

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (1497) 1978 SPALIS-OCTOBER 19

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

25 ct.

Stebuklai sodyboje

Mūsų epochoje gamtinius stebuklus daro žmogaus protas, apvaldęs gamtos jėgas ir sukūręs iki šiol istorijoje negirdėtą techniką. Pastarosios dėka buvo pasiektas mėnulis, užkariauta erdvė, užsimota ištirti ir tolimesnes planetas. Palyginus su primityviojo žmogaus laimėjimais, dabarties pasiekimai yra, galima sakyti, gamtiniai stebuklai. Juos visi matome, ilgainiui apsiprantame ir laukiame naujų protinių proveržių. Yra ir kita gyvenimo dimensija, kurioje taip pat vyksta žmogiški stebuklai, bet retai tepastebimi. Tai širdies stebuklai. Jeigu žmogaus protas, pajungęs savo techniką, daro stebuklus medžiaginėje srityje, tai jo širdis pajėgia stebinti masės dvasinėje plotmėje. Štai, pavyzdžiui, kad ir lietuviškosios vienuolijos. Atsidūrusios išeivijoje be išteklių, jos pajėgė atlikti darbus, kurių joks kitas vienetas nebūtų pajėgęs. Vyrų vienuolijos — jėzuitai, marijonai, pranciškonai, saleziečiai įmynė pėdsakus, kurių jokia istorija negalės nutylėti. Jėzuitai įsteigė Čikagoje ne tik savo vienuolyną, bet ir Jaunimo Centrą, kuris faktiškai tapo lietuvių kultūros centru su spauda, mokykla, kursais, suvažiavimais, meno galerija... Pranciškonai įsteigė net du didelius religinius bei kultūrinius centrus — Kennebunkporte ir Brooklyne, neskaitant mažesniųjų kitur. Marijonai (anksčiau) įsteigė Marianapolį ir kultūrinį centrą Čikagoje su "Draugu" priešakyje. Saleziečiai sudarė savo židinį Italijoje.

NEATSILIKO ir moterų vienuolijos. Jos taip pat suorganizavo savo centrus su įvairiomis labdaros, auklėjimo bei kultūros įstaigomis. Vienos jų Š. Amerikoje buvo jau seniau įsitvirtinusios, kaip kazimierietės, kryžietės, pranciškonės, o kitos atsirado išeivijoje po II D. karo drauge su išvietintųjų banga. Tai Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys (marijonės) ir benediktinės. Pastarosios įsteigė savo židinį toli nuo lietuvių, neįsijungė jų gyvenimui ir liko nuosaliai. N. Pr. M. seserys (putnamietės) pasirinko grynai lietuvišką kelią ir atliko istorinės vertės darbus. Jų vienuolija gimė kartu su nepriklausoma Lietuva 1918 m., dirbo tik jai ir šandieną tebedirba tik jai. Š. m. spalio 15 dieną tai marijonų vienuolijai (įsteigė marijonų vienuolijos atnaujintojas arkiv. J. Matulionis) suėjo 60 metų. Per tiek metų jos nuveikti darbai yra tikri žmogiški stebuklai. Silpnas lietuvių būrelis išaugo į pajėgų sambūrį, galintį stebinti savo tautiečius ir kitataučius. Jau nekalbant apie atliktus darbus Lietuvoje, verta pasidomėti tu lietuvių sodyba Putname. Per tris dešimtmečius štai ką jos sukūrė: centrinių vienuolyną, koplyčią, biblioteką, spaustuveną, bendrabutį, senelių prieglaudą, didelius poilsio namus, kapelioniją, muzėjų-archyvą (prel. Juro iniciatyva, dabar LKM Akademijos nuosavybė), Kryžiaus kelius, kapines, Fatimos repliką. Kitur įsigijo stovyklavietę "Neringa". Ar tai ne lietuvių stebuklai sodyboje?

TAI TRIJU dešimtmečių širdies stebuklai. Jie atsirado iš kūrybiškos aukos dvasios, iš lietuviškos širdies, norinčios padėti savo tautiečiams, kurie gyvenimo buvo atblokę Š. Amerikon ir panardinti į technikos stebuklų sritį. Dėlto kiekvienas lietuvis, kuris užklysta į Putnamo lietuvių sodybą, pasijunta radęs dvasinę oazę, kurioje taip lengva kvėpuoti savos atmosferos oru. Čia skamba lietuviška giesmė, formuojasi lietuviška malda, dvelkia nuosirdumas, randa globą lietuviškas menas, iškyla net Mindaugo pilis, gimsta lietuviškos knygos, bręsta planai jaunų lietuvių auklėjimo srityje... Visa tai didelė pagoda išeivijos lietuviui, bet kartu ir mįslė: o kas bus po 30 metų? Visiems aišku, kad žemėje nieko nėra amžino — net ir širdies stebuklai neamžni. Jie betgi padaryti su didele viltimi ateitin. Jūs darė autorės, atblokęs čia karo ir tamsių jėgų, pilnos tikėjimo, kad audra praeis, tamsios jėgos sunyks ir vėl nušvis dangus. Tada atsiras keliai į gimtąją Lietuvą, kuriai bus reikalingi putnamiečių širdies stebuklai. Tuo atveju Putnamo sodyba bus centras, iš kurio spinduliuos moralinė pagalba tautiečiams Lietuvoje. Ten reikės tokių židinių, iš kurių sklinda gaivinanti, laisvinanti krikščioniška dvasia. Bet ar taip bus? Niekas nežino, bet kas tiki į Lietuvos prisikėlimą, tiki ir į tokių centrų, kaip Putnamo, misiją. Pr. G.

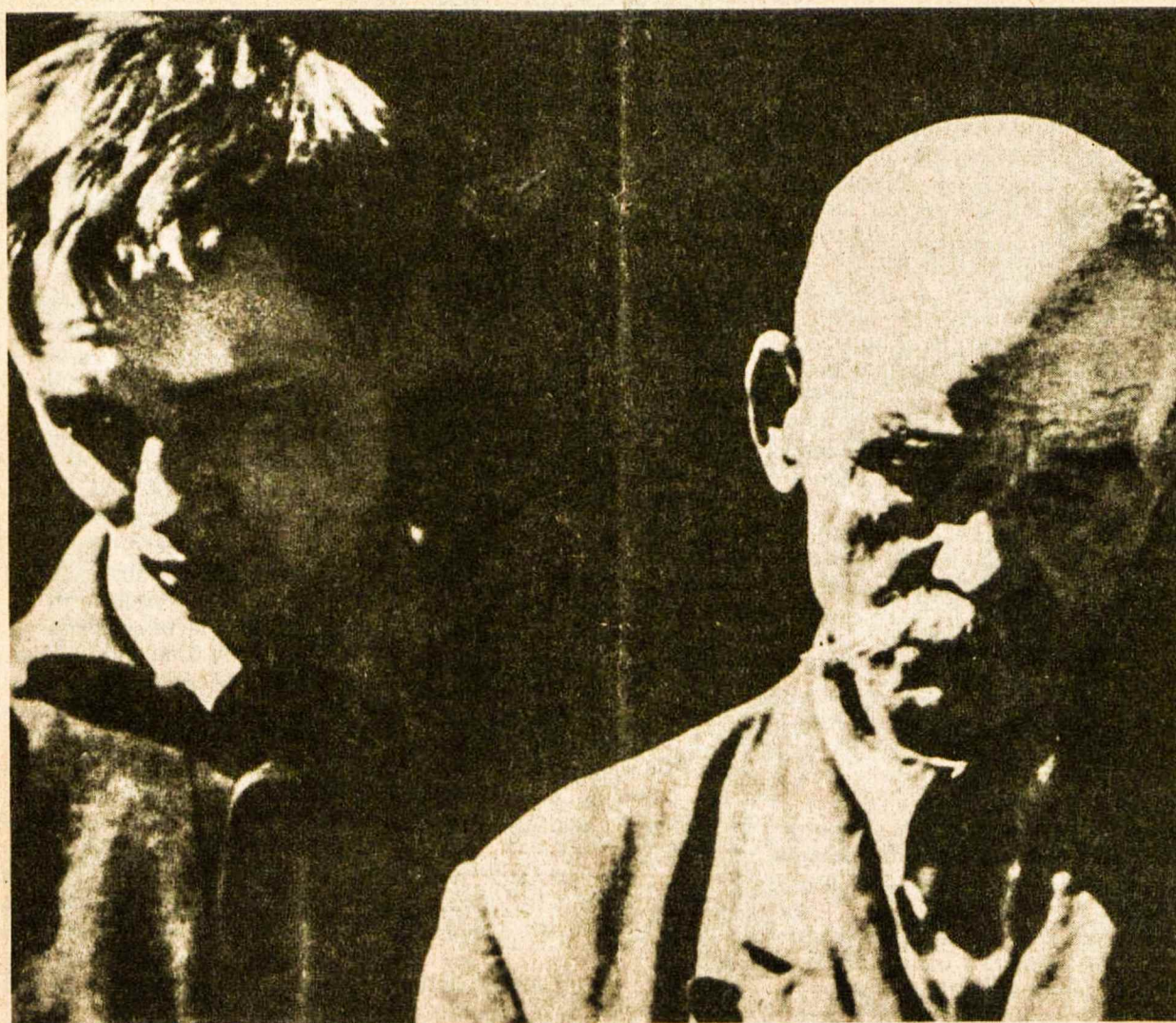
KANADOS ĮVYKIAI

Ekonomija ir konstitucijos reforma

Federacinis Kanados parlamentas užbaigė 100 dienų trukusias vasaros atostogas. Jų metu parlamento nariai turėjo progą savo rinkiminėse apylinkėse susipažinti su rinkėjų rūpesčiais. Pagrindinis jų dėmesys šiuo metu tenka nedarbui, ekonominiams problemoms, nuolatiniams dolerio vertės kritimui. Pirmajame parlamento posėdyje finansų min. J. Chretienas pažadėjo paruošti naują biudžetą ir jį paskelbti lapkričio mėnesį, kai bus baigti pasitarimai su provincijų finansų ministrais. Po to vienbalsiai buvo priimtas įstatymas, leidžiantis išankstinį balsavimą Kanados žydams papildomuose parlamento rinkimuose spalio 16 d. dėl tą dieną esančios žydų šventės.

Naująją parlamento sesiją sekančią dieną pradėjo Kanados

gubernatorius Jules Leger su žmona Gaby, perskaitydami premjero P. E. Trudeau dar vasarą padaryti įsipareigojimai sumažinti valdžios išlaidas \$580 milijonų nedarbo draudos fondui, apkarchyti kitas neesmines programas, valdžios tarnautojų atlyginimus sulgyinti su kitų kanadiečių privačiam sektoriuje, reformuoti vaikų priedus, pašta paversti valdine bendrove. Iš naujų sumanymų minėtinas tik darbų programos jaunimui pratęsimas iš vasaros mėnesių į žiemos mėnesius. Iš valdžios išdo darbdaviams bus (Nukelta į 8 psl.)

Susimastę okupuotos Lietuvos žmonės, kuriems ateitis — slogi nežinia. Nuotrauka — iš vilniškio leidinio

Buvom susikūrę mitą apie išeiviją

Pokalbis su profesoriumi dr. Aleksandru Štromu, Lietuvos disidentu, aktualiais klausimais "T. Žiburių" redakcijoje

A. Štromas, pagarsėjęs savo pasiskaitomis ir straipsniais apie dabartinę būklę Lietuvoje ir naujas galimybes kovoje už jos išlaisvinimą, š. m. rugsėjo 21 d. lankėsi Toronte ir ta proga aplankė "TŽ". Čia spausdiname jo atsakymus į redakcijos pateiktus klausimus. Kad skaitytojui būtų aiškesnį jo pareiškimai, primintina, jog A. Štromas yra gimęs Kaune 1931. IV. 4, mokėsis M. Pečkauskaitės gimnazijoje, baigęs teisės mokslus Maskvos universitete, buvęs advokatu Kaune, dirbęs įvairiose teisėsaugos institucijose, 1974 m. spaudimu priverstas išvykti užsienį. Šiuo metu profesoriauja Britanijoje ir skaito paskaitas įvairiose tarptautinėse konferencijose.

RED.

— Visų pirma, jei leisite, norėtume paklausti, kaip Jums pavyko emigruoti iš okupuotos Lietuvos ir Sovietų Sąjungos?

— Esu pirmą kartą ne tikiai "TŽ" redakcijoje, bet ir Pasadoje. Tad juo maloniau pasidalinkti mintimis. Išvykau, galima sakyti, tarpusaviu susitarimu, nes paaiškėjo, kad abiem pusėm — valdžiai ir man bus maloniau išsiskyrus. Dirbau moksline tyrimo institute Maskvoje ir buvau faktiškai atleistas iš mokslineio darbo bei paskirtas į kitą institutą, kuriame dirbo nemalonėn patekę žmonės su mokslineis laipsniais — indeksuodavo korteles, skirtas teisinės informacijos sistemai. Tuo būdu buvau išjungtas iš mokslineis cirkuliacijos, negalėjau nieko spausdinti nei kitaip reikštis mokslineje srityje. Viršininkai leido porą mėnesių pasižvalgyti, pasijieškoti kito darbo. Deja, tokio nebuvo. Turėjau pradėti pasiūlyti minėtų kortelių rašymą. 1971 m. nuėjau pas vieną studijų draugą, dirbantį centro komitete. Pasiskundžiau kalėjimui mane savo padėtimi. Jis patarė vykti Anglijon pas mano seserį, pasinaudojant karo išskirtų šeimų įstatymu. Tada aš paklausiau, ar padavęs prašymą nebūsiu išmestas ir iš turimo darbo bei uždarytas kalėjime. Pareiškė, kad užtikrinu, kad taip nebus.

Bet tai buvo formali mano istorijos pusė, nerodanti kodėl jie su manimi taip pasielgė. Vėliau sužinojau per konfidencialius kanalus, jog buvo padarytas specialus sprendimas, kuriuo buvau pašalintas iš darbo. Mat, bijojo, kad informacijos apie ruošiamus įstatymus neišeitų už

instituto ribų, o per mane gali išeiti. Zinojo, kad bendrauju su užsienio korespondentais ir telkiu apie save režimu nepatenkintus asmenis, kaip Sacharovas, Galičius, Maksimovas, Jušas, Venclova ir t. t. Valdžia buvo įsitikinusi, kad įvairūs teisiniai disidentų raštai, konsultacija eina per mane. Norėjo izoliuoti disidentus nuo betkokių juridinių pagalbos, išsiunčiant mane ne į rytus, o į Vakarus — į užsienį.

— Ar Jus tada ir išleido į užsienį?

— O dar ne! Tai buvo tik sugestija, apie kurią aš pradėjau galvoti. Nelengva buvo apsispręsti, nes buvau palyginamosios teisės darbuotojas ir galėjau savo kolegas informuoti apie teises normas Vakaruose. Tai buvo sėkla, kuri gali turėti reikšmės Sov. Sąjungoje ateityje. Mat, sovietinėje sistemoje gali keliaklupščiauti, bet taip pat gali rasti plyšelį, įgalinantį atlikti ir savarankišką darbą. Visų mūsų nuomonė buvo ta, kad tokį darbą reikia tęsti, bet kai paaiškėjo, jog esu išaiškintas ir ruošiamas sunaikinimui vienu ar kitu būdu, klausimas pasidarė labai rimtas. Teko apsispręsti už Vakarus. Ilgai tarėmės su šeima, bet kiti šeimos nariai pasisakė negalį važiuoti. O man reikėjo važiuoti. Tada pradėjome skrybų bylą, turto tvarkymą, kad butas liktų šeimai ir pan. Per 40 metų gyvenimo susidarė labai daug šaknų. Reikėjo kelių metų tam medžiui iškirkti. Ir tik 1973 m. balandžio mėnesį visas jau buvo sutvarkyta. Tada oficialiai padaviau dokumentus emigracijai į Angliją pas seserį. Už 4,5 mėnesio gavau leidimą.

— Ar gyvendamas Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje daug ką žinote apie lietuvių išeiviją?

— Nedaug. Santariečiai per akademinius kanalus sugebėdavo mums atvežti tokių leidinių, kaip "Metmenys" ir "Akiračiai". Per pastaruosius kelerius metus šią spaudą aš gana reguliariai skaitydavau. Taip pat gaudavau kaikiurais išeivijoje išleistas knygas — A. Skėmos ir kitų. Skaitant gautą literatūrą, mums nuolat stovėjo klausimas, ypač gavus "Akiračius".

"Metmenyse" nagrinėjami kultūros, meno klausimai buvo bendro pobūdžio, nedarė įspūdžio, išskyrus V. Trumpos straipsnius. Jie buvo labai įspūdingi. Tai straipsniai apie 1863 m. sukilimą, istorinės praeities vertinimas ir pan. Tuos straipsnius susirinkę diskutavome. Jie turėjo didelės šviečiamosios įtakos. Bet politinės aktualijos ėjo iš "Akiračių", kurių aš negalėjau suprasti. Ir čia atvažiuojes aš dar ilgai negalėjau jų suprasti, kaip ir kitų laikraščių — nežinojau apie ką eina kalba. ALTA, VLIKas, PLB — nežinojau nė pavadinimų. Mačiau, kad eina kažkokios kivičiai, vienas laikraštis puola kitą. Nesuprantu kame reikalas, nors matai, kad žmonės kažką veikia, tik nematyti rezultatų. Lietuvoje, kaip ir kiti, pasiklausydavom radijo transliacijų, girdėdavom JAV valstybės sekretoriaus sveikinius ir darėm išvadą, kad kažkas galingo vyksta, t. y. dūzgia, kaip tas bičių avilys, bet neįėjau į poveikio. Kalbi su žmonėmis, kurie atvažinėja iš užsienio, ir nieko nesužinai — jie kažką slepia. Tik dabar supratau, kad jie nenorėjo atidengti tos visos nesantaikos, mūsų nuliūdimo ir sunaikinti mūsų tikėjimo išeivija. Pati išeivijos egzistencija mums turėjo poveikį, bet ką ji konkrečiai veikia — mažai nežinojom. Girdėjom apie laisvinimo darbą, bet "Akiračiai" tyčiojosi iš jo. Mes norėjom, kad tas darbas vyktų. Kodėl tyčiojosi, mums buvo neaišku.

— O kaip tie dalykai atrodo Jums dabar, pagyvenus išeivijoje ketvertą metų?

— Dalykai šiek tiek paaiškėjo, bet nepasakysčiau, kad būčiau gerai į juos įnikęs. Visa tai vyksta daugiausia Amerikoje, o aš gyvenu Europoje.

Bet grįžkime prie ano klausimo, būtent, ką žinojau apie išeiviją būdamas už geležinės uždangos. Turiu pridurti, kad buvo keliamas klausimas, ko laukia Lietuva iš išeivijos. "Akiračiuose" buvo išpausdintas ta tema T. Zenklio straipsnis (aš prisidėjau prie jo transportacijos). Ten yra vienoje vietoje pasakyta, kad mes Lietuvoje, skaitydami tikrai sovietinę spaudą, ma-

(Nukelta į 3-ąją psl.)

Pasaulio įvykiai

Baigiant ruošti šį "TŽ" numerį, Romoje paskelbta žinia, kad septintuoju konkliavos balsavimu nauju popiežiumi išrinktas Lenkijos kardinolas KAROLIS WOJTYLA, Krokuvos vyskupas, 58 metų amžiaus.

PAKVIESTAS GRUPĖS KONSERVATYVIŲ SENATORIŲ, JAV lankėsi Rodezijos premjeras I. Smithas su negru pastorium N. Sitholu. Rodeziją dabar valdo vykdomoji taryba, kurion premjeras I. Smithas yra pakvietęs tris negrų vadus — pastorių N. Sitholą, vysk. A. Muzorewą ir J. Chirau. Ši laikinoji vyriausybė ruošiasi rinkimams ir valdžios perdavimui negrų daugumai, kurių Rodezijoje yra 6,7 milijono, o baltųjų — tik 230.000. Šių metų pabaigoje numatomas rasistinio įstatymo panaikinimas, leisiantis negrams gyventi baltųjų rajonuose, lankyti baltųjų mokyklas, naudotis baltųjų ligoninėmis, jeigu jie yra pajėgūs finansiniu požiūriu. Problema šiai lygybei sudaro milžiniškas atlyginimų nelygumas: baltieji per metus uždirba apie \$10.000, negrai — vos \$200. Šį klausimą teks spręsti tada, kai valdžią perims negrų dauguma. Premjeras I. Smithas, 1965 m. nutraukęs ryšius su Britanija, Rodeziją paskelbė nepriklausoma respublika, vadovaudamasis rasistiniais pagrindais. Nuo to laiko Rodezijai buvo taikomos Jungtinių Tautų sankcijos, jos nepripažino nei Britanija, nei JAV. Valdžios perdavimą negrų daugumai padiktavo Patriotinio Fronto partizanai su savo vadais J. Nkomu ir marksistu R. Mugabiu. Prez. J. Carteris atsisakė susitikti su premjeru I. Smithu, o valstybės sekr. C. Vance pakartojo reikalavimą, kad jis pradėtų derybas su J. Nkomu. Premjeras I. Smithas nuogąstauja, kad Patriotinio Fronto partizanų organizacija remia ir ginkluoja Sovietų Sąjungą su savo satelitais, apmokymui panaudodama kubiečius. Pasak premjero I. Smitho, jo planas remtis nuosaikesniais negrų vadais esąs racionaliausias, bet britų ir amerikiečių pagalbos jis neįstengs laimėti karo su partizanais. Savo viešnagė JAV jis stengėsi panaudoti tiesioginiam kreipimuisi į amerikiečių tautą.

Taikos sutartis

Vašingtone taikos sutarties derybas pradėjo Izraelio užsienio reikalų min. M. Dayanas, krašto apsaugos min. E. Weizmanas, Egipto krašto apsaugos min. K. H. Alis ir užsienio reikalų ministerio pareigas einantis B. Ghalis. Įvadiniam posėdžiui vadovavo pats J. Carteris. Valstybės sekr. C. Vance abiem delegacijom įteikė paruoštą provizorinę taikos sutartį, kuri bus panaudota kaip derybų pagrindas. C. Vance tikisi, kad sutartis bus pasiekta per mėnesį laiko.

Taikos premija

JAV kongreso atstovų rūmai priėmė rezoluciją, raginančią šiemetinę Nobelio taikos premiją paskirti už žmogaus teises kovojantiems disidentams Sovietų Sąjungoje. Rezolucija atkreipia dėmesį ypač į Helsinkio susitarimų priežiūros grupes,

turėjusias 59 vyrus ir moteris. Iš to skaičiaus dabar jau 21 asmuo yra uždarytas kalėjimuose ar priverstinio darbo stovyklose. Panašią rezoluciją yra priėmęs ir Kanados parlamentas.

Nuteisė bėglius

Vokiečių teismas Frankfurte paskyrė kalėjimo bausmę dviem čekams, kurie š. m. spalio 11 d. nukreipė keleivinį lėktuvą į Frankfurto aerodromą. Buvęs aerodromo kontrolierius V. Tupalikas gavo 6 metus kalėjimo, keleivių palydove dirbusi jo draugė R. Vickova — 3,5 metų. V. Vokietijos vyriausybė laikosi savo nutarimo tokių politinių lėktuvų pagrobėjų iš R. Europos negrąžinti į jų kraštus, bet teisti savo teritorijoje, kur jiems paskiriamos gerokai švelnesnės bausmės už lėktuvų keleiviams sudarytą pavojų.

Būsima premjerė?

Metiniame Britanijos konservatorių suvažiavime audringai žodį tarė jų vadė M. Thatcher, pasinaudodama darbiečių premjero J. Callaghano susikirtimu su unionijomis. Unionų spaudimo dėka darbiečių suvažiavimas atmetė ekonominis J. Callaghano planus, jo numatytas gaires atlyginimus didinti tik 5%. Konservatorė M. Thatcher pasisakė prieš tokias gaires, bet perspėjo unionų vadus, kad jų besaikiams reikalavimams patenkinti nėra pinigų. Jeigu norima gauti didesnį atlyginimą už darbą, pirmiausia reikia atitinkamai padidinti gamybą. Britiškų unionų vadams ji priminė Vokietijos unionas, kovojančias už darbininkų ateitį, neiekuojančias savo jėgų praeities kovose. M. Thatcher taipgi pažadėjo sumažinti pajamų mokesčius, kurie kaip tik skatina reikalauti didesnių atlyginimų ir gamyklas paverčia kovos lauku. Britanijos parlamento rinkimai turės būti paskelbti sekančių metų laikotarpyje. Daug kas pranašauja, kad juos laimės konservatoriai ir pirmąją premjerę Britanijos istorijoje taps M. Thatcher, kuri jau dabar yra vadinama geležine moterimi.

Šiame numeryje:

Stebuklai sodyboje

Žmogaus proto ir širdies darbai lietuviškoje visuomenėje

Buvom susikūrę mitą apie išeiviją

Pokalbis su dr. Aleksandru Štromu "T. Žiburių" redakcijoje

Kas ardo sovietinės imperijos pamatus?

Nešeniai iš okupuotos Lietuvos atvykusio samprotavimai

Afrikai daug vaikų, bet...

Jauno lietuviu misijonieriaus laiškas iš Afrikos

Tremties vyriausybė reikalinga

Venecueloje gyvenančio dr. Zubro pasisakymai

Lietuvos mokytojai persekioja savo mokinius

Faktai, pateikti naujausioje "LKB Kronikoje"

Žvėrys ir žmonės okupuotoje Lietuvoje

Kelios informacijos apie tenykštį gyvenimą

Numatomi pasikeitimai VLIKE

Iš telefoninio pasikalbėjimo su VLIKO pirmininku

Individo vertė mūsų visuomenėje

Reikalavimai meno, kultūros, visuomenės veikėjams

Kas turi balsą ir svajonę...

Tėsinys pokalbio su soliste Lilija Sūkyte Europoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Afrikoj daug vaikų, bet...

Lietuvio misijonieriaus laiškas iš Afrikos

Ruanda yra tirščiausiai apgyventa Afrikos šalis. Jaunimo ir vaikų visur labai daug. Senelių mažai tėra, nes gyvenimo sąlygos neleidžia po visų darbų pasidžiaugti ramia senatve. Neseniai laikiau šv. Mišias pas vieną senelį ligonį. Jo lūšna patalaita iš molio pakalnėje, arti pelkės, kur malarija pagreitina silpnėjimą mirti. Kai atsiradau prie trobos, senelis buvo paguldytas ant plikos žemės ir žiauriai kosėdamas sekė Mišias. Kiti namiškiai ir kaimynai sėdėjo irgi aplinkui ant žemės; kėdė — tik turtingesniųjų privilegija. Aplinkui, bananų sodelyje, pasislėpę baiktūs vaikai stebėjo mus, ypač mane, nes baltas žmogus čia didelė retenybė. Toliau, ant tropikinės saulės degintos kalvos (kasmet per 4-5 mėnesius nelyja) piemenys ganė turtingo šeimininko karves. Karvių čia yra, bet reta kuri duoda pieno, nes čia nėra tikrų ganyklų: karvės varomos per apylinkes, ir pačios turi susirasiti ēdalį. Sausros metu tai tikra problema.

Berašant man prisimena visa eilė kitų sunkumų: norėtusi jų nematyti — jie kartais būna nepakeliami. Bet kaip tik dėlto ir rašau, nes žinojimas, kad nesame vieni, kad yra gerų širdžių, kurios kartu su mumis siejosi, lengvina našta. Pasinaudoju šia proga turti aciū visiems tautiečiams, kurie savo laisvais ir aukomis drąsina. Mes, lietuviai, buvome ir esame žiauriai persekiojami. Dėlto turime savoje širdyje vietos ir kitų kančiai. Tikra meilė įstengia aprėpti visą pasaulį. Manau, kad krikščioniai nė vienas žmogus neturėtų būti svetimas.

Vaikai čia labiausiai kenčia. J mūsų misiją jų ateina kasdien keli šimtai: pusę jų dar yra pagony, kurie ruošiasi krikštui. Tas pasirošimas užtrunka 4 metus. Kiti, daugiausia vyresnio amžiaus jaunimas, ateina, kad išmokyti skaityti ir rašyti. Būdamai maži, jie negalėjo eiti į mokyklą, nes tėvai juos vertė dirbti. Daugeliui tėvų vaikai yra pigi darbo jėga. Jau nuo 6-7 metų amžiaus vaikučiai turi kasdien įnešti ant galvos; kasdien turi eiti dešimtis kilometrų parnešti vandens. Piemenėliai iškeliauja anksti rytą su ožkomis ir karvėmis iki vėlyvo vakaro. Valgyti vaikai tegaua vieną kartą į dieną, būtent vakare, jeigu

kas atlieka nuo tėvų. Čia šeimoje pirmas pavargo tėvas, paskui motina, paskui — vaikai. Kai iškylau su kokia nors jaunimo grupe, vis matau pakelėse stovinčių ir liūdnei į mus žiūrinčių vaikų — visi pusuogi, išalkę, apdrisę. Kiekvieną kartą, kai juos užklausa davau, ar jie išalkę, visuomet atsakydavo "taip"; nebeklausinėju, nes tai tik padidina kančią abiem pusėm. Atrodo, daugelis tėvų savo vaikams neduotų nieko valgyti, jeigu tokiu būdu ta jų darbo jėga, už kurią jie neturi nieko mokėti, nenumirtų. Tik vienas Dievas težino, kiek vaikų numiršta iš bado. Pagony juos užkasa kur nors arti jų trobos bananų sodelyje — mat, medžiai turės daugiau trąšų...

Nežiūrint viso to, reikia stebėtis čionykščių vaikų atsparumu. Neseniai buvau išvykęs su viena grupe iškylauti. Keliauo me nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro. Berniukai ir mergaitės 10-14 metų amžiaus, basi. Tropikinės saulės kaitroje akmenuotu keliu žygiavome apie 25 km iki vieno ežero, kur smagiai maudėmės. Kurie neturėjo apatinių kelnaičių (maudymosi kelnaitės čia retas dalykas), visą laiką laikėsi gilesniame vandenyje. Sveikas drovumo jausmas čia dar labai natūralus. Kai vėlai vakare grįžome į misiją, aš beveik išvirtau iš kojų dėl troškulio ir alkio, o vaikai nenorėjo eiti namo: jie žino, kad namie tegaua valgyti, kas atlieka nuo tėvų. Kartais ir nieko nelieka! Vaikai tevalgo vieną kartą į dieną, ir tai nei sočiai, nei reguliariai. Per ištisą iškylos dieną jie pasitenkino vien ežero vandeniu ir buvo visą laiką labai linksmos nuotaikos.

Vaikas yra gražiausia Dievo dovana mūsų pasaulyje. Anot rašytojo R. Tagorės, "Dievui dar nenusibodo žmogus". Kiekvienas vaikas turi teisę su džiaugsmu nusišypsoti jam atsiveriančiam gyvenimui. Matyti vaiką, taip žiauriai išnaudojamą, kenčiantį ir verkiantį savo tyliu drovumu, reiškia gyventi jo skausmu, šaukiančiu pagalbos. "Kiek kartų jūs tai padarėte vienam šitų mažiausių mano brolių, man padarėte" (Mt 25, 40).

Kun. Hermanas Schulz (Sulcas)
B. P. 468 — Kigali,
Rwanda, Africa

Lietuvio misijonierius kun. HERMANAS SULCAS, salėzietis, Ruandos valstybėje, Afrikoje, apžiūri piemenaitės rankdarbi, pagamintą iš žolių

Du klausimai laikraščio skaitytojui:

1. Ar surašėte savo testamentą?
2. Ar prisiminėte testamentą Kanados Lietuvių Fondą?

Kas ardo sovietų imperijos pamatus?

Tautinio pasipriešinimo sąjūdžiai — praeitis ir perspektyvos

JIGAEELIS BAR-AMAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Lietuvos kompartijos CK ir ministerių taryba labai sumaniai pasinaudojo nelauktai suteiktais įgaliojimais tvarkyti ekonomiką sutinkamai su tautiniais interesais. Stai keletas ryškesnių pavyzdžių.

Nuo seno vyravo nuomonė, kad Latvija pramoniniu atžvilgiu labiau išsivysčiusi, negu Lietuva, ir todėl nemaža Lietuvos kaimo jaunimo dalis, ypač iš šiaurinių rajonų, įsiekdavo darbo pas kaimynus latvius. Lietuviai, dirbantieji Latvijoje, sukurdavo mišrias šeimas ir likdavo visam laikui tame krašte. Norint išvengti tokių nuostolių, reikėjo sukurti Lietuvos šiaurėje "pramoninį barjerą", stabdantį nepageidaujamą lietuvių jaunimo emigravimą. Anksčiau, kol Maskva nutardavo kur kokį fabriką statyti, niekas Vilniuje apie šią problemą net nedrįsda užeisimti. Dabar gi padėtis pasikeitė. Nuo Skuodo ir Mažeikių iki Rokiškio ir Kupiškio ėmė sparčiai dygti fabrikai bei daugiabučiai namai. Jaunimas, bėgantis iš aplinkinių kolchozų, kurdinosi šiuose miestuose. Lietuvių emigracija į Latviją nutrūko.

Žinoma, daug kas gali pagrįstai pasišaipyti iš viso šio sumanymo ir jo įgyvendinimo. Girdi, šimtai tūkstančių lietuvių buvo ištremti į Sibirą ir jokie "pramoniniai barjerai" jiems nepagelbėjo. Tai tiesa, bet reikėtų turėti galvoje, kad vargu ar kas iš Lietuvos vadovų galėjo drįsti Stalino laikais pasipriešinti trimų akcijomis. Susidarius naujoms aplinkybėms, Lietuvos vadovai, ypač Antanas Sniečkus, darė tai, kas buvo įmanoma padaryti.

Čia pat reikėtų pažymėti, kad Lietuvos liaudies ūkio taryba visai pavyko pėsti pramonę rytinėje respublikos dalyje, nes priešingu atveju gudų ir lenkų skaičius šioje ir taip etniniu požiūriu problematinėje Lietuvos dalyje smarkiai padidėtų.

Per visą Lietuvos liaudies ūkio tarybos egzistavimo laikotarpį buvo stengiamasi pėsti tik tas pramonės šakas, kurios apdirbo vietines žaliavas. Sparčiai plėtėsi mėsos ir pieno apdirbimo, daržovių ir vaisių konservavimo, statybinių medžiagų (pvz. Akmenės cemento gamykla, pastatyta šalia klinčių telkinio, slėpinių šių apylinkių gelmėse) ir kitų tokio pobūdžio šakų pramonė. Tame laikotarpyje imta statyti ir stambias cheminių rūgščių gamyklas Kėdainiuose ir kiek vėliau Jonavoje. Tiesa, žaliavos cheminei pramonei gabenamos iš Rusijos, bet ir ši šaka naudinga Lietuvai. Cheminės trąšas, kaip žinoma, labai nepatogu transportuoti. Jos bijo drėgmės, ilgo sandėliavimo, staigių temperatūros svyravimų. Todėl didesnė pagamintų trąšų dalis lieka Lietuvoje. Tai teigiamai atsiliepė į laukų derlingumą.

Liaudies ūkio taryba visai priešinosi imonių kooperavimui ir stengėsi statyti fabrikus, gaminančius atbaigtą produkciją. Geriausiu pavyzdžiu čia galėtų būti metalų apdirbimo staklių pramonė. Lietuvoje staklės projektuojamos, joms gaminami elektromotorai, visi mechaniniai mazgai ir net rėžikliai.

Galima pateikti ir daugiau tokio pobūdžio pavyzdžių, rodančių, kad ir sunkiomis rusiško imperializmo sąlygomis įmanoma šį tą nuveikti savo krašto labui. Nėra tačiau jokių abejonių, kad nepriklausomybės sąlygomis Lietuvos ekonomika pasiektų kur kas didesnių laimėjimų.

Per septynerius liaudies ūkio tarybos egzistavimo metus (1958-1965) Lietuvos ekonomika pasiekė rezultatus, žymiai pralenkiančius tiek ankstesnių, tiek ir po to sekusių metų. Belieka pridurti, kad ekonomikos decentralizavimu pasinaudojo savo tautų interesų labui ir kitų sąjunginių respublikų vadovai.

Vienas pirmųjų L. Brežnevo valdymo laikotarpio žygių buvo nutarimas panaikinti liaudies ūkio tarybas ir grįžti prie griežtai centralizuoto ekonomikos valdymo struktūros. Nutarime oficialiai pabrėžta, kad decentralizacija privedė prie nelygaus atskirų Sovietų Sąjungos sričių vystymosi. Jame tačiau buvo nutyklėta, kad tautiniai imperijos pakraščiai vystėsi žymiai sparčiau už rusiškąsias sritis, nes jose didelį vaidmenį atliko patriotiniai faktoriai. Rusiškose eko-

nominėse zonos gi vyravo įprasta biurokratinė rutina.

Sąlyginis ekonominis savarankškumas buvo gana sėkmingai komunistų propagandos panaudotas tam, kad visuomenei būtų įdiegta ribotos nepriklausomybės iliuzija. Valstybingumo praradimo ir politinio pavergimo kartėlis lyg ir buvo kuriam laikui pasaldintas pasididžiavimu savo pranašumu prieš rusus jausmu. L. Brežnevo atkurta centralizuoto ekonomikos valdymo sistema išskleidė ir šią pasaldintą iliuziją.

Praregėję cinikai

Šeštojo dešimtmečio pradžioje ir ypač jam įpusėjus, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje į vadovaujančius partijos bei valstybės aparato ir ekonomikos postus pradėjo iškilti žmonės, augę, brenę bei išėję augstuosius mokslus pokario metais. Jie šiuo metu palaipsniui išstumia senuosius kadrus ir iš augščiausių kompartijos organų. Keičiasi kartos ir neišvengiamai kinta požiūris į tikrovę.

Vyresniosios kartos lietuviai komunistai užėmė augštus postus dėl savo nuopelnų pogrindyje, fronte ar raudonųjų partizanų būriuose nacių okupuotoje Lietuvoje. Kaip ten bebūtų, bet tie žmonės turėjo idealus ir principus. Dabar, žinoma, iš tų idealų galima tik kreivai pasišaipyti, nes visi žino, kad jie net kiaušinio lukšto neverti. Komunizmas nedavė liaudžiai nei laisvės, nei lygybės, nei pastūrinčio gyvenimo, nei visuotinės teisybės. Vieni ponai pakeitė kitus, o darbininkai bei kolchozininkai trūsia, vargsta, kad tik kaip nors suvestų galus su galais. Faktiškai komunizmas, kaip ideologija, tapo rusiškojo imperializmo įrankiu kitų tautų pavergimui bei Maskvos valdų išplėtimui.

30-ųjų ir 40-ųjų metų lietuvių komunistai, savo gyvenimo pradžioje tikėję marksizmo-leninizmo ideologija, net neįtarė, kad jie tiesiog mulkiniai. Savo idealų ir principų vardan daugelis iš jų buvo pasirošę ilgus metus kalėti nepriklausomoje Lietuvoje, kovojo ir net žūti karie prieš nacius. Pokario metais tie žmonės, užėmę vadovaujančius postus, akiai vykdė partijos, teisingiau pasakius, Maskvos nurodymus. Idealistams būdingas fanatizmas trūkdė jiems kritiškai vertinti tikrovę, suvokti, kad jie faktiškai tapo savo tautos išdavikais, rusiškųjų okupantų talkininkais. Reikėtų dar priminti, kad daugelis jų nebuvo išsimokslinę žmonės. Per ilgą laiką jie šiaip taip apsišlifavo ir kiek išpruso partinėse mokyklose, įvairiuose kursuose bei vakarais savarankiškai besimokydami.

Naujoji partinių, valstybinių ir ūkinių vadovų karta subrendo ir mokėsi pažinti tikrovę nuož.

Tremties vyriausybė reikalinga

Nuomonė Lietuvai palankaus lenkų veikėjo, perskaičiusio min. K. Skirpos straipsnį

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Dr. Feliksas Zubras yra Karako lenkų kolonijos pirminkas Venecueloje, didelis lietuvių tautos simpatikas, dažnai rašas ir primena Lietuvai padarytą skriaudą, mokas gerai lietuvių kalbą, istorikas, politikas, įvairių senų istorinių dokumentų rinkėjas, "Tėviškės žiburii" skaitytojas ir prenumeratorius. Perskaitęs "T2" plk. K. Skirpos straipsnį "Lietuvos laisvinimas ir vyriausybė tremtyje", turėjo su manimi šia tema pokalbį. Pirmas klausimas, kurį iškėlė dr. Zubras, buvo šis: kodėl lietuviai tremtyje nesudarė Lietuvos vyriausybės, kuri būtų buvusi sąjungininkų tikrai pripažinta. Jo manymu, tai buvo didelė klaida, pakenkusi Lietuvos nepriklausomybės gynbai. Turėdama tokią vyriausybę, Lietuva būtų galėjusi geriau apginti savo interesus ir galbūt išlikti pusiau nepriklausoma, panašiai, kaip Lenkija.

Dr. Zubrą labai nustebino plk. K. Skirpos idėja saugoti Lietuvos nepriklausomybę, remiantis anų laikų Vokietija. Tokia nuomonė esą galima būtų turėti anais laikais, bet ne šiandien, nes visi slapsti dokumentai jau žinomi visam pasauliui. Dr. Zubras perskaitė man Ribbentropo — Molotovo sutarties slaptąją protokolą dalį, pasirašytą 1939. VIII. 23, kuria vokiečiai, pasilaikydami Lietu-

maus stalinizmo teroro metais. Mokykla, grožinė literatūra, kinai, teatras, pionierių ir komjaunimo organizacijos (į jas buvo vos ne prievarta įtraukti) praplovė jiems smegenis. Nuo jaunystės dienų jiems atkakliai ir nuosekliai buvo skiepijama mintis, kad Stalinas vos ne dievybė, atnešusi pasauliui išganyimą. Po to staigiai prasidėjo Stalino nuvainikavimo festivalis. Vakarykštė dievybė pavirto atsiprašant š...puodžiu. Tie patys mokytojai ir universiteto dėstytojai, anksčiau privalomai liaupsinę visų tautų tėvą ir visų mokslų korifėjų Staliną, dabar pagal nurodymą plūdo jį kaip visų blogybių įsikūnijimą.

Tokie staigūs posūkiai negalėjo nepaveikti jaunų žmonių, įsiekiančių idealų ir tikslų. Vieni, viską supratę, ėmė laikytis nuošaliai nuo visuomenės problemų, stengėsi rimtai mokyti, tapti gerais savo srities specialistais. Nemaža moksleivių ir studentų jaunimo dalis vėl pradėjo domėtis krikščioniškaisiais idealais, lankyti šventoves. Salia to, didžiųjų svyravimų metais buvo pastebėtas padidėjęs jaunimo polinkis girtauti; susilpnėjo dorovės normos lytinio bendravimo sferoje.

Jaunimo tarpe, ypač besimokančio augstosiose mokyklose, visada yra tokių, kurie žūt-būt nori prasimušti į viršutinius visuomenės sluoksnius, padaryti karjerą. Tokie žmonės dar jauname amžiuje moraliai pasiruošę, anot dr. V. Kudirkos taiklaus posakio, "iškeisti idealus į gaudaus valgio šaukštą". Sovietų Sąjungoje kelias į karjerą vingiuoja per augstąją mokyklą, per komjaunimą ir vėliau partiją, per įtakingų raudonųjų ponūčių svetaines (o kartais ir per miegamuosius), per santuoką su augšto valdininko dukrele. galiausiai per konkurentų iskindimą Saugumui — KGB. Tokie ciniški žmonės daugumoje atveju ir sudaro pamainą, pakeitusią vadovaujančią vyresniosios kartos grandį.

Naujieji vadovai (kompartijos rajonų komitetų sekretorių, vykdomųjų komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų, "ministerių" ir jų pavaduotojų, valdybų viršininkų, centrinio partinio aparato valdininkų lygio) anaipol nepriskirti prie tautos elitu. Jų itaka tačiau visuomenei gana didelė. Viršininkų oficialių kalbų komunistiškas tonas iš vienos pusės ir vos slepiamas cinizmas privačiuose pokalbiuose su pavaldiniais iš kitos, jų pabrėžtinai demokratinė laikysena (būtinai iš ryto atėjus į darbą paspausti ranką įstaigos kiemsargiui ar valytojai) ir kartu nežabotas siekimas išsirūpinti kuo daugiau gėrybių asmeniškam naudojimui — visa tai daro didelį įspūdį platiems sluogiams. (Bus daugiau)

A+A

Ltn. Vytautui-Zenonui Kudžmai

mirus, giliai užjaučiame žmoną GENOVAITĘ su šeima, seseris ELENA, ALBINA, ONA ir brolių AUGUSTINĄ su šeimomis bei kitus gimines —

Justina, Elena, Snieguolė
Liaukai

Mylimam BROLIUI

Lietuvoje mirus,

STASĮ GAIDELĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

S. E. A. Underiai
R. E. Stravinskai

A+A

MARIJAI VALIULIENEI

mirus, dukrą LIUDĄ, žentą VYTAUTĄ ŠTUKIUS, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

St. ir A. Viskontai

A+A

MARIJAI VALIULIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo dukrai LIUDAI, žentui VYTAUTUI ir visiems artimiesiems —

VI. Pūtvis šaulių kuopa

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G6

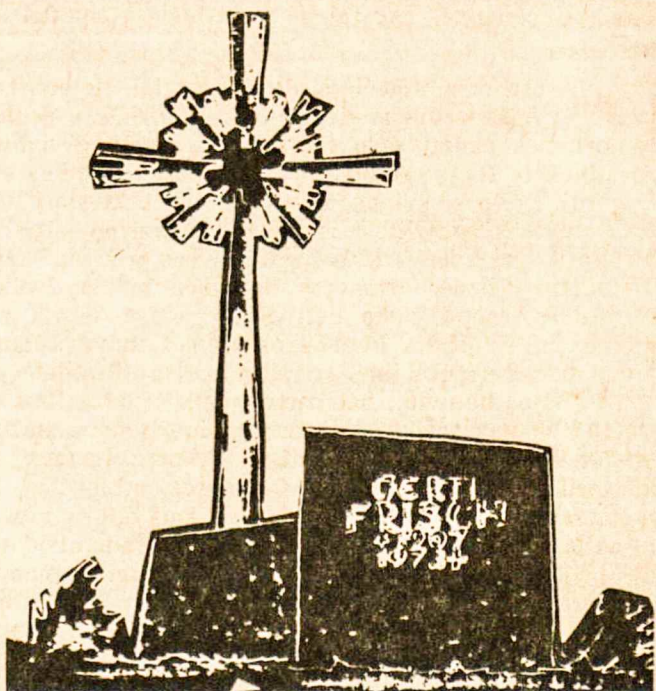
Louis Temporeale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapy paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume ne skubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS

NAMŲ

APSTATYMAS

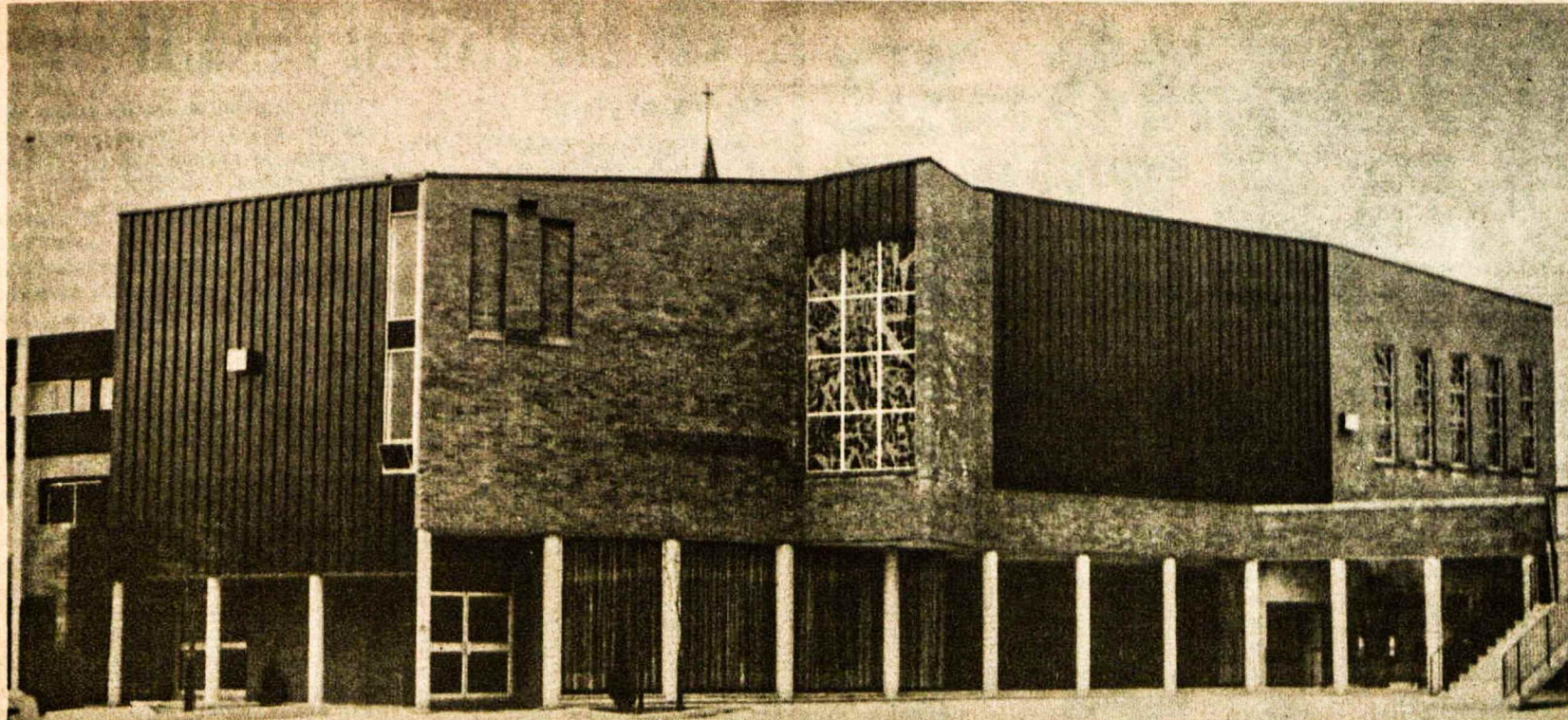
Nemokamas pristatymas
i namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamosios mašinos
- * Rašomosios mašinelės

Naujoji Lietuvos Kankinių šventovė Toronte-Mississaugoje iš pietinės pusės. Apačioje — parapijos salė, viršuje šventovė. Nuotraukos kairėje — klebonija, dešinėje — Anapilio salė ir priestatas "T. Žiburiams". Nuotraukoje klebonijos ir salės nematyti. Projektas — archit. dr. A. Kulpos. Nuotr. O. Burzdžiaus

Lietuvoje mokytojai persekioja savo mokinius

Okupuotos Lietuvos pagrindinio laikraštis "LKB Kronika" 33 nr. paskelbė šiuos faktus

Telšiai. V-sios vid. mokyklos Xb kl. auklėtoja RUMBUTIENĖ neleidžia mokiniams dalyvauti klasės draugo motinos laidotuviuose 1977. XI. 21. Mokiniai nusėdė vainikus tik ant kapų.

Siauliai. 1976 m. balandžio 1 d. Siaulių vid. mokyklos direktorius SNIECKUS išsikvietė IX kl. mokinės Daliaus JUDIKAVIČIOTĖS tėvą ir bandė įtikinti, kad tikėjimas užkirsias Daliai kelią į augstąją mokyklą. Direktoriaus nuomone, Dalia priklausanči užkirsias "sektai" ir galinti "prisidirti košės". Tėvui buvo priminta, kad dukra susidomėjo saugumo organais ir reikią jai aiškinti, kad nepriklausyti jokioms "sektoms" ar bendruomenėms, kurios dažnai peržengia tarybinius įstatymus.

Siauliai. 1977 m. spalio 18 d. Siaulių VIII vid. mokyklos direktorė JONAITIENĖ į savo kabinetą pasikvietė Xb kl. mokinę Ireną DAPKUTĘ.

— Kodėl nestoji į komjaunimą? Mama neleidžia?
— Ne. Pati nenoriu.
— Kodėl? Tu eini į bažnyčią?
— Einu.

Mokinės "auklėjime" dalyvavo direktoriaus pavaduotojai — mokyt. LUKSIENĖ ir mokyt. MARTINAITIS. Nusivylusi pokalbio rezultatais, direktorė su panieka tarė:
— Šešiolika metų dirbu, bet dar nebuvau sutikusi taip fanatiškai įsitikinusių mergaitės. Nesuprantu, kas per auklėjimas namuose.

Sužinojusi, kad Irena turinti broliuką, direktorė paklausė:
— Ar ir jį vedatės į bažnyčią?
— Ne. Jis pats eina.

Tardymas direktorės kabinete užtruko visą valandą. Panašiai ir direktorės kabinete buvo kviečiami ir kiti vienuoliktokai nekomjaunuoliai. Kurie pasižadėjo stoti į komjaunimą, tuos paliko ramybėje.

Kiek vėliau buvo svarstomos vienuoliktokų charakteristikos.

Apie DAPKUTĘ taip parašė: "Mergaitė religinga, atkakliai, beveik fanatiškai gina savo įsitikinimus. Ji augo religingoje šeimoje, pradėjo atlikti religines apeigas bažnyčioje, gal todėl jos nepaveikė nei mokytojų, nei draugų įtikinėjimai, nei mokykloje įgytos mokslinės žinios. Ji atkakli ir užsispyrusi, kai reikia apginti savo nuomonę bei įsitikinimus".

Siauliai. Prieš 1977 m. Kalėdas Siaulių VIII vid. mokykloje ateistų vadovė GREBENIČENKAITE ruošė ateistinių vakarų Kūčių dienas. Ji vertė mokinius vaidinti davatkas ir pan. Ypačiai mokytoja tyčiojosi iš tų mokinių, kurie eina į bažnyčią. Mokinius gąsdino, kad neatėjusieji į ateistinių vakarų būsią rašomi dvejetaini iš matematikos arba mažinamas elgesio pažymys.

Kretinga. Nuo 1977 m. spalio mėn. Kretingos II vid. mokyklos moksleiviai pradėjo patarnauti bažnyčioje Mišioms. Mokyklos vadovybė užsipulė VIII kl. mokinį Saulių KATKŲ:

— Kodėl tarnauji Mišioms?
— Todėl, kad man patinka.
— Mes tave pašalinsim iš mokyklos.

— Stosių į kitą.
— Ko gero sugalvosite stoti į Kunigų seminariją?
— Dar yra laiko pagalvoti, — nenusileido Saulius.

Netrukus klasės vadovė atėjo pas Sauliaus motiną ir prašė neleisti sūnui patarnauti Mišioms. Motina nesutiko. Direktoriaus KECORIUS, komjaunimo sekretorė ALEKSANDRAVIČIOTĖ ir klasės auklėtojas RAGUCKAS bandė bauginimais išgauti sutikimą netarnauti Mišioms iš mokinių Eugenijaus DRUNGILOS ir Antano PUSKORIAUS.

Kybartai. Lietuvių kalbos mokytoja SUKACKIENĖ liepė VIIa kl. mokiniams išmokyti po ateistinių eilėraščių arba paskaityti ką nors ateistine tema.

Dauguma mokinių nepasiruošė. Tuomet mokytoja pagąsdino, kad kitą kartą rašysianti dvejetus. Kelios mergaitės pasipriešino, tvirtindamos, jog esančios tikinčios ir prieš savo įsitikinimus ateistinių eilėraščių nedeklamuosiančios. Viena iš mergaičių atsinešė paskaityti B. Brazdžionio eilėraštį "Garbės himnas", bet mokytoja neleido, sakydama, jog čia ne eilėrašties, bet religinės giesmės. Mokyt. SUKACKIENĖ vertė tikinčias mokinės išmokyti ką nors iš jos atneštų "Zuikių pasakų".

Kybartai. 1978 m. gegužės 5 d. Kybartų bažnyčioje buvo laidojamas vienas senelis. Vīb kl. auklėtoja STRAKAUSKAITE įsakė klasės mokiniams, padėjus vainikus bažnyčioje prie karto, išeiti laukan. Tai eilinis Lietuvos ateistų fanatizmo reiškinys. Šitaip elgtis mokytojai yra prievartaujami mokyklos vadovybės, o ši — rajono švietimo skyriaus.

Stebuliai (Lazdijų raj.). Aštuonmetėje mokykloje moksleiviai yra prievartaujami rašyti į pionierius ir komjaunimą. Priversti įrašyti į pionierius moksleiviai verčiami nešioti raudoną pionieriaus kaklaraištį. Nekartą mokytojai išgirsta tokį atsakymą: "Geriau už 75 kap. nusipirksi saldinių, negu pionieriaus kaklaraištį".

1978 m. balandžio 4 d. VII kl. moksleiviai buvo verčiami rašyti į komjaunimą. Vissi mokiniai buvo palikti po pamokų ir po du kviečiami į mokytojų kambarį. Mokytoja Eugenija SMAIDŽIONIENĖ šitaip įrodinėjo komjaunimo naudą: "Kas įstos į komjaunimą, gaus gerą charakteristiką, kas neįstos — gaus "vilko" charakteristiką... Kurie įstos į komjaunimą, tie važiuos į Zarasus, o neįstojusieji liks namuose".

Mokytoja SMAIDŽIONIENĖ tikintisies vakams duoda rašyti ateistinius rašinėlius, kas aiškiai diskriminuoja religingus moksleivius.

1977 m. gruodžio mėn. mokykloje buvo surengta ateistinė popietė, kurioje buvo deklamuojami eilėraščiai ir sekamos pasakos, išjuokiančios kunigus ir tikėjimą.

Leipalingis. Vid. mokyklos biologijos mokytojas Vytautas ČESNULIS — karščiausias ateizmo apaštalas. Savo pamokas jis dažnai paverčia ateizmo paskaitomis, išjuokiančiomis tikinčiuosius ir religiją. Vienas vienuoliktokas charakterizavo V. ČESNULIO propagandą, kaip "tipišką Lietuvos ateistams savo neišmintimi, cinizmu ir nenusimanytu religijoje".

Užugustis (Prienų raj.). Per š.m. Velykas bažnyčioje buvo gausu ne tik suaugusių tikinčiųjų, bet ir moksleivių. Nuo pat pamaldų pradžios bažnyčioje buvo šnipų ir vietinės valdžios atstovų. Šie, atėję į zakristiją, norėjo surašyti pamaldose dalyvaujančius vaikus ir priekaištavo klebonui, kam jis organizuoja moksleivius aktyviam dalyvavimui pamaldose. Klebonas kun. Zenonas NAVICKAS paaiškino, kad jis po protokolo nepasirašysias, o vaikus organizuosias ir toliau. "Aš prie komunistų vaikų nelendu, todėl savo vaikus auklėkite, kaip patinka, o iš tikinčiųjų tėvų reikalavau ir reikalaušiu,

kad vaikai eitų į bažnyčią" — užtikrino klebonas.

Prienai. Po 1978 m. Velykų Prienų II vid. mokyklos VIIa kl. auklėtoja ZEMAITIENĖ barė mokinės: KAZLAUSKAITE, SINKEVIČIOTĖ ir KRIKŠCIŪNAITĖ už dalyvavimą Velykų procesijoje. Mokinė SINKEVIČIOTĖ paaiškino, kad bažnyčią lankė jos senelė, motina, todėl lankysianti ir jina.

Prienai. 1978 m. balandžio 17 d. į Prienų raj. vykdomąjį komitetą buvo pakviesti Pakuonio, Skriaudžių ir Užugusties parapijų klebonai. Rajono pirmininko pavad. MORKVENAS priekaištavo klebonams, kad šie per Velykas leidę vaikams dalyvauti religinėse apeigose. Pakuonio klebonas kun. TEVELIS atskirto, kad kunigas nesąs milicininkas ir vaikų nuo altoriaus nevaikysias. Kiti kunigai aiškino: "Pasirašėte gražią Konstituciją, tai būkite malonūs jos laikytis".

Aukštadvaris (Trakų raj.). Aukštadvario vid. mokyklos V kl. mokinys Saulius SEKONAS ir VIII kl. mokinys PILIUKAS už pasinaudojimą sąžinės laisvės įstatymu buvo išjuokti satyriniame mokyklos laikraštyje. Jų nusikaltimas — nuėjo į bažnyčią pasimelsti.

VII kl. mokinė BARANAUSKAITE ir mokinys KALINKAITE buvo griežtai perspėti daugiau neiti sekmadieniais į bažnyčią.

VII kl. mok. SPILIAUSKAITĖ L. mokyklos partijos sekretorius VERSECKAS grąsino sumažinti elgesį ir išjuokti sienlaikraštyje, jei ji ir toliau eisianti į bažnyčią.

Aukštadvario tikintieji savo vaikus veža į kitas bažnyčias.

Palanga. 1978 m. kovo 30 d. II vid. mokyklos mokyt. Jovaišienė atėjo pas IVA kl. mok. STONKUTĘ ir namus ir aiškino tėvams, kad vaikų negalima vesti į bažnyčią. Ši mokytoja klasėje liepia mokiniams piešti Dievą, tyčiojasi iš tikėjimo. Šiais metais jau 4 kartus vertė mokinius užpildyti anketas apie tikėjimą. Mokyt. JOVAISIENĖ kartu su vyru lankėsi pas IVA kl. mok. SENAVAITĮ ir prievartai rašė į pionierius.

Ignalina. 1977 metų birželio 27 d. Ignalinoje buvo laidojamas tragiškai žuvęs dešimties metų berniukas Rimas STUKENAS. Laidotuviuose dalyvavo daug žmonių, ypač jaunimo ir vaikų. Šv. Mišiose žmonės spaudėsi prie Dievo stalo. Šv. Komuniją priėmė apie du šimtai žmonių. Tik Rimo klasės draugai to padaryti negalėjo. Juos iš bažnyčios išvedė mokyt. E. JUODGALVIENĖ ir išlaikė savo bute tol, kol išnešė karštą iš bažnyčios. Gatvėje Rimo klasės draugai vėl galėjo prisijungti prie laidotuvių eisenos.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:
1586 Bloor St. West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvų Namus)
Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses).

Buvom susikūrę mitą apie išseiviją

Pokalbis su profesoriumi dr. Aleksandru Štormu, Lietuvos disidentu, aktualiaisiais klausimais "T. Žiburių" redakcijoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žai žinome apie išseiviją ir dėlto kuriame sau fantastinį vaizdą. Tam vaizdai geria prasme sukurta padėdavo komunistinė propaganda. Iš jos buvo matyti, kad galingas VLIKas, visa išseivija ir imperialistinė Amerika susivienijo į bendrą kryžiaus žygį prieš komunizmą. Skaitai tokius dalykus ir ploji. Tuo būdu neigiama propaganda padėdavo susikurti teigiamą vaizdą. Taigi mūsųose ten veikė trys elementai: avilio dūzgimo įspūdis, laki vaizduotė (visokių mitų pagrindas, kai trūksta žinojimo) ir komunistinė propaganda. Mes buvom susikūrę mitą apie išseiviją ir ją tikėjome.

— O kaip dabar žiūrite į tą pačią išseiviją?

— Į tą klausimą esu atsakęs "Varpo" redaktoriumi A. Kučiui. Suglaustai pakartosiu. Pirmiausia nesitikėjau, kad užsienyje yra tokia galinga lietuviškoji visuomenė. Atrodė, jog užsienyje yra aktyvios politinės grupės, veikiančios Lietuvai labui, bet ne nemaniau, jog yra plati visuomenė, lietuviškai orientuota, auklėjanti bei mokanti vaikus lietuviškai. Ir labai nustebau bei nudžiugau pamatęs tokią visuomenę, tokį pasišventusį mūsų reikalui jaunimą. Lietuviško idealizmo plitimas lietuvių jaunimo gretose buvo netikėtas.

Bet taip pat pamačiau, kad tokio politinio išseivijos fronto, su kuriuo skaitosi imperialistinės jėgos, kaip vaizdavo V. Kazakevičius, visai nėra. Pasirodė, kad minėtos jėgos nekreipia į tai jokio dėmesio. Be to, neradau vieningo išseivijos fronto, komunikacijos su kitų kraštų išseivijų organizacijoms, gerų ryšių su Vakarų visuomene, neradau pakankamo sutarimo ir pačioje išseivijoje. Taigi, buvo iš vienos

pusės padaršinimas, iš kitos — nusivylimas.

— Atrodo, kad lietuviškoji visuomenė išseivijoje Lietuvos laisvimo srityje neatlieka savo vaidmens?

— Mes ten tikėjome, kad ji tą vaidmenį atlieka geriau. Pasirodė, ji neatlieka jo nei per pusę, gal nei per ketvirtį, palyginus su tuo, kiek tikėjome. Dėlto šia proga norėčiau paaiškinti, kodėl aš tiek daug kalbu ir rašau apie Lietuvos valstybingumą, politinės veiklos suaktyvinimą. Aš turėjau viziją, kurią noriu paversti tikrove. Aš nemanau, kad čia nėra valstybingumo tęstinumo. Nemanau, kad yra jėgų, nesujungtų Lietuvos nepriklausomybės pagrindų. Dėlto aš bandau pasiekti bendrą platformą, kurioje visų pažiūrų žmonės galėtų susivienyti dviem pagrindais: nusišukti nuo vidinių išseivijos problemų ir atsiskirti veidu į Lietuvą, siekiant jai nepriklausomybės.

— Ar siūlote tam tikslui ir konkrečias formas?

— Pirmiausia telktis VLIKE, kuris šioje srityje yra svarbiausias veiksnys. Mes ten, Lietuvoje, visi esame dideli viliakininkai. Tik čia sužinojau, kad yra nesutarimų tarp St. Lozoraičio ir VLIKO dėl smetoniškos vyriausybės tautos, Kybartų aktų. Nustebau. Man atrodė neįtikėtina. Kodėl gi per tiek metų nebuvo galima surasti bendros bazės? Juk aišku: kieno vardu veikia diplomatinės Lietuvos atstovybės? Senosios valstybės vardu. Be to, mes esame vienintelė šalis, turinti tos institucijos tąsą — užsienyje esančią valstybės galvą ir jo asmeninę suformuotą vyriausybę. Klausimas, kas turi tą teisę — VLIKas, kaip partijų atstovas, ar prez. A.

(Bus daugiau)

Žvėrys ir žmonės okupuotoj Lietuvoj

Leopardai Kaune

Dar nepriklausomybės laikais prof. Igno Končiaus ir kitų gamtos mėgėjų rūpesčiu Kaune, Mickevičiaus slėny, buvo įsteigtas zoologijos sodas. Dabar jis yra išsiplėtęs į didelį žvėryną, talpinantį daug gyvulių, žvėrių ir paukščių. Jau senokai šis žvėrynas yra įsigijęs porą leopardų arba panterų. Tai vienai iš gražiausių žvėrių: jų natūrali gyvenvietė yra Pietų Azija. Lietuvoje, matyt, jie nesijaučia "kaip namie". Leopardė, kuri čia buvo praminta Bagira, jau triskart buvo atsivedusi jauniklius, bet jų nemaitino ir tie nugaišo. Tai pastebėję sodo prižiūrėtojai nutarė leopardukus gelbėti. Siemet, kai tik leopardė atsivedė porą jauniklių, sodo darbuotojas V. Gediminas dar akus žvėriukus iš guolio paėmė ir perkėlė į šiltą patalpą; maitino kas dvi valandas iš bonkutes su žinduku virintu karvės pienu. Po savaitės žvėriukai praręgėjo, dviejų savaitių pradėjo vaikščioti po savo guolį. Po penkių savaitių jau maitinosi mėsišku maistu, o po 3 mėnesių buvo patalpinę lauke, plėšriųjų žvėrių sekcijoje. Nauji sodo gyventojai buvo pavadinti Merkiu ir Baruva.

Pasikeitimai miškų vadovybėje

Nuo 1947 m. iki šiol, su pertraukomis, užimdamos kitas augštas vietas miškų žinyboje, miškų ūkio "ministerių" buvo Algirdas Matulionis (pavardė sutampa su žymiuoju Lietuvos miškininku Povilu Matulioniu, bet negiminės). Nepriklausomybės laikotarpyje Algirdas Matulionis yra baigęs augštesniąją Alytaus miškų mokyklą ir po to buvo Raguvėlės girininku. Karo metu buvo pasitraukęs į Rusiją ir tarnavo raudonojoji armijoje. Dabar, sulaukęs 67 metų amžiaus, išėjo į pensiją. Naujuoju miškų ūkio "ministeriu" paskirtas miškų inžinierius Lukoševičius. Jis yra baigęs Lietuvos Žemės ūkio Akademiją 1956 m. Iki šiol buvo Rokiškio miškų ūkio (urėdijos) direktoriumi, kur ėjo daugiasia su administraciniu darbu susijusias pareigas.

Mirė Benediktas Labanauškas

Gyveno Kaune, mirė širdies priepuoliu š.m. rugsėjo 11 d., būdamas 74 m. amžiaus. Nepriklausomybės laikais buvo baigęs Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje. Dirbo miškų depar-

tamente, vėliau buvo Klaipėdos faneros fabriko direktoriumi. Po karo buvo Lietuvos miškų ūkio moksline tyrimo instituto, biologijos ir miškininkystės skyriaus vedėjas. Griunyse, naujai įsteigtoje vietovėje prie Kauno marių. Velionis prieš mirtį buvo išėjęs į pensiją ir stipriai negalavęs. Palaidotas Šleniavos kapinėse prie Kauno, dalyvaujant būriui Instituto, Žemės ūkio Akademijos narių ir kitiems bendradarbiams. Nesveikuojanti žmona laidotuviuose negalėjo dalyvauti. Velionis buvo labai kūrybingas ir miela asmenybė.

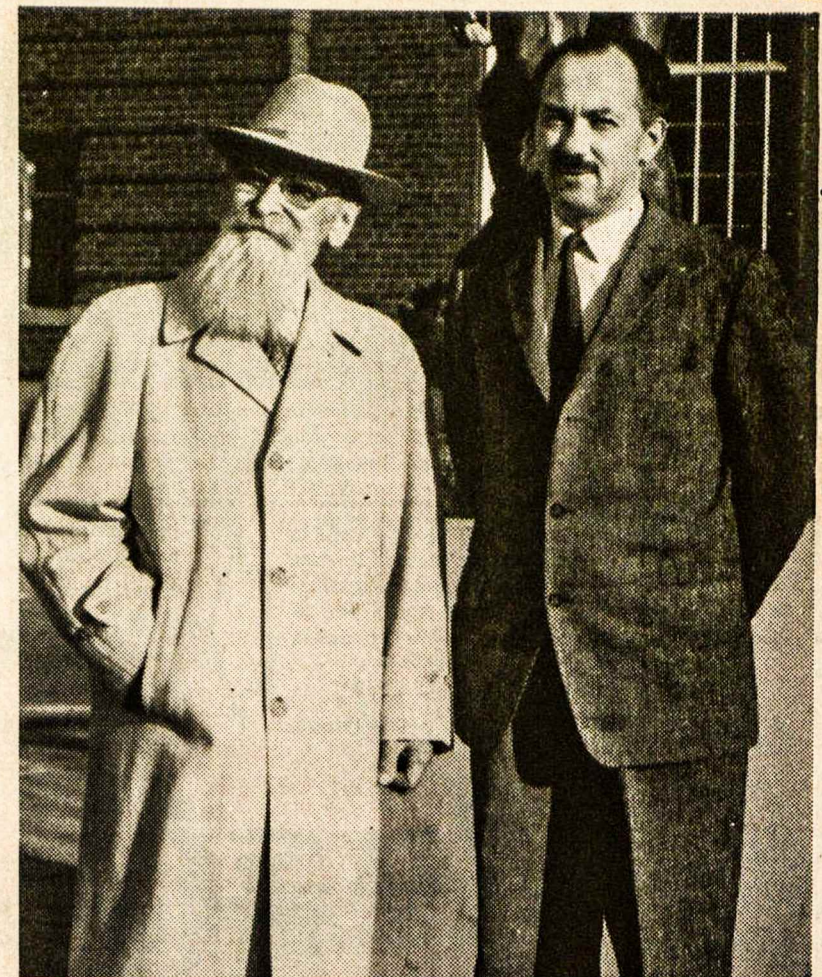
Gyventojų surašymas

Jis įvyks 1979 m. sausio 17-24 d.d. Bus 16 klausimų, iš kurių 11 vadinami ištisiniu surašymu, o 5 — atrankiniu. Ištisiniame surašyme bus šie klausimai: ryšys su šeimos galva, gyventojų kategorija, lytis, amžius, šeimyninė padėtis, tautybė, gimtoji kalba, kita Sov. Sąjungos tautų gerai mokama kalba, išsilavinimas, mokymasis, pragyvenimo šaltinis. Atrankiniame surašyme klausimai bus pateikiami tik daliai (ketvirtadaliui) gyventojų: darbo-

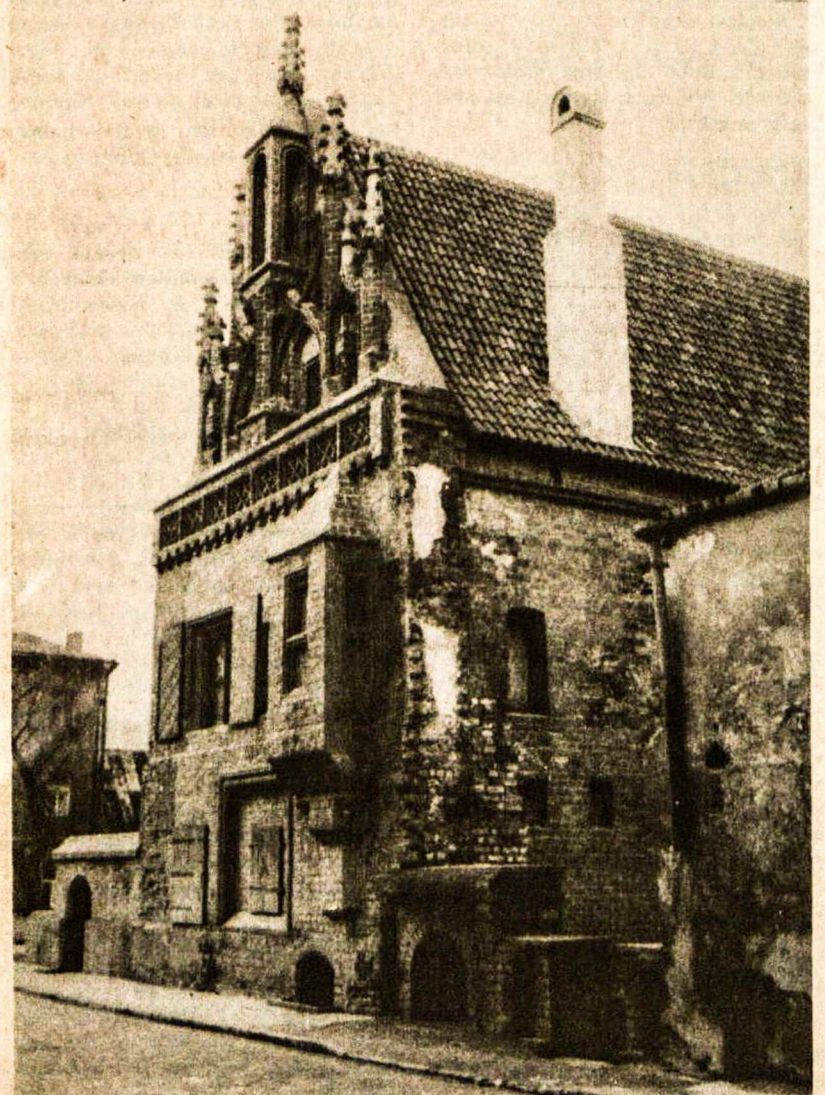
vietė, užsiėmimas, visuomeninė grupė, migracija, moterims — skaičius pagimdytų vaikų. Kai kurie klausimai gana neaiškūs. Kodėl laikurie jų vadinami "atrakiniais", pateikiami tik daliai gyventojų, taip pat neaišku.

Dalis surašymo duomenų numatoma turėti 1979 m. balandžio mėn., pagrindiniai duomenys — 1979 m. pabaigoje, o galutiniai rezultatai tik 1981 m. Skaičių amžių amžiuje tai jau per daug lėta eiga. Surašymų lapai, žinoma, pirmiausia eis per Maskvos girnas ir sietus, tad netenka laukti tikrų ir objektyvių duomenų. Bet mokantiems skaityti tarp eilučių vis dėlto bus kaikiurių informacijų apie padėtį, kokia ji ten dabar yra.

Šių metų pradžioje Lietuvoje buvo 3,366,000 gyventojų. Palyginus su 1939 m., dabar gyventojų skaičius Lietuvoje yra padidėjęs 486,000. Didelis pasikeitimas miestų ir kaimų sudėty. Dabar miestuose gyvena 59%, o kaimuose — 41%, kai tuo tarpu 1939 m. miestuose gyveno 23%, o kaimuose 77%. J.K.

Dail. ADOMAS VARNAS, prieš keletą metų lankęs Ontario meno galerijoje Toronte, su savo giminaičiu Vytautu Macu. Dailininkas eina 99-ąsias metus ir gyvena Čikagoje

Garsieji Perkūno namai Kaune — XVI š. architektūros paminklas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

M. JANKAUS SODYBA

Zinių apie Martyno Jankaus sodybą Bitėnuose pateikia "Gimtas Krastis" 32 nr. Namas, kuriame buvo spaustuvė, sudėgė II D. karo metais. Jo vietoje dabar yra ažuolinis obeliskas, apsuptas didelių medžių, primenantis lietuviškų laikraščių rėmėją, redaktorių, knygų platintoją ir spaustuvininką M. Janką. Teigiama, kad senelį M. Janką "1944 m. traukdamiesi fašistai išvarė į Vokietiją". Duodama ir jo mirties data — 1946. V. 23. Pabrėžiama, kad jo spaustuvė 1904 m. buvo išspausdintas pirmasis K. Markso ir F. Engelso "Komunistų partijos manifestas" vertimas į lietuvių kalbą. M. Jankaus sodyba dabar esanti paskelbta respublikinės reikšmės istorijos paminklu.

MAIRONIO TĖVISKĖ

Apie liūdą Maironio tėviškės vaizdą "Literatūros ir Meno" rugsėjo 9 d. laidoje prabilo Viktoras Gulmanas, neseniai su grupe Kapsuko (Marijampolės) mokytojų keliaus po Žemaitiją: "Liūdą vaizdą matėme Pasandravyje, mūsų didžiojo poeto Maironio tėviškėje. To laiko pastatų nėra likę, tik šulinys. Jų vietoje — memorialinis akmuo su užrašu. Tačiau atrodo, kad šeiminkams nerūpi šios vietos likimas. Viskas apaugę žolėmis, memorialinė lenta apvers-ta žemėmis. Kodėl aplink memorialinį akmenį nepasodinti gėlių, nepadaryti suolelių ar kaip panašiai ne-sutvarkyti šią vietą?" Redakcija šiuo reikalu kreipėsi į Raseinių rajono vadovus. Pasak vykdomojo komiteto pirm. A. Skeiverio, Maironio tėviškės priežiūra rūpindavosi aštuonmėnį Pikičiūnų mokykla. Birželio mėnėsį tvarkymo darbai nebuvo baigti, bet dabar tėviškės aplinka jau esanti sutvarkyta.

ZIAURŲ NUSIKALTĖLIAI

Kaltinamųjų suole Vilniuje atsi-dūrė du vagystėmis, moterų žaginimu, kankinimu bei apiplėšimu pasi-žymėję jaunuoliai: buvęs Vilniaus statybos technikum moksleivis Alek-sandras Čižnovas ir antrosios profesinės šio miesto technikos mokyk-lės moksleivis Eduardas Daškevičius, kalėjime atvėntęs 18-tąjį sa-vo gimtadienį. Jie buvo suminti už vienos moters išžaginimą, apiplėši-mą ir sunkų sužalojimą š.m. balan-džio 15 d. naktį Vilniaus rajone, ne-toli Bulvydiškių. Tardymo metu pa-ašikėjo, kad tie patys jaunuoliai va-sario 13 d. vakarą Vilniaus studentų miestelyje išžaginę ir žiauriai nu-kankino pirmo kurso universiteto studentę Miną Galinytę. Tai buvo jau ašiki žmogžudystė, pralenkusi ki-tų moterų žaginimus, sumušimus, apiplėšimus. Augščiausiasis teimas, pirminkinijamas J. Jasulevičiaus, mirties bausmę paskyrė Aleksandri Čižnovui, o nusikaltimo metu bu-vusiam nepilnamečiui Eduardui Daškevičiui — 10 metų sustiprinto re-žimo pataisos darbų stovykloje. Kar-tu buvo teisiamas Vladimiras Mak-simovas, baigęs technikumą su A. Chižnovu, žinojęs apie studentės M. Galinytės nužudymą, bet jo nepranešęs teisingumo organams. V. Maksimovas gavo pusterčių metų laisvės atėmimo. Bausmės vykdymas suspenduotas su sąlyga, kad jis įsi-darbins milicijos nurodytoje vieto-se.

VIEŅOS MUGĖJĖ

Tradicinėje tarptautinėje rudens mugėje Austrijos sostinėje Vienoje specialus Lietuvos skyrius buvo įrengtas Sovietų Sąjungos paviljone. Įžanginė jo dalis spalvotų skaidrių

dėka lankytojus supažindino su Lie-tuvos miestais bei jos gamtovaizdžiu. Lankytojas buvo priminti vadina-mojo liaudies sėimo rinkimai 1940 m., surežisuotas "savanoriškas" įsi-jungimas į Sovietų Sąjungą, Maskvoj suredaguota naujoji konstitucija. Šis skyrius taipgi atspindėjo kultū-rinius Lietuvos ryšius su Salzburgu. Lietuvos pramonei daugiausia atsto-vavo įvairios staklės metalui šlifuo-ti, platus gražių rinkinys, įvairios paskirties matuokliai. Lankydamasis Sovietų Sąjungos paviljone, į oku-puotos Lietuvos skyrių užsuko ir Austrijos prez. R. Kirchschlaegeris. Jam buvo įteikta lietuvių liaudies meistrų išauta "Draugystės juosta".

GRYBAUTOJAI MISKUOSE

Arnoldo Čaikovskio pranešimu "Tiesos" 213 nr., rugsėjo šeštadie-niais Vilniaus geležinkelio stotis pa-rūpino specialius traukinius, kurie vilniečius vežė grybauti į Dzukijos miškus net iki pat Marcinonių. Ne-mažai grybautojų važiuodavo nuosa-vais automobiliais. A. Čaikovskis pa-sakoja: "Mūsų skardėjo nuo gausy-bės grybautojų balsų. Varėnos pušy-nuose galėjai sutikti žmonių iš įvai-rių respublikų vietų. Su saugausiais uoliai grybavo ir nemažai vaikų, nors tą dieną jų vieta buvo mokyklo-je — klasėse jų suolai liko tušti. . . Tarp nusituokiančių yra ir nepatryn-sių grybautojų. Jie miško takeliuose atsitiktinai sutikę klausia patari-mo: ar štai šie grybai geri, valgomi, ar nenuodingi? Atsakymų susilau-kiama įvairių. Antai vienas patarė-jas iš grybautojų skaudžiai pasaiš-pė: "Ką jūs! Čia juk šungrybiai. . .". Moteris sumišusi paskubomis ištuš-tino vos ne pusę savo krepšio. Konsul-tantas, už riešutyno palaukęs, kol grybautoja dingo, susirinko į sama-nas išbertus gerus grybus ir nuėjo sau šilpaukdamas. . ."

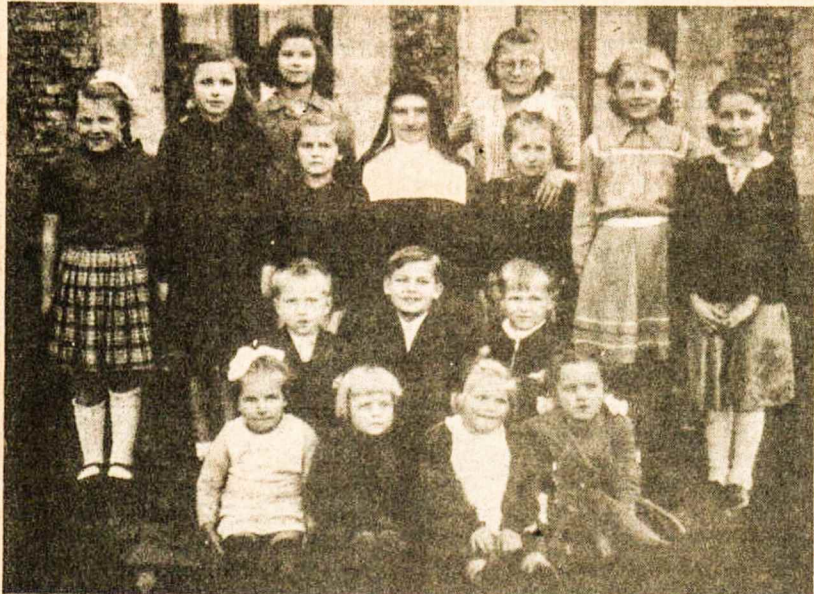
VIESULO VERPETAI

Lietuvos hidrometeorologijos tar-nybos valdybos viršininkas M. Mika-lajūnas "Valstiečių Laikraščio" 115 nr. prašeko apie viesulo verpetus, rugpjūčio 30 d. vakarą palietusius Josvainių miestelį Kėdainių rajone. Skaitytajams jis primena, kad tokie verpetai, angliškai žinomi tornado vardu, daugiausia paliečia pietinę JAV dalį. Lietuvoje jie yra labai re-tas gamtinis reiškinys. Verpetinis Josvainių viesulas buvo 40-50 metrų skersmens. Jis nuvertė J. Saldzio namo sieną, išplėdė langą su rėmais, apgriovė uždara antrojo augšto ve-randą, bet nepadarė jokios žalos lan-gų dar neturėjusiai pirmojo augšto verandai. Nuo J. Grinio namo nu-plėšta 14 lapų šiferio, o J. Rysakovo sode išverstos kelios obelys. Prieš porą metų keturi verpetiniai viesulai buvo pastebėti Kuršių mariose prie Nidos, kur jie į padangas stūrbė vandeni. Perna vasarą verpetinis viesulas buvo pasirodęs Trakų raje-ne, ties Sietų ežerų. Jis išgąsdino gy-ventojus, tačiau nuostolių nepadarė.

PIRMASIS BLOKAS

Ignalinos atominėje jėgainėje rug-sėjo 8 d. pradėti betonuoti pirmojo reaktoriaus bloko pamatai. Jo pajė-gumas busias 1,5 milijono kilovatų. Darbas yra patikėtas R. Bakšajevui betonautojų brigadai, o viso objek-to statybai vadovauja G. Sereda. Metalą jėgainės statybai tiekia Ura-lo, Sibiro, Toliųjų Rytų įmonės, augstos kokybės cementą — Akme-nės cemento ir šiferio gamykla, gelž-betonines konstrukcijas — Kauno ir Klaipėdos gamyklos.

V. Kst.

Prieš 30 metų Belgijoje, Liežo priemiestyje Tilleure, veikusi lietuvių vargo mokykla, kuriai vadovavo sesuo AGNIETĖ ČYZAITE, benediktinė. Jai šie-met sueina 50 metų vienuolinių įžadų sukaktis. Dabar ji gyvena JAV-se

Spalio 28, šeštadienį, 7.30 v.v., Jaunimo Centre, Hamiltone,

Meninę programą

atliks garsus humoristas Vitalis Žukauskas iš Niujorko.

- Gros pagerintas "BENNY FERRI" orkestras.
- Geras maistas ir gėrimai.

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius kviečia visus į tradicinį

VAJAUS UŽBAIGIMO VAKARA

š.m. lapkričio 4, šeštadienį, 7.30 v.v., Jaunimo Centro salėje, PROGRAMOJE:

- Abiturientų pristatymas
- Mergaičių choras "Aidas", vad. J. Govėdo
- solistas Rimas Strimaitis
- Šokiai, užkandžiai, gėrimai
- Loterija bei laimės staliukai

Įėjimas — \$4.00, pensininkams ir studentams — \$3.00 KLB ŠALPOS FONDO HAMILTONO SKYRIUS

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJA ir kunigai SVEIKINA

prelatą dr. Juozą Tadaruską

40 metų kunigystės sukakties proga, didžiai vertindami jo pasižventimą per 30 metų Hamiltono Aušros Vartų parapijos gerovei —

Kun. J. Kubilius, SJ, klebonas

HAMILTON

SALPOS VAKARAS. Lapkričio 4, šeštadienį, 7.30 v.v., Jaunimo Centre įvyks metinis Šalpos Fondo vajuos užbaigimo vakaras. Programa atliks mergaičių choras "Aidas", vad. mu-ziko J. Govėdo, ir sol. R. Strimaitis. Į šį vakarą kviečiami visi Hamilto-no ir apylinkių lietuviai. "Aidas", jauno ir talentingo muziko J. Govė-do vadovaujamas, yra padaręs dide-lę pažangą. Jis savo koncertu Bosto-ne įrodė, kad yra pasiekęs augsto lygio. Publikos buvo labai šiltai pri-imas. Choras buvo priverstas ke-lias dainas padainuoti virš progra-mos. Taip pat bus abiturientų prista-tymas visuomenėi. Visi abiturientai, kurie dar neužregistravę, kviečia-mi tuoj registruotis pas J. Pleinį tel. 549-5372. Po programos bus šokiai ir kiti įvairumai.

"AIDAS" š.m. spalio 7 d. So. Bosto-no lietuvių klubo patalpose atli-ko koncertą. Salė buvo pilna žmonių. Choras ir jo vadovybė yra labai dė-kingi Bosto no tautinių šokių grupei ir jos vadovei O. Ivaskienėi už pa-kvietimą ir taip malonų priėmimą. "Aidas" grįžo patenkintas ir pilnas gražiausių išpučių. J. P.

LIETUVIŲ PENSININKŲ KLU-BO narių visuotinis susirinkimas šaukiamas š.m. lapkričio 9, ketvirta-dienį, 2 v.p.p., parapijos salėje (po šventovę). Bus renkama nauja val-dyba ir svarstomi kiti reikalai.

Valdyba.

Cleveland, Ohio

JUNGTVUKS. Rugsėjo 29 d. Šv. Jurgio šventovėje susitukė Jūrātė Balašaitytė ir Jonas Salerno. Ape-ligas atliko klebonas kun. Balys Iva-nauskas, giedant Rytų Babicko va-dovaujamam vyrų oktetui su soliste Irena Grigaliūnaite. Jūrātė Balašai-tytė — buvusi "Grandinėlės" šokė-ja, kanklininkė, Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos abiturientė ir veikli skautė; studijavo meną Kento universitete ir šiuo metu eina ad-ministratorės pareigas federacinį programų biudžeto tvarkyme psichiš-kai atsilikusiems vaikams. J. Saler-no yra baigęs John Carroll universi-tetą; veiklus respublikonų partijos politikas, vienas jauniausių Ameri-koje rinktų atstovų; šiuo metu eina Moreland Hills tarybos nario parei-gas. Vestuvių pokylio programai va-dovavo Ingrida Bublinskė. Gauti svei-kinimai iš buv. prezidento G. Fordo, Ohio gubernatoriaus James Rhodes ir kitų augstų pareigūnų. Kor.

Boston, Mass.

KAMERINIS MUZIKOS KONCER-TAS. Metinis smuikininko Izidoriaus ir pianisto Vytenio M. Vasyliūnų koncertas įvyks spalio 29, sekmadie-nį, 3 v.p.p., Jordan Hall mazafoje salėje. Bilietų kainos — tik \$2.50. Programoje — Brahms, Griego ir Gaidelio veikalai — sonatas. Tai la-bai reta proga pasigėrėti kamerinės muzikos programa, ypač savo kom-pozitoriaus, kurio juk niekur kitur neišgirsi. Bostoniškiečiai kultūrininkai nuoširdžiai laukiami ir kviečiami gausiai atsilankyti. K.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA" 830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgių - rugsėjo mėn. uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6% santeupas 8% term. depozitus 1 m. 9% term. depozitus 3 m. 9 1/2% pensijų fondas 9 1/4% IMAME UŽ: asmenines paskolas 11% nekiln. turto pask. 10%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BOSTONO DIENRASTIS "The Christian Science Monitor" rugsėjo 14 d. paskelbė ilgą Tomo Venclovos atsiliepimą į straipsnį "Nevisi disiden-tai yra žydai". T. Venclova giria dienraštį už teisybės atskleidimą, su-pažindina su V. Petkaus istorija nuo jaunystės dienų iki paskutinio jo teismo. Jis taipgi pabrėžia, kad pri-vestinio Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon nepripažįsta daug Vakarų pasaulio valstybių, kurių eilėse yra ir JAV. T. Venclovos nuomone, nuo-latins dėmesys V. Petkaus bylai ga-li būti reikšminga pagalba šiam kil-niam vyriui.

PREZ. J. CARTERIS rugsėjo 15 d. pranešė sudėtį naujai sudarytos pre-zidentinės komisijos, kuri rūpinis amerikiečių sudominimu svetimomis kalbomis bei tarptautinėmis studi-jomis. Sarase yra 21 žymų moks-lininkų, akademikų, visuomenininkų ir politikų pavardė. Tarp jų randa-me ir daktarę Eloną Marijosiūtę-Vaišniene, kaip spaudos bendradarbę ir veiklia JAV LB darbuo-tąja, buvusią Yale universiteto ryšii srities specialistę. Jos kandida-tūra Baltiesiems Rūmams pasiūlė JAV LB krašto valdyba, parėmė Connecticuto gubernatore E. Grasso ir keli JAV kongreso nariai.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTE-RU organizuotos paskios septyniasde-simtmečio bei Paskio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos 30 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28, šeštadienį, 7 v.v., Kultūros Zidinyje, Brooklyne, N.Y. Akade-mija bus pradėta šioms sukakties specialiai sukurtois K. Grigaity-tės-Gradienės eilėmis. Koncer-tinę J. Haendelio, W. A. Mozarto, V. Kerbelio, G. Gudauskienės, J. Stankūno bei kitų kompozitorių kū-rinių programą atliks montrealietė sol. G. Capkauskienė su bostonie-čiu pianistu S. Čibu.

CELINA MOSINSKIENĖ, sulau-kusi 101 metų amžiaus, gyvena pas savo sūnų Vytautą Floridėje, Pom-pano Beach vietovėje. Ji yra buvusi mokytoja, Kauno universiteto prof. V. Mošinskio našlė. Prieš I D. karą ji mokytojavo Šv. Kotrynos mergai-čių gimnazijoje Petrapilyje. Lietu-voje reikėsi kudiški globali įsteigto "Lopšelio" veikloje, septynerius me-tus vadovavo Lietuvių Moterų Są-jungai, remiančiai tautinį laivyną, šiam tikslui surinkusiai daug lėšų. Senoji Floridos Lietuvė vis dar te-bėra tvirtos sveikatos, turi puikią atmintį. Abu jos sūnūs Vytautas ir Algirdas yra inžinieriai. Pastarasis gyvena Brazilijoje.

DEL. VINCENTAS PALIOKAS, pas-valdėtis, miręs Čikagoje 1968 m. rugpjūčio 9 d., mirles dešimtme-čio proga buvo prisimintas Tėvų jė-zuitų koplyčioje kun. A. Tamošaičio, SJ, atnašautomis Mišiomis ir pa-mokslu. Velionis, baigęs Dorpato universitetą, I D. karo metais teikė medicinos pagalbą Rusijos kariams Karpatų fronte. Grįžęs Lietuvon 1918 m., įsijungė į administracinį darbą, įstojo savanoriu Lietuvos ka-riuiomenėn. Kovose su lenkais prie Vilniaus miesto pateko į jų nelaisvę. Po Lietuvos nepriklausomybės kovų pasitraukė iš Lietuvos kariuomenės ir buvo Utenos apskrities ligoninės vedėju. Po II D. karo medicinos pa-galba teikė Memmingeno stovyklos gyventojams. Atvykęs į Čikagą, nors ir būdamas pažengusio amžiaus, iš-laikė egzaminus ir vertėsi gydyto-ju praktika beveik 20 metų.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGI-JOS Niujorko skyriaus susirinkime paskaita apie kataraktą bei kitas akių ligas skaitė pirm. dr. V. Avi-zonis. Su valdybos veikla supažin-dino sekr. dr. S. Jankauskas. Fi-nansinį ataskaitinį pranešimą padarė ižd. dr. L. Giedraitienė. Naujojo skyriaus valdybon išrinkti: pirm. dr. P. Bagdas, vicepirm. dr. V. Avizonis, sekr. dr. I. Skeivys, ižd. dr. L. Giedraitienė. Buvo aptartas pasiūlymas paminti Vilniaus universitetui 400 metų sukaktį.

BRAZILIJOS LIETUVIAI SKAU-TAI savo skautiškos veiklos 45 me-tų sukaktį paminės lapkričio 18, šeštadienį, 7 v.v., Sao Paulo mieste, Šv. Kazimiero parapijos salėje. Kviesdami visus tautiečius daly-vauti minėjime, skautai ruošia įdo-mią programą.

BRAZILIJOS IMIGRANTŲ OLIM-PIADOJE daugiausia medalių laimė-jo Italija — 52 aukso, 43 sidabro, 33 bronzos. Lietuva neiškovojo nė vieno medalia, atsidurdama ilgoke-me medalių nelaimėjusių saraše, ku-rį sudaro Australija, Bolivija, Čilė, P. Korėja, Estija, Graikija, Jugo-slavija, Latvija, Monakas, Paragva-jus, Šveicarija ir Venecuela. Krepšinyje lietuvių komanda 68:30 rezul-tatu įveikė kiniečius, bet pralaimė-jo italams 46:65. Stalo tenise lietu-viai laimėjo susitikimą su prancū-zais 5:0, tačiau buvo priversti nu-silenkti kiniečiams 0:5. Šioje spor-to šakoje lietuviams teko VI, t.y. paskutinė vieta. Svorio kilnojime var-žėsi šešių tautybių atstovai. Lietu-viai pasiekė bene geriausią rezul-tatą, užimdami IV vietą.

Australija

KOMPOZ. BENJAMINAS GOR-BULSKIS, pasižymėjęs estradinės muzikos kūrėjas, rugsėjo 8 d. dviem mėnesiam atvyko į Australiją. Mel-

burno lietuviai, susipažinę su šio vil-niečio dainomis, nutarė surengti specialų jo kūrinų koncertą Lietu-vių Namuose.

"MOSŲ PASTOGES" SPAUDOS BALIUS rugsėjo 23 d. Sydnėjaus Lietuvių Namuose susilaukė gausių dalyvių. Juos visus leidėjų Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjungos vardu pasveikino pirm. dr. A. Ka-baila, kuris taip pat vadovauja ir ALB krašto valdybai. Keletą dainų su pianisto J. Maksvyčio palda padainavo P. Rūtenis, o lietuviškos veiklos aktualijas atskleidė J. Damb-rauskas, talkinamas O. Maksvytie-nės. Laimikų gausa pasilydėjusiai loterijai vadovavo dr. G. Kazokienė. Savo kūrinius jai buvo paaukoję dailininkai — E. Kubos, L. Urbo-nas, V. Kabailienė, V. Meškėnas, A. Vingis, S. Montvidas, J. Janavičienė, D. Karpavičienė. Laiminguosius bi-lietus traukė dail. E. Kubos, spau-dos balitui kasmet padovanojanti po vieną savo kūrinių.

BALTISTIKOS STUDIJŲ SEMI-NARĄ Sydnėjaus Macquarie univer-sitetė surengė baltiečių akademikų grupę, vadovaujamą inž. Vytauto Juosko, rugsėjo 16 d. Sveikimo žo-dį tarė emeritas prof. B. E. Mansfiel-das. Paskaitas skaitė: Valdemar Vil-der — apie šaltinius baltistikos stu-dijoms Australijos bibliotekose, A. dona Juškaitė — apie lietuviškas knygas tos bibliotekose, Janis Rite-nis — apie Europos politiką 1939 m. ir Baltijos respublikų problemas, Baiba Irving — apie liudininkų įta-ką Pabaltijai istorijai, dr. Geronaitė Kazokienė — apie M. K. Čiurlionio meną, Tita Raudma — apie estes mo-teris, Elmar Laisle — apie atominę grėsmę Baltijos valstybėms. Paskai-tos susilaukė apie 100 dalyvių, kurių eilėse buvo ir Australijos akademi-kų iš kitų Sydnėjaus universitetų. Nusisukdžiam, kad seminarui per-menką dėmesį parodė akademinis lietuvių jaunimas.

Britanija

DIEMENIS JURNALAS "INDEX", leidžiamas Londone, sa-vo vasaros numeryje paskelbė ištrau-ką iš Tomo Venclovos studijos apie kompartijos cenzūrą Lietuvos rašy-tojams.

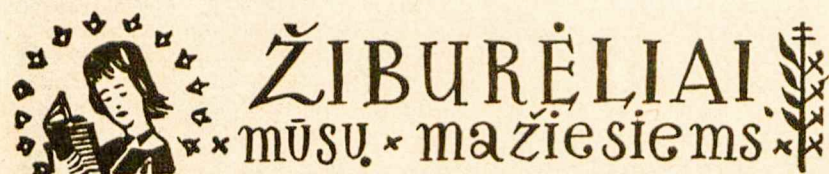
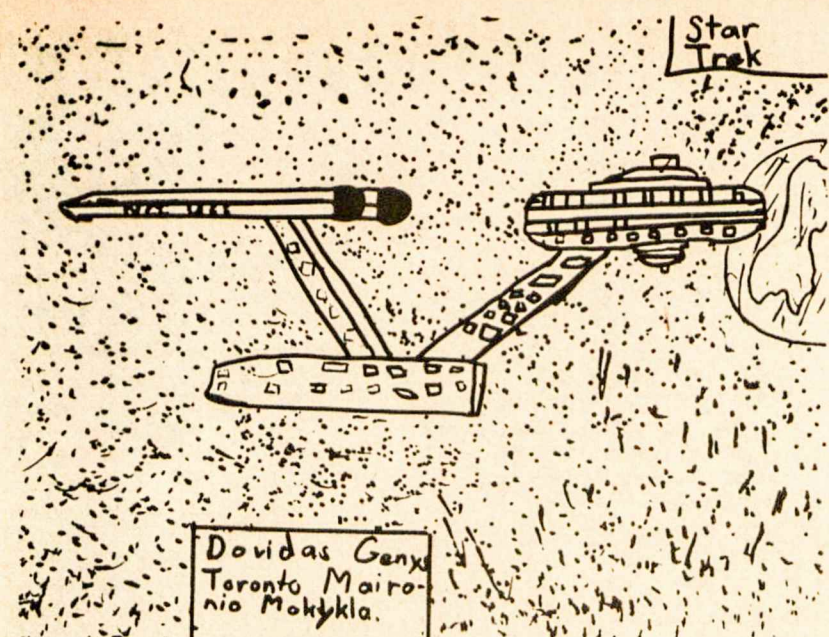
LONDONO LIETUVIŲ NAMUO-SE rugsėjo 23 d. buvo pagerbtas To-mas Vidugiris 85 metų amžiaus pro-ga. Sukaktuvininkas visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį tar-na-vo kariuomenėje ir pasiekė puikniūn-ko laipsnį. Apsigyvenęs Londone, po-karyje net 25 metus vadovavo D. Bri-tanijos Lietuvių Sąjungos centro skyriui.

TAUTOS ŠVENTES MINĖJIMAS Bradford buvo pradėtas kapeliono kun. J. Kuzmickio atnašautomis Mišiomis ir pamokslu apie Vytautą Di-dijį. Visi meldėsi už Lietuvą, dabar-tinius jos kankinius bei tyliuosius kovotojus. Paskaitą "Vyčio" klube skaitė kun. J. Kuzmickis, savo min-tis iliustruodamas į magnetofono juosteles įrašytomis dainomis. Pradė-jo Vytauto Didžiojo neįvykusios ka-rinacijos drama ir baigė dabartinę Lietuvos tragediją sovietinėje ver-gijoje. Mančesterio lietuvių radiojo ir televizijos grupė parodė kultū-rinės lietuvių veiklos vaizdų, nufilmuotų Bradford, Londone, Notting-hame, Mančesteryje. Padėkos žodį minėjimo dalyviams tarė D. Brita-nijos Lietuvių Sąjungos Bradfordo skyriaus pirm. A. Bučys ir "Vyčio" klubo pirm. V. Gurevičius. Tautos šventės minėjime Mančesteryje pa-skaitą skaitė H. Valnys. Parodytas tas pats kultūrinės veiklos filmas, kurio kūrėjai gyvena Mančesteryje.

"THE PRESS AND JOURNAL" laikraščio pranešimu, Aberdeeno mieste, Skotijoje, buvo surengtas daržininkystės konkursas. Pirmą premiją laimėjo ponios W. Nicol gėlynas, kurį jau beveik 30 metų tvarko daržininkas Petras Kamins-kas, tokių laimėjimų atvejais pabrė-žiantis savo lietuvišką kilmę.

Italija

PAVILJON MIESTE viešėjo vyk-domojo Vilniaus komiteto delegacija su vicepirm. inž. K. Kačioniu. Ši abiejų miestų susibrolinavimą gero-kai padėdavo įtakingasis Milano dienraštis "Il Giornale Nuovo". Kvietimą vilniečiai buvo gavę iš Pajijos miesto savivaldybės, kurią tvarko komunistai. Dėl šio žings-nio kritiškai pasisakė vietiniai krikš-čionys demokratai ir liberalai, netgi nepasirodė oficialiame vilniečių priė-mime. Inž. K. Kačionis, pastebėjęs šaltą sutikimą, prašeko apie dis-identus. Pasak jo, jokios disidentų problemos Vilnius neturi, nes kiek-vienam leidžiama gauti ką tik jis nori. Teisiami ir baudjami tik tie asmenys, kurie pažeidžia įstatymus. Milano dienraštis, atsidursdamas inž. K. Kačioniui, priminė iš vyskupijų išstremtus vyskopus J. Steponavičių ir V. Sladkevičių, tikinčiųjų laisvės varžymus, kuriuos atskleidžia pogrindinė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika". Jis taipgi priminė Vil-niujė nuteisintus politinius kalinius — V. Petkų, B. Gajauską, N. Sadū-naite, kuriem teko susipažinti su KGB patalpomis Lenino prospekte. Pasak dienraščio, Vilniaus vicebur-mistras inž. K. Kačionis, maty, taip yra užsiėmęs tarnybiniiais reikalais, kad net nemato, kas iš tikrųjų vyksta mieste.

VASAROS ATOSTOGOS STOVYKLOSE

Per vasaros atostogas aš nuvažiuoju į stovyklą. Ta stovykla buvo Amerikoje ir ji vadinasi NERINGA. Aš ten buvau dvi savaites. Buvo labai smagu. Mes parsivežėme darbėlių ir porą kitų dalykų, pirkty Amerikoje. Neringoje aš sutikau naujų draugų. Mes žaidėme minkštą sviedinį, krepšinį, tinklinį ir futbolą. Aš išmokau daug dalykų pasidaryti ir sužinojau daugiau apie Lietuvos istoriją. Kai reikėjo važiuoti namo, aš buvau nusiminęs. Kai grįžome, pasveikinome tėvus.

Linas Ažubalis, VIII kl.

Per vasaros atostogas aš nuvažiuoju į ateitininkų stovyklą Wasagoje. Ten buvau dvi savaites. Mes ten turėjome sporto dieną — visi stovyklautojai žaidė ir sportavo. Vakare turėjome specialią programą. Kiekvieną dienąėjome į ežerą maudytis. Vieną dieną žygiavome pėsči iki Woodland Beach. Paskuti-

TRYŠ SAVAITĖS NERINGOJE

Aš šią vasarą nuvažiuoju į Neringos stovyklą Vermonte. Tai stovyklai vadovauja seselės iš Putnamo, Toronto ir kitų vietovių. Ten stovyklauja berniukai ir vėliau mergaitės. Iš Toronto nuvažiuoti ten užtrunka 10 valandų.

Stovyklavietėje yra dvylika namelių. Kiekviename namelyje apsigyvena 10 ar daugiau mergaičių ir viena arba dvi vadovės. Mergaitės būna suskirstytos pagal amžių ir lietuvių kalbos mokėjimą. Stovyklavietėje yra valgykla, salė, raštinė, sėselių namas, dirbtuvė, meno namelis, kunigo namelis ir beržų šventovė, kur kunigas laiko Mišias. Yra ir ežerėlis.

Kiekvieną dieną turime darbotvarkę. Atsikeliame apie 8 v., atliekame mankštą, apsirengiame ir einame valgyti pusryčių. Tada einame tvarkyti namelių ir vėliavas išskelti. Per vėliavų iškilimą kiekvienas namelis pasako savo šūkį. Po to visi išsikirsto į skaitymo būrelius. Po to kiekvienas namelis eina atskirai į meno, siuvinėjo, sporto ar kitus užsiėmimus. Po pietų būna laisvalaikis. Po to einame maudytis ir tada gauname pavarčius. Išsikirstome į visokių užsiėmimų iki vėliavų nuleidimo ir tada pasiruošiam vakaro

MISKE DIENĄ IR NAKTĮ

Viskas taip gražu miške dienos metu. Visi paukščiai čiuilba, visiškai nėra baisu. Visi vabalai viršuje ir gelės žydi. Retkarčiais kiškis ar pelė nubėga. Medžiai augstai auga, telp maloniai atrodo. Visas oras kvepia.

Baisu naktį — visi šešėliai atrodo kaip vaiduokliai, mėnulis šviečia. Kai debesis uždengia mėnulį, daug baisiau pasidaro. Visi svirpliai ir varlės visokiais baisiais balsais rėkia, retkarčiais pelėda išlenda. Vėjas baisesiai pučia. Šalta ir baisu miške naktį.

Ričardas Kalendra, VII kl.

Kai aš buvau stovykloje, pamaciau mišką. Miške yra labai gražu, medžiai labai kvepia. Buvo keistų paukščių, kurių aš niekad nemačiau. Paukščiai, kuriuos aš mačiau, buvo spalvoti. Mačiau vieną paukštį, kuris turėjo mažiukų. Miške yra mažų gėlyčių, kurios labai skaniai kvepia. Yra keistų dalykų miške, bet jie labai gražūs. Ką mes darytume be gamtos?

Birutė Marcinkevičiūtė, VII kl.

Naktį būna tamsu. Žiogeliai dainuoja savo dainas, varlės kvarkia. Matyti vien pora tam-

nę dieną turėjome balių. Pirmiausia valgėm ir dainavom, o vėliau turėjome šokių iki pirmos valandos ryto. Šiais metais stovykla buvo gera.

Arūnas Bajorinas, VIII kl.

Šiais metais buvau ateitininkų stovykloje Wasagoje. Mano draugai ir aš pasirinkome ketvirtą baraką, nes buvo paskutinis likęs. Mano barake buvo Arūnas, Kristoforas, Linas, Romas ir aš. Mes buvome "disidentai". Visi vadovai buvo juokingi. Jonas vieną dieną buvo linksmas, o kita piktas. Romas ir Rainius visada ėjo į Cepelinų baraką. Kęstutis su kitais atėjo į mūsų baraką tik valgyti skanumynų. Mūsų barakas sukūrė savo vėliavą. Paskutinę dieną mes turėjome ją sudeginti, nes nukrito ant žemės. Mano atostogos buvo labai geros šitoje stovykloje.

Rimas Prakapas, VIII kl.

programai. Per vakaro programą turime arba laužą, arba talentų vakarą, madų parodą ar ką nors tokio. Pavalgę naktį piečiū, einame miegoti. Mėgstamiausia mano diena buvo sporto šventė. Stovyklautojai buvo suskirstyti į komandas: Anglija, Meksika, Olandija, Kinija. Visą dieną sportavome, o vakare sužinojome rezultatus. Mano komanda Anglija laimėjo. Labai įspūdinga diena buvo, kai mes demonstravome, reikalaujamos laisvės Viktorui Petkui. Apsirengusios uniformomis, autobusais išvažiuojame į artimiausią miestelį BRATTLEBORO. Ten gavome plakatų ir pusę dienos žygiavome per gatves, šaukdamos "We're free, they are not!" arba: "We're for human rights — are you?"

Per kiekvieną mergaičių stovyklą Neringoje antrosios savaitės pabaigoje nuvažiuojame į Putnamą, kur yra seselių vienuolynas. Tuo laiku ten vyksta Lietuvių Diena. Ten mes šokame tautinius šokus. Ta proga lankome įrengtas lietuvių krautuvėles ir perkame daiktus už tėvų pinigų.

Man tos trys savaitės labai patiko ir planuoju vėl važiuoti kitais metais.

Indrė Čuplinskaitė, VII kl.

sių šešėlių. Lapai labai mažai šlama. Tiktai pora paukščių čiuilba. Miško gyvuliukai bėginėja, mėnulis truputį apšviečia. Žvaigždės matosi pro medžius. Kai audra pakyla, visos miškas pasidaro piktas. Lietus krenta, gyvūneliai bėga į namus, paukščiai skrenda į lizdus. Kai miškas nusiramina, vėl viskas pasidaro normalu.

Linas Daukša, VII kl.

Rytą būna ramu. Kai eini per žolę, tavo kojos sušlampa nuo rasos. Paukščiai čiuilba gražiai ir įvairiai. Vanduo būna ramus, blizga kaip stiklas, o migla keiliasi pamažu. Saulė spindi pro augštus, gražius medžius. Miške yra visokių gyvūnelių. Kai lyja, surandi grybų ir varlių.

Ina Balsytė, VII kl.

Naktį gamtoje yra šalta, ir nieko negali matyti, nes tamsu. Medžiai atrodo kaip žmonės. Kai pradeda lyti, visada būna vėjas ir nuneša palapines. Kai lyja, visada sušlampa, o kai žaibuoją, visą mišką apšviečia. Kai vėjas pučia, manai, kad kas nors vaikšto pasiejęs šautuvą ir lauki, kol ateis.

Darius Medelis, VII kl.

GYVENIMAS LIETUVOS KAIME

Mano mama yra gimusi ir užaugusi Žemaitijoje. Ji papasakojo apie nepaprastą gamtos grožį, kokio ji dar niekur nematė. Gražiausias metų laikas buvo pavasaris. Kai ji buvo maža, ėjo rinkti laukinių žemuočių. Miškuose daugiausia augo eglės ir pušys, vienas kitas beržas ir ąžuolai. Tuose miškuose augo įvairių rūšių grybų.

Gyvenimas Lietuvos kaime buvo gana sunkus, ypač žiemos metu vaikams, einantiems į mokyklą. Reikėjo eiti net 4 km pėsčiam į mokyklą per pusnis ir gilų sniegą. Labai daug kartų reikėjo aplėisti mokyklą. Nuo kelių sniego niekas nevalė. Vienintelis susisiekimas buvo arkliais ir rogėmis. Dėlto daug vaikų likdavo be mokslo.

Suaugusių žmonių gyvenimas taip pat buvo sunkus anksčiau, kai dar neturėjo kulių mašinų — ūkininkai kuldavo spragilais. Moterys taip pat turėjo viską pačios pasigaminti. Suverpdavo vilnas arba iš linų išaudavo drobės. Dažnai neturėdavo ir suvamos mašinos pasiūti marškiniams. Reikėjo visai šeimai numegzti kojines ir kitką. Maisto pasigaminimas buvo sunkus, nes reikėjo pirmiausia pasirūpinti malkomis, užkurti krosnį, atšieninti vandenį kartais iš gana toli. Duona buvo kepama sykį į mėnesį, nes tai buvo didelis darbas ir reikėjo didelės krosnies.

Kitas sunkus darbas būdavo skalbimas. Skalbiniai buvo virinami vandenyje su pelenais. Išvirintus skalbinius reikėdavo nešti skalauti į upelį ar tvenkinių.

Nežiūrint sunkaus gyvenimo, tėvai ir vaikai dar surasdavo laiko sekmadieniais nueiti net 4 ar 6 km į bažnyčią. Gražiausia metų šventė buvo Velykos. Velykų naktis buvo labai šventata. Žmonės pasilėkdavo bažnyčioje iki Priskėlimo.

Buvo mielas ir įdomus tas paprastas gyvenimas. Gaila, kad šiandieną yra labai pasikeitęs. Denis Govėdas, IX kl.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte buvo labai didelės. Aš dalyvavau lengvojoje atletikoje ir laimėjau 3 medalius (du sidabrinis ir vieną bronzinį) 100, 200, 400 metrų bėgime. Žaidžiau ir krepšinį, bet nelaimėjome. Man rodos, Klevelandas buvo geriausias. Aš sutikau daug draugų iš viso pasaulio. Buvo labai smagu — mano pusbrolis ir mano puseserė atvažiavo iš Čikagos. Dainų šventėje aš dainavau, ir buvo labai daug žmonių. Buvo labai smagu, nors dainuoti man nepatinka.

Romas Stanulis, VIII kl.

Šią vasarą pas mus atvažiavo žmonių iš Bostono, Čikagos ir Montrealio ir dainų šventę. Aš dalyvavau sporto žaidynėse — žaidžiau "Aušros" komandoje. Mes laimėjome bronzinį medalį. Kai nuėjau į dainų šventę, pamaciau savo brolių dainuojantį "Varpo" chore. Man buvo įdomios ir gražios dainos.

Andrius Dunderas, VIII kl.

Sudužęs veidrodis

Buvo graži vasaros diena ateitininkų stovykloje. Visi ruošėsi eiti pavakariams, kai staiga be jokios priežasties mūsų veidrodis krito ant žemės ir sudužo į šimtą mažų dalelių. Liko tik vienas didesnis gabalas, kurį dar naudojome ir po to atsitikimo. Visos pribėgome ir pradėjome tvarkyti, rinkti stiklo gabaliukus. Viena iš mūsų prabilo: "Mes visos pažūrėjome į veidrodžio šukes, dabar turėsime septynerius nesėkmingus metus." Kita, nesužavėta jos pasakymu, numojo ranka ir pasakė: "Gal tau bus blogai, bet man bus gerai, nes aš netikiu į tavo pasakymą."

Pavakarių metu Danutei užkrito stalo galas ant kojos piršto. Aš šešis kartus užlipau ant jos piršto ir tikrai netyčiomis. Po vakarienės Jūratė susirgo, o Rūta blogai jautėsi. Kitą dieną man ausis pradėjo skaudėti nuo ilgo plaukiojimo, o Aldona gavo slogą. Liko viena Alma, kuriai nieko neatsitiko. Ji visai netikėjo, kad visų nesėkmių priežastis buvo sudužęs veidrodis. Tai drąsuolė, bet neužligo ir ji pradėjo čiudėti.

Pasirodo, tik septynios dienos buvo nesėkmingos, bet ne septyneri metai. Po jų vėl nusišypsojo mums linksmos dienos stovykloje.

Bernadeta Abromaitytė, X a. kl.

VAIDILUTE ŠETIKAITE, š.m. pavasarį baigusi Toronto York universitetą sociologiją (ketverių metų kursą) bakalaureis laipsniu. Katalikų gimnaziją baigė St. Catharines, Ont. Taip pat yra baigusi labai gerai pažymiais trejų metų pedagoginę šokio mokyklą Niujorke, aštuonerių metų pianino kursą, lankiusi šeštadienį lietuvių mokyklą, dalyvavusi skaučių veikloje (dabar priklauso skautų akademikų sambūriui), šokių tautinius šokus "Gintare", "Nemune", mokiusi kitus taut. šokių, buvusi iškiliąja lietuvių tautinių grupių festivalyje St. Catharines mieste, karalaite vynuogių festivalyje, Bendruomenės valdybos nare. Studijas tęsia Toronte skaitytuvų (kompiuterių) specialybėje

TREMTIES VYRIAUSYBĖ...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

ir Lenkijos tautų bendradarbiavimas yra būtinas tų kraštų pažangai. Nesvarbu, kokias problemas tos dvi tautos turėtų išspręsti, jos visuomet liks kaimynėmis. Pati istorija ir sąlygos privers jas gyventi taikoje. Nėra mažiausios abejonės, kad žlugus Sovietų Sąjungai (nebe- dargi trūksta), Lietuva atsidurs labai sunkioje padėtyje. Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad dabartinių metų Lietuvoje yra 35% nelietuvių, ir tas nuosimintis kiekvienais metais didės. Vienintelis kaimynas, kuris galėtų paremti ir užtikrinti Lietuvos atsitatymą, yra Lenkija. Tikras politikas širdį nešioja galvoje, kaip pasakė Napoleonas. Lietuvos ir Lenkijos politikai bei vadovaujantieji asmenys jau šią dieną turi numatyti, suprasti ir sudaryti sąlygas, kad tas bendradarbiavimas ateityje pasida-

Pranešimas

LKB KRONIKOMS LEISTI SAJUNGA

išleido "KLB Kronikos" 4 tomą ir lapkričio mėn. išleis "LKB Kronikos" 1 tomą anglų ir po to 1 tomą ispanų kalbomis, kurie bus plačiai paskleisti tu kalbų kraštuose. Kitais metais bus leidžiami sekantys "Kronikos" tomai.

Mieli lietuviai! Išigykite "LKB Kronikos" IV tomą, o neturintieji ir pirmuosius. Gavusieji nepamirškite atsilyginti. Saskaityti nesiumėdami.

Prisidėkite prie lietuvių tautos rezistencinės kovos, padėdami išleisti "Kronikos" knygas anglų ir ispanų kalbomis ir kartu įsijungdami į Kronikoms Leisti Sąjungą. Mėtinai nariai aukoja nemažiau kaip \$5, amžinieji nariai — \$100, mėcėnatai — \$1000. Aukotojams išduodami kvitai ir jų aukos JAV atleidžiamos nuo federacinių mokesčių. Už visus gyvus ir mirusius narius kasdien aukojamas šv. Mišios. Paaugusieji nemažiau kaip \$100 bus įrašomi leidžiamose knygose.

Laukiame aukų! Atkreipkite dėmesį į mūsų prašymus!

Malonėkite aukas siųsti ir "Kronikos" knygas užsisakyti bei čekius rašyti šiuo vardu ir adresu: LKB Kronikoms Leisti Sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Illinois 60629, USA. Kur veikia Sąjungos skyriai, aukas galima įteikti jų valdyboms.

LKB KRONIKOMS LEISTI SAJUNGOS VALDYBA

rytų glaudesnis abiejų tautų naudai.

Dr. Zubras pripažįsta, kad Lietuva-Lenkija turėjo Vilniaus problemą, bet Lenkija niekuomet neturėjo "imperialistinio apetito" Lietuvos atžvilgiu ir niekuomet neneigė Lietuvai nepriklausomybės. Esą šių dienų Lenkijoje uoliai studijuojama lietuvių tautos įvykių raida su derama simpatija ir objektyvumu. Nesą abejonės, kad Lenkijoje Lietuvos praeitis yra daug giliau nagrinėjama, negu pačioje šių dienų Lietuvoje.

Didelę svarbą kalbai skyrė ir dr. J. Basanavičius: "Jei kalba išliks gyva, išliks ir Lietuva, kalbai išnykus, nebus ir Lietuvos, nebus ir lietuvių".

PR. ČEPENAS

Etnografas ir literatūros istorikas L. Jucevičius — "kalba yra tautos turtas, ir niekas neprivalo užmiršti, kaip jo tėvai kalbėjo".

PR. ČEPENAS

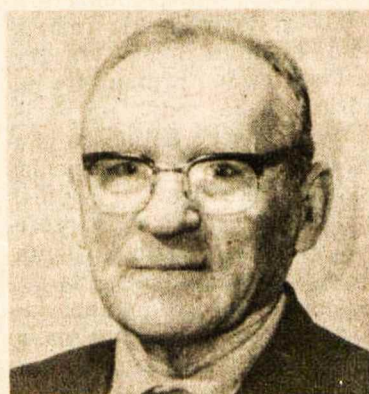

Lietuvių kalbos kursų studentai Venecueloje. Trečioji iš dešinės — dr. DANGUOLĖ TAMULIONYTĖ, kursų vadovė iš JAV

Thunder Bay, Ont.

A. A. BALYS GIEDRAITIS, 72 metų amžiaus, mirė rugsėjo 24 d., sirgęs vos keletą dienų. Jis buvo didelis Lietuvių Bendruomenės darbininkas.

Velionis Kanadon atvyko 1928 m., pergyveno sunkius depresijos laikus (dirbo už \$5 į mėnesį). Ilgiausiai (16 metų) dirbo švietimo vadovo tarnyboje kaip techniškas darbininkas. Buvo siunčiamas į visas mokyklas, kai reikėjo ką patalsyti. Susitaukęs pinigų, drauge su kitu tautiečiu nupirkė nemažą miško plotą. Laisvalaikiu pasistatė namus, išdirbo žemę. Jo gražioje rezidencijoje dažnai ruošdavome išvykas, vaišes. Vedė iš Gudijos atvykusią mergaitę ir išmokė ją lietuvių kalbos. Susilaukė trijų vaikų — inž. Benius dirba JAV, Jurgis — dujų bendrovėje, Rūta (Ruth) — ligininėje kaip radiologijos technikė.

A. A. BALYS GIEDRAITIS

Velionis daug dirbo įrengiant lietuvių skyrių tautybių parke. Jiedu su Petru Kajučiu buvo pagrindiniai darbininkai. Vėliau prisidėjo H. Paškus ir dirbo visą laiką.

Pagal žmonos pageidavimą, vietoj gėlių daug kas aukojo "St. Joseph's Manor Project". Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių. Priėmimas jiems buvo suroštas velionies namuose.

Velionis labai mylėjo savo tėvynę Lietuvą. Jon buvo nuvykęs du kartus ir rengėsi važiuoti trečią kartą, bet nebeteko.

Velionies šeimai reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą. Dr. E. Jasevičiūtė

Windsor, Ontario

DAR KARTA primenama Windsor apylinkių lietuviams, kad Detroito rengiama dail. V. K. Jonyno, dail. Danguolės Jurgutienės ir dail. Rimgailės Zotovienės kūrinių paroda. Atidarymas — spalio 21, šeštadienį, 6 v.v., Kultūros Centre, prie Dievo Apvaizdos šventovės. Paroda bus atidara ir sekmadienį nuo 10 v.v. iki 5 v.p.p. Rengia Detroito skautai lietuviškosios skautijos 60 metų sukakties proga. A. G.

• Kas daug gauna, o mažai duoda, priklauso Skrudžų giminei

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

NAUJI TAUPOMIEJI KANADOS LAKŠTAI

Saugūs, greit iškeičiami ir pelningi

Daugiau kaip 32 metus Taupomieji Kanados Lakštai buvo graži kanadiečių tradicija.

Taupomieji Kanados Lakštai yra saugus investavimas, duodąs geras palūkanas kiekvienais metais. Jie yra iškeičiami į grynus pinigus kiekvienu momentu. Dėlto nenuostabu, kad milijonai kanadiečių kasmet investuoja į Taupomuosius Kanados Lakštus.

Naujieji Taupomieji Kanados Lakštai prasideda 1978 metų lapkričio 1 dieną ir duoda metinių palūkanų vidurkį 8.90%, jeigu išlaikomi iki galo, t.y. 1985 metų. Kiekvienas naujasis lakštas duoda 8.50% palūkanų pirmaisiais metais ir 9% kiekvienais likusiais metais per ištisus 6 metus.

Pasirinkite

Taupomieji Kanados Lakštai duoda puikią galimybę pasirinkti. Yra reguliarių palūkanų lakštai, kurie duoda palūkanas mokamos automatiškai kiekvieną lapkričio 1 dieną.

Jei esate toks, kaip ir daugelis lakštų savininkų, jums patiks tiesioginis pervedimas. Tai patogus būdas pervedti palūkanas į jūsų čekių arba taupomąją sąskaitą. Prašykite tai padaryti, kai

Reguliarių palūkanų lakštai

Jei norite reguliarių metinių pajamų už savo investiciją, jums patiks reguliarių palūkanų lakštai, už kuriuos palūkanos mokamos automatiškai kiekvieną lapkričio 1 dieną.

Jei esate toks, kaip ir daugelis lakštų savininkų, jums patiks tiesioginis pervedimas. Tai patogus būdas pervedti palūkanas į jūsų čekių arba taupomąją sąskaitą. Prašykite tai padaryti, kai

pirksite naujus lakštus. Taip pat galite gauti palūkanas čekiu, siunčiamu per pašta.

Galite pirkti reguliarių palūkanų lakštus už grynus pinigus savo banke arba investuoti šiomis sumomis: \$300, \$500, \$1,000, \$5,000 ir \$10,000.

Jungtinių palūkanų lakštai

Jei norite didinti savo santaupas arba investavimą ateitį bei senatvės fondui,

jūs pasirinksite jungtinių palūkanų lakštus, už kurių palūkanas gaunamos palūkanos, t.y. po pirmųjų metų mokama garantuotų metinių palūkanų 8.90%.

Stai kaip auga \$100 vertės lakštas:

Lpkr. 1	Vertė	Lpkr. 1	Vertė
1979	\$108.50	1983	\$153.06
1980	\$118.26	1984	\$166.79
1981	\$128.88	1985	\$181.74
1982	\$140.46		

Jungtinių palūkanų lakštai gali būti perkami grynais pinigais arba pasinaudojant patogiu mėnesiniu taupymo planu savo banke arba investicijų įstaigoje. Lakštai yra šių rūšių: \$100, \$300, \$500, \$1,000, \$5,000 ir \$10,000.

Dvejojo pirkimo riba

Galite pirkti naujus Taupomuosius Kanados lakštus įvairiom sumom iki \$30,000. Be to, "S24" ir "SR" lakštų savininkai gali reinvestuoti visas savo pajamas, gautas iš pasibaigusių lakštų, į naują seriją.

Pirkite dabar

Milijonai kanadiečių šiais metais vėl pirsks Taupomuosius Kanados Lakštus. Ir jūs kaip galint greičiau nueikite į savo banką, pas investicijų agentą, pasitikėjimo bendrovę arba į kredito uniją ir pasirinkite sau tinkamus lakštus. Atlikite tai dabar, kol nėra spūsties!

8.90%
vidurkis
metinių palūkanų
pabaigoje

Didelis pasirinkimas
Jungtinės arba reguliarios palūkanos

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės su kraštų valdybų atstovais posėdis, įvykęs rugsėjo 16 d. Čikagos Jaunimo Centre. Iš kairės (pirmoji eilė): kontr. kom. pirm. V. Kutkus, vis. reik. tarybos pirm. Aušra Zerr, PLB pirm. Vyt. Kamantas, sek. D. Kojelytė, Pas. Liet. Jaunimo S-gos pirm. Gabija Juozapavičūtė; (antr. eil.) PLB vykd. vicepirm. V. Kleiza, PLB išd. M. Šilkaitis, garbės teismo pirm. dr. J. Sungaila, JAV LB vald. pirm. A. Gečys, vicepirm. M. Jakaitis, Vid. Vak. ap. pirm. K. Laukaitis, šviet. vicepirm. B. Juodelis; (treč. eil.): PLB sek. A. Juodvalkis, Kanados LB pirm. J. Simanavičius, Kanados L. Jaunimo Sąj. pirm. P. Kuras, JAV LB tarybos pirm. R. Kudukis, PLB vicepirm. dr. A. Paulius, vicepirm. R. Sakadolskis ir vicepirm. S. Kuprys. Nuotr. J. Kuprys

Individo vertė mūsų visuomenėje

Mūsų visuomenės reikalavimai, menininkai profesionalai, jaunųjų prieauglis

AURELIJA BALASAITIENE

Visuomeninė veikla, kaip ji pas mus yra suprantama šiandien, yra nauja savo charakteriu, nepanaši į visuomeninę veiklą laisvoje Lietuvoje. Laisvame savo krašte visuomenininkai yra daugiau ar mažiau visuomeninio gyvenimo "specialistai", ekstravertai savo charakteriu, kovotojai, gimę su vadovavimo instinktu. Priespaudos, karo, bėgimo ir stovyklų gyvenimo metu, ilgus mėnesius neturėdami jokio asmeninio privatumo, pastovios gyvenimo vietos ar bent apytikriai ateities planų, mes instinktyviai būrėmės arti vienas kito, kaip tos vilkų pajautos avys. Turbūt nebuvo nė vieno asmens stovykloje, kuris vienu ar kitu būdu nebūtų įsitraukęs į kokį nors organizuotą judėjimą — mokyklas, kursus, komitetus, organizacijas. Ir vėliau, atsidarius durims į svetingus kraštus, to paties instinkto vedami, stengėmės nesisikirstyti, bet keltis į miestus didesniais būriais, kartais net per Atlantą persigabendami iš-tisus ansamblius su jų šeimomis.

Stovyklos kiek aplaužė mūsų individualizmą, padarydamos mus supersocialiu elementu, kuriam nenoromis piršosi kolektyvinės filosofijos pradai: individas visuomenei, ne visuomenei individui. Pirmaisiais mūsų emigracinio gyvenimo metais buvo beveik nusikaltimas išvykti sekmadienį į paplūdimį ir nedalyvauti susirinkime. "Dalyvavimas" buvo tapęs mūsų lietuviškos sąžinės matokliu, o šūkis "vis a, kas lietuviška, yra geriausia" — mūsų visuomeninio ir kūrybinio kriterijumi. Kritikoje, recenzijose bei reportażuose buvo vartojamos frazės: "... programos lygis mums, lietuviams, buvo geras". Jei klaidingas, iš sentimentalus patriotizmo kylantis subjektivumas negalėjo ilgai išsilaikyti, išaugus iš stovyklinio gyvenimo mėgėjiškos psichinės terapijos laikotarpio, — tai po kelių dešimčių metų jis išsiemciamiavo į griežtą kritikos mastą. Jau kuris laikas mes iš savo solistų, rašytojų, kompozitorių ir kitų menininkų reikalaujame "tarptautinio" lygio ar bent mažiau žaizdą profesinio kūrybinio proceso.

Deja, tokiems reikalavimams mes neturime moralinės teisės, nes profesinis pasirušimas betkurioje meno srityje reikalauja didelių materialinių išteklių, kurių mūsų visuomenė duoti negali. Argi pajėgtume išlaikyti bent vieną rašytoją, žurnalistą, pianistą ar dainininką drauge su jo šeima? Ar vis a tai, kuo didžiuojamės kūrybos ir meno srityje, nėra tik atliekamu laiku sukurti talentingų mėgėjų darbai, daugiausia savo pragyvenimą uždirbančių nieko su jų talentais ir kūryba neturinčių srities?

Kokia gi būtų išvada? Ar vien dėlto, kad mūsų talentas po darbo įstaigose, įmonėse ar laboratorijoje nori išreikšti save kuria nors kūrybine forma, turėtų būti nuvertintas? Ar tas, kuris tapo, rašo, kuria kompozicijas, harmonizuoja laisvalaikį, atsiskaidamas poilsio ir asmeninio pramogų, turėtų nustoti kūręs? Mano manymu, abiem atvejais atsakymas aiškiai neigiamas. Mes privalome skatinti savo kūrybinį elementą, nes tik jame išlieka gyva natūrali mūsų tautos

dvasia, nes tik per jį randame savo tapatybės atgarsį jį kūryboje. Ir tai jungia bei stiprina mus. Tačiau tuo pačiu ar nevertėtų persvarstyti mūsų reportażų stilių ir mūsų parengimų klasifikavimą? Tokie posakiai, kaip "augšto lygio", "tarptautinio masto", turėtų būti vartojami su saiku, laikantis ne provincinio, bet tarptautinio kriterijaus. Tik tuo būdu nepasimesime vertybių iškraipyme.

Tautinio liaudies meno ansambliams, šokių grupėms turėtų būti statomi kitokie reikalavimai. Liaudies menas yra grynas tautinio, ne tarptautinio pobūdžio kūryba, todėl, jei jis išlaiko gryną savo lietuvišką charakterį, turėtų būti vertinamas atskirai ir skirtingai. Ir liaudies menas savo esmėje nėra profesinis. Jis yra tradicinis, spontaniškas, ne individualus. Čia reikia vadovautis kriterijumi, kuris nustatytas, lyginant panašaus pobūdžio grupes.

* * *

Turime mes dar vieną savo visuomenės narių kategoriją, į kurią reikėtų pradėti kreipti rimtesnį dėmesį, kad ilgai nui ir tai grupei didėjant, mūsų jauniesios kartos profesionalų skaičių augant, nebūtų prarastas vertingas mūsų tautinės grupės elementas. Profesionalai instrumentalistai, vokalistai ir menininkai, savo specialybei tinkamai pasiruošę ir iš jos gyveną, ateina pas mus ne kaip liaudies kūrybos interpretatoriai, bet kaip individualios kūrybos pterteikėjai. Jiems nėra specialaus "lietuviško" masto, kiek tai liečia jų kūrybinę sritį. Tačiau mes jų neįvertiname kaip vertingų savo visuomenės asmenybių, jiems statydami eiliniam nariui tinkamus reikalavimus. Mūsų uždavinys yra juos visokeriopa remti, juos ypač moraliai palaikyti, nes jie, savo gabumais prasimušę savo gyvenamo krašto profesiniuose sluosniuose ir kaip į publiką išėję mūsų tautos ambasadoriai, atlieka neįkainojamą kultūrinę ir tautinę propagandos darbą.

Koncertų programose, meno parodų kataloguose lietuviškos pavardės, pabrėžiant dar ir lietuvišką kilmę, Lietuvos mokslo institucijas, braunasi į laisvojo pasaulio publikos sąmonę natūralia savo kūrybinės jėgos srove. Deja, nekartą pasigirsta primityvių balsų, kurie tvirtina, kad pvz. lietuvis, pragarsėjęs pianistas, "nieko nesąs nusielpenės mūsų visuomenei". . . Toks siauras primityvumas neleistinai, jei norime, kad kūrybinėje mūsų visuomenės nariai nenutoltų nuo jos kamieno, pasijutę esą už jos ribų, nes "nuo-pelnų" vertinimo kriterijus per paskutiniuosius kelis dešimtmečius nepadarė didelės pažangos. Ne dalyvavimas susirinkimuose, posėdžiuose, valdybose apsprendžia asmens vertę. Individo kūrybinis potencialas, išsivystęs laisvame krašte, pats per save yra įnašas į mūsų tautinį ir kultūrinį lobyną. Jau čia besimokanti, bręstanti ir savistovėjanti jaunoji karta to pirmųkščio įsipareigojimo jausmo visuomenei veiklai negali turėti. Vienintelis būdas juos įpareigoti yra randant jiems deramą vietą mūsų visuomenėje, vertinant jų laimėjimus platesniu kriterijumi.

* * *

PLB seimo nutarimų tarpe matyti ryškus susirūpinimas spaudos bendradarbių prieaug-

liu. Atminkime, kad retėja eilės tų, kurie dar iš stovyklinio gyvenimo atsinešę pažiūrą, jog menas ir raštas turi būti "nemo-kamas" ar "dėl garbės". Dar turime buvusių žurnalistų profesijonalių, kurie emigracijoje buvo priversti dirbti kitose specialybose, bet rašo iš pomėgio ir ipratimo. Deja, neturime vilties prisiauginti profesionalų, nes čia profesionalo sąvoką, kaip ir kiekviename krašte, yra glaudžiai susijusi su galėjimu iš savo profesijos pragyventi ir išlaikyti savo šeimą. O argi mūsų visuomenė gali išlaikyti bent vieną žurnalistą ar rašytoją su jo šeima? Atrodo, su laiku bus prie to einama, kad reikės mažinti kiekybę ir taip pakelti kokybę, kad nedaugelis, bet tikrai gerų spaudos darbuotojų galėtų rizi-kuoti profesionaliam lietuviškos spaudos darbo pasiruošimui. O tokių reikės, kad mūsų visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo tęstinumas galėtų būti užtikrintas. Nei šūkais, nei pažadais, nei svajonėmis negalime sau leisti ilgai žaisti. Laikas retina vyresniųjų eiles ir formuoja jaunuosius, kurie su laiku atsidurs kryžkelėje tarp darbo savo visuomenėje, kuri nebus pasirušusi juos įvertinti, ir tarp kasdieninės kovos už būvį reikalavimų.

* * *

Mylėkime savo menininkus, rašto žmones, mokslininkus, profesionalus, vertindami juos ne pagal jų visuomeninę veiklą, bet pagal jų inasą ir už mūsų visuomenės ribų. Jie yra tikrieji mūsų ambasadoriai. Persvarstykime savo pačių nusiteikimus tiems, iš kurių laukiame rašto, žodžio, veiksmo, kūrinio. Duokime jiems laisvę pilnai pražydyti. Tie, kurie savyje išlaikys lietuviškos tapatybės sąžinę, liks visada savosios visuomenės nariais.

Paskutinioji dainų šventė parodė, kaip reikalingas jaunų dirigentų prieauglis. . . Turime apšiai jaunų žmonių, kurie studijuoja muziką ir tampa profesionalais. Leiskime jiems įieškoti naujų kelių, naujų metodų ir kvieskime juos į savo tarpą kaip sau lygius, kad jie, nebijodami likti vyresniųjų šešėlyje, nenusigręžtų nuo lietuviškos darbo dirvos ir jai teiktų profesinį lygį. Lankstumas, kuklumas nėra viena didesniųjų mūsų vyresniosios kartos dorybių. Bet tą dorybę reikia pradėti puoselėti, kad retėjančios mūsų idealisti menininku, muzikų, žurnalistų eilės užsipildytų naujomis atžalomis.

* Kunigas, mokslininkas K. Baužan-Bagužis (XIX a.) teigė, kad lietuvių kalba yra sena ir turtinga. Jis ją lygino su lotynų kalba dėl jos glautumo, muzikalumo ir laikė ją tinkama literatūrinei kūrybai. Jis sakė, kad, norint sunaikinti tautą, reikia atimti iš jos kalbą.

PR. CEPENAS

* Po 1863 m. sukilimo lietuvių tautinis sąjūdis palengva atsiribojo nuo lenkų, nes lenkai tepripažino lietuviams tik tiek savitumo, kiek lenkiškai provincijai, ir trško diktuoti lietuviams savo politinius siekimus.

PR. CEPENAS

Numatomi pasikeitimai VLIKe

Telefoninis pasikalbėjimas su VLIKo pirmininku Niujorke

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas dr. K. Valiūnas, paklaustas apie VLIKo veiklą telefoniniame pasikalbėjime su Torontu, pareiškė, kad spauda ignoruoja arba nepakankamai informuoja visuomenę apie VLIKo atliekamus darbus. Jis pripažino, kad paties VLIKo teikiama informacija yra silpnoka, tačiau pabrėžė permažą lietuviškosios spaudos domėjimąsi VLIKu. Tokios spaudos gretose esą ir "Tėviškės Ziburiai". VLIKo eilėse trūksta žurnalistinio nusiteikimo žmonių, o laikraščiai taip pat nesą pajėgūs atsiųsti savo žmones į VLIKo rengiamus politinio pobūdžio suvažiavimus. Pvz. netoli Vašingtono buvęs surengtas baltiečių informacijos seminaras, kuriame ne daug lietuvių, dirbančių informacijos srityje, galėjo dalyvauti.

Kai VLIKo pirmininkas buvo paklaustas, ar yra VLIKo veikloje reikšmingų dalykų, apie kuriuos reiktų spaudoje rašyti, atsakė, taip. Pasak jo, VLI-Kas nuolat veikia — planuoja, posėdžiauja, vykdo, budi Lietuvos reikalų sargyboje. Jis neorganizuoja demonstracijų gatvėse, bet veikia tyliai politinėje srityje. Vienas artimiausių viešų jo žygių bus metinis suvažiavimas Čikagoje š. m. gruodžio 9-10 d.d. Jam intensyviai rengiamasi. Jame pasieks ir numatomi pasikeitimai VLIKe. Esą dr. K. J. Valiūnas numato pasitraukti iš VLIKo valdybos, nes joje dirba jau 12 metų. VLIKo veiklai išleides daug asmeninių lėšų, paaukojęs daug laiko ir energijos. Dabar atėjęs laikas naujiem žmonėm. Galimas dalykas, nauja VLIKo valdyba būsianti sudaryta ne Niujorke, bet kitoje JAV vietoje.

Kitas minėtinas VLIKo veiklos baras yra ryšių palaikymas su įvairių kraštų valdančiais sluosniais, ypač Europoje. Tam reikalingi pirmininkas skiriamas daug dėmesio, nes tuo būdu perduodama reikalinga informacija ir laimimos simpatijos paverptos Lietuvos reikalui. Ta sritis darosi ypač aktuali, ruošiantis Madrido konferencijai 1980 m., kur vėl bus svarstomas Helsinkio sutarimų vykdymas, ypač žmogaus teisių srityje.

Viza į detroitiečių širdis

Solistės G. Čapkauskienės — J. Govėdo koncertas Detroite

ALFONSAS NAKAS

1978 m. rugsėjo 30 d. Detroite lietuvių Dievo Apvaizdos parapija iškilmingai minėjo penkerių metų sukaktį nuo iškūrimo naujoje vietoje, Southfield. Koncertinei pokylio programai atlikti pakviesti montrealietis sol. Gina Čapkauskienė ir torontiškas akompanuotojas Jonas Govėdas.

Nepilnos valandos programa buvo suskirstyta į tris dalis, du kartu duodant solistei porą minučių atskivėpti. Pirmoje dalyje ji dainavo tris prancūziškas dainas: G. Bizet'o, H. Dupare'o ir C. Debussy. Antru išėjimu atlikti šeši lietuvių kompozitorių kūriniai — V. Kerbelio, B. Jonušo, O. Metrikienės, J. Stankūno, G. Gudauskienės ir J. Gaidelio. Trečiam išėjimui solistė pasirinko ilgesnį ariją iš A. Thomaso operos "Mignon". Ilga, karštais plovimais ir šauksmais publikai maldaujant, dar buvo sudainuota G. Donizetti "Pulko dukters" arija ir iš solistės albumo V. Kuprevičiaus "Lakštingalos giesmė" (P. Babicko žodžiai).

Jau pirmajame rečitalyje Detroite prieš ketelą metų G. Čapkauskienė buvo, kaip sakoma, "daug žadanti" dainininkė. Dabar ji grįžo subrendusi, triumfuojanti, keleto lietuvių operos pastatymų primadona, kelių dešimčių koncertų solistė. Publiką žavėjo jos aplamai auksinio grynumo balsas, o žavinga koloratūra, kurios trelį nepagalėjo beveik kiekvienoje dainoje, tiesiai visus iš proto varė. Bene svarbiausia buvo tai, kad ji atsivežė sau lygų akompanuotoją. Skambindamas su giliu jausmu ir augšta muzikine

Spalio 11 d. VLIKo pirmininkas išvyko Europon ir aplankys šias sostines — Romą, Madridą, Bonną, Paryžių, Berną. Romoje numatytas vizitas pas arkiv. Casarolį, Vatikano užsienio reikalų tvarkytoją, kuriam labai artimi ir Lietuvos reikalai. Si kelionė užtruksianti apie mėnesį laiko.

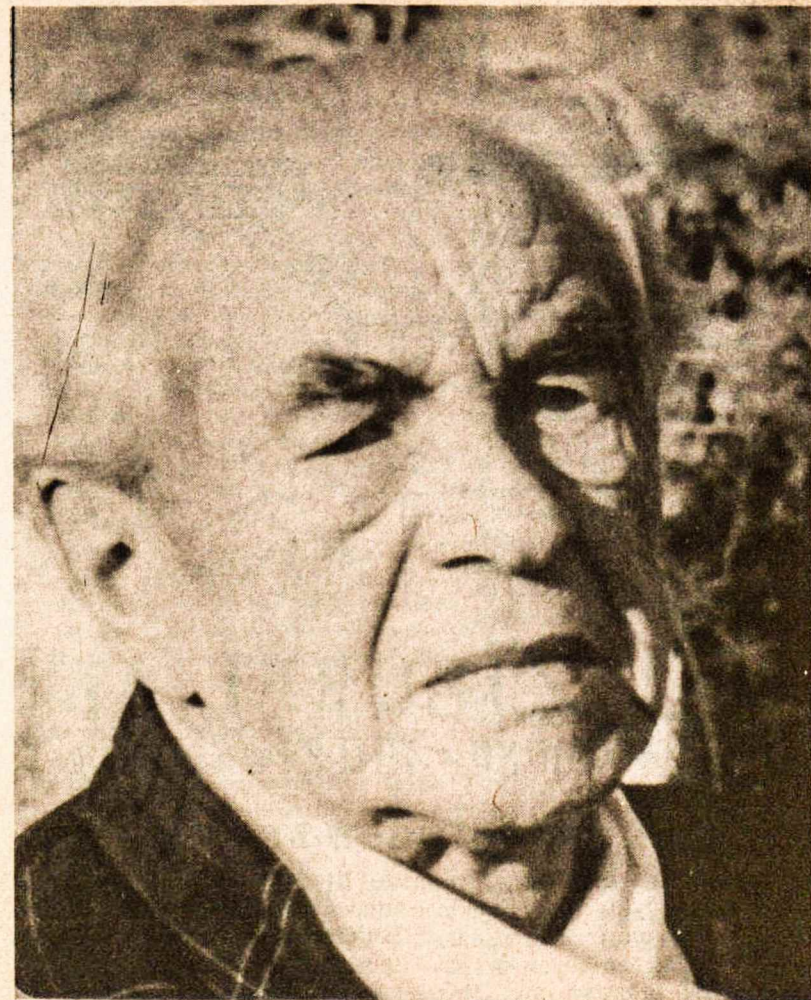
Dr. K. J. Valiūnas minėtame telefoniniame pokalbyje priminė, kad VLIKas, šalia rėmėjų, turi ir opozicijos. Labiausiai jo nemėgsta Kremliaus žmonės. Jie nuolat organizuoja propagandinius puolimus prieš VLI-Ką, vaizduoja jį kaip kažką pabaisą. Iš kitos betgi pusės tie patys žmonės įvairiais keliais sugestiuoja per savo agentus panaikinti VLIKą. Esą jis pasenęs, neveiksmingas, neberekalingas. Panaikinus VLIKą, būsia daug geriau. Tada lietuvių išeivijai sovietinė valdžia teiktų didesnę pagalbą kultūrinėje srityje — įsteigtų lituanistikos katedrą kuriame nors S. Amerikos universitete, remtų ansamblius ir t.t. Kitaip tariant, folklorinio pobūdžio veikla sovietams būtų priimtina, jei nebūtų politinio organo, dirbančio Lietuvos išlaisvinimui. Panašiai galvojančių esą ir lietuvių išeivijos eilėse. Tai esąs apgailėtinas, trumparegiškas reiškinys.

Į klausimą, kaip sekasi VLI-Kui dirbti su naująja Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, dr. K. J. Valiūnas atsakė džiaugdamasis gera pradžia. Klevelande įvykęs pasitarimas VLIKo atstovų su naująja PLB vadovybe ir konstatuota, kad bendradarbiavimas yra pilnai galimas. Aplamai, sutarimas viršūnėse esą priklauso nuo žmonių. Atėjus inž. V. Kamantui, sutarimas palengvėjęs.

Dr. K. J. Valiūnas, nors ir pasiryžęs iš VLIKo valdybos pasitraukti, bet neketina išeiti iš politinės veiklos. Esą ir nebūdamas pareigos jis talkinsias Lietuvos laisvinimo darbui kitais būdais, nes tai pirmieilės reikšmės dalykas, ypač šiuo metu, kai pasaulio arenoje iškilo žmogaus teisių klausimas. VLIKo reikšmė didėsianti, nes sovietų pavergtų tautų išlaisvinimas ateityje būsias dar aktualesnis.

kultūra, kiekvieną solistės dainą jis puikiai papildė. Dainų šventėje Toronte keli šimtai detroitiečių gėrėjosio Jono Govėdo dirigavimu, o dabar beveik visi tie patys džiaugėsi jo menu prie pianino.

Reikia tikėtis, kad G. Čapkauskienė ir J. Govėdas bus dažnesni Detroito lietuvių svečiai. Vizas į detroitiečių širdis jiems niekada nebus sunku gauti. . .

Rašytojas JUOZAS BALČIŪNAS-SVAISTAS paskutiniaisiais savo gyvenimo metais. Nuotr. Algirdo Gustaitio

Lietuvybe ir krikščionybė

AL. GIMANTAS

Reikia tikėtis, kad nevienas skaitytojas suabejos šios antrašės tikslumu, galvodamas, kad tokia ar panaši tema tiktu daugiau šventadienio pamokslui. Tačiau, kai dar vis bandoma gildinti toji gal jau kiek ir nuaktualėjusi dilema tarimam ar tikro tautos pasirinkimo tarp Maskvos ir Romos, kažkaip lieka daugiau drąsos ir šio rašinio antraštiniame iššūkui.

Gretnimas lietuviybės su krikščionybė nejučiomis kyla, kai bent kiek atidžiau bandai stebėti kairiuosius išeiviko gyvenimo reiškinis. Tie reiškiniai visai nedviprasmiškai rodo logikos ar tęstinumo stoką, krikščioniško gyvenimo principų trūkumą. Laikome save krikščioniška bendruomene. Jei taip, negalime užmiršti su ja susijusių įsipareigojimų bei gairių. Tiesa, bendroji nukrikščionėjimo banga mažiau ar daugiau yra palietusi beveik visą pasaulį, tad gal ir "normalu", jog ir mes esame paliesti tos pačios bangos. Bet ar tai paguoda, pasiteisinimas ir suraminimas?

Mūsų tarpusaviai grupiniai santykiai, bent žodinės kovos arenoje, yra beviltiškai susipainioję, be jokių prosvaisčių išsiaiškinti, jau nekalbant apie kompromiso galimybe.

Kova lietuviškos laikraštijos puslapiuose po truputį nuodija visą atmosferą, kelia vienu kitais nepasitikėjimą, tarpusavio

niekinimąsi, nepalikdama vietos nė mažiausiam vilties spinduliui. O jei tokioje atmosferoje pamėnėsi krikščioniškosios kultūros ir tradicijų apraiškas, tikriausiai būsi išjuoktas ir "nušvilptas".

Gal tas reiškinys rodo, kad visdėlto krikščioniškieji principai niekad nebuvo giliau įaugę ir įsitvirtinę tiek kasdienybėje, tiek elgesio ir protavimo normose. Stebėsi žmogus ir negali suprasti, iš kur tiek daug pagiežos, kartumo, tiesiog netramdomos neapykantos, kurios yra pilnos širdys ir mintys, na, ir veiksmai.

Tiesa, dar niekas neužmiršo pakiliai giedoti Tautos himno, viešai padūsauti ir deklaruoti meilės bei ištikimybės sielos gėlmėse nešiojamai Lietuvai. Jos, tik jos vardu bedirbant reikalai ir problemas riedėjo vienos krypties gatve iki pat akligatvio. Skaitai vieną kitą lietuvišką laikraštį ir matai, kaip toli išvažiuota pilnu greičiu, tiesiog azartine sparta, nebandant žvalgytis į šalis, nesiškai tauts esminėmis eismo taisyklėmis, nebandant sustoti ar bent pristabdyti net ir ten, kur sveikas protas to reikalauja.

Turbūt visų emigrantinių visuomenių nelaimė ar liga yra visokeriopi tarpusaviai nesutarimai, tuščios ambicijos ir gana siauras tikrojo patriotiškumo supratimas. Deja, kaip įvykiai rodo, ir lietuviškoji išeivija nieko nepasimokė iš aiškių pavyz- (Nukelta į 9-tą psl.)

SEKANTYS RINKIMAI...

į savivaldybės tarybas ir mokyklų vadybas šiais metais bus trim savaitėm anksčiau visoje Ontario provincijoje, būtent, 1978 metų lapkričio 13, pirmadienį.

Ankstyesnė data reiškia, kad laikas, skirtas surašymui ir preliminarinio rinkimų srašo sudarymui, bus trumpesnis nei praeytyje. Taip pat laikas, skirtas savivaldybės raštvedžiui peržiūrėti srašą, yra sutrumpintas.

Jei norite būti tikras, kad lapkričio 13 balsuosite jums skirtoje būstinėje, nueikite ir patikrinkite preliminarinius rinkimų srašus, kuriuos savivaldybės raštvedis netrukus iškabins. Sekite savo laikraštįje skelbimą, nurodantį jums kur ir kada srašai bus peržiūrimi.

Atskirųjų mokyklų rėmėjai taip pat turėtų patikrinti srašus. Jūsų pavardė sraše ne tik nulems už kurį mokyklos patikėtinį galėsite balsuoti, bet ir auklėjimo kryptį, kuri yra susijusi su jūsų 1979 metų nuosavybės mokesčiais.

Savivaldybės raštvedis turi srašą asmenų, galinčių skirti mokyklos mokesčius vienai ar kitai sistemai. Šis srašas gali būti peržiūrimas iki 1978 metų spalio 27, penktadienio. Jūsų laikraštįje bus skelbimas, nurodantis kur ir kada minėtąjį srašą galima pamatyti.

Ministry
of
Revenue

KALĖDINES IR ĮVAIRIŲ PROGŲ
KORTELES SU LIETUVIŠKU ĮRAŠU GALIMA PIRKTI
URMU AR
PASKIRAI
Silesia Co.
19 Helles Ave., Welland, Ontario L3B 3A8

Solistė LILIJĄ SUKYTĘ operoje "Grafas Liuksemburgas" V. Vokietijoje

Kas turi balsą ir svajonę...

Pokalbis su tarptautinio masto soliste Lilija Šukyte-Sukis Muenchene

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Kadaisė esate minėjusi, kad mieliausiai dainuojate klasikinius dalykus. Ar nepasikeitė nuomonė? Modernias operas turbūt nelabai mėgstate?

— Ne. Bet manau, kad yra visų mūsų pareiga dainuoti modernią operą, aplamai XX š. muziką, nes ji yra mūsų išraiška. Bet didelė problema yra ta, kad kompozitoriai nerado tokių metodų, kaip Mozartas, kaip romantikai, kad nežudytų dainininko balso. Jie rašo ekstremistiškai: arba labai aukštom gaidoms arba labai žemom. Tai tiek išvargina balsą, kad gali pasipjauti, kol išmoksti vaidmenį. Iš tos pusės moderni muzika man nemėgta, nes aš jaučiu, kad joje yra ne tiek inspiracijos, kiek ambicijos: "Aš noriu rašyti kitaip, noriu būti pirmas kompozitorius, kuris daro kitaip. Man nesvarbu, kad dainininkas pasipjaus, bet aš rašau kitaip." Ir kai jauti, kad kompozitorius, rašydamas "kitaip", mane kankina, aš jam darsiu labai pikta. Jeigu jis rašytų taip, kad mano balso nežudytų, būtų malonu. Aš nesu nemuzikali dainininkė, be to, ir pianistė, greit išmokstu ir miegalėčiau ką nors dainuoti, bet jeigu kompozitorius rašo nesąmones, tai tegul pats ir dainuoja. Esu dainavusi modernių dalykų ir geru, ir blogu. Bet tuos, kurie man atrodė mano balsui blogi, visus esu atmetusi.

— O kaip su mūsų dainininkų prieaugliu tremtyje? Ar yra gabaus jaunimo?

— Aš nesu girdėjusi. Tai ir yra mano problema. Kai gyvenau Kanadoje, JAV, turėjau progą išgirsti vieną, antrą, trečią. Bet dabar tik iš laikraščių pasiskaitau. Mano nuomone, kas turi balsą ir svajones, turi stengtis jas įgyvendinti. Be turimų gabumų, ypač mažos tautos jaunam dainininkui, reikia daug dirbti. Aš irgi neturėjau nei protekčių, nei pinigų. Aš dirbau, dirbau ir dabar dirbu. Esu nuomonės, jei man davė Dievas talentą, tai aš esu įpareigota jį išvystyti. Aš to niekad negaliu užmiršti. Esu labai laiminga, turėdama teisę dirbti. Tai yra man privilegija. Ir gyvenimui, ir talentas, ir visas yra paskola. Aš manau, kad man gyvenimas nieko neskolingas, bet aš jam skolinga savo darbu, savo talentu. Ir aš galiu kiekvienam jaunam kolegai pasakyti tiktai "dirbkite". O jeigu nepavyks, nėra gėda. Yra didžiulė gėda, jei sėdi ir nieko nebandai. Gėda prieš Dievą, prieš save, didžiausia gėda. Aš prisimenu, kai pradėjau savo dainavimą, studijas, pora lietuvių subrendusių dainininkų stengėsi apie mane labai blogai kalbėti, sakyti, esą Sukytė menka, nieko iš jos nebus. Tada aš sau prisiečiau, kad tokiu metodu prieš joki kolegą neisiu į kovą. Mūsų gyvenimas pertrapas ir pertrumpas, kad ji reikiškais mistiniais reikiškais. Kalba sklandi, nevarioja ilgų, supainiotų sakinių, tik mokslas, faktų tikrumas mokslo žmonių gali patikrinti nurodytuose šaltiniuose. Knyga nesunkiai suprantama vidutiniško išsilavinimo skaitytojui.

KUN. DR. J. GUTASKAS

Kun. Jonas Burkus, kelių mažesnių ir didesnių knygų autorius, 1953 m. išleido platą studiją "Teresė Neumanaitė". Tos knygos laida išsibaugusi. Šiais metais, kaip "Sūduvos" leidinys, pasirodė nauja autoriaus knyga apie stigmatizuotąją Teresę. Tai lyg ir pirmosios knygos papildymas, apimantis Teresės gyvenimą nuo 1953 m. iki jos mirties 1962 m. rugsėjo 18 d.

Teresė Neumanaitė gimė Konnersreutho miestelyje, Bavarijoje, netoli Čekoslovakijos sienos. Kiek paaukusis lankė mokyklą, o popietiniu laiku eidavo dirbti pas ūkininkus, gaudama už darbą kelis pfenigus. Tuoj po I D. karo ją ištiko eilė ligų — 7 metus negalėjo vaikščioti. Kaip ji pati tvirtina, išgijusi iš visų ligų šv. Vaikelio Jėzaus Teresės užtarimu (p. 10).

Autorius ją vadina stigmatizuotąja (ji turėjo neužgyjančias Kristaus kančios žaizdas), ekstatininkę, kentėtoją, regėtoją, pasinkautoją (nuo 1927 m. ji laikėsi visiškai nevalgys ir nejaudė jokio alkio ar troškulio). Ji galėjo priimti tik šv. Ostiją (p. 20).

Teresę galima pavadinti mistike, charizmatike. Ji buvo apdovanojama ypatinga Dievo dovana (charizma). Toji malonė gaunama ne dėl nuopelnų, ne per sakramentus ir maldą, bet betarpiškai iš Dievo, neužtarnautai.

Stigmos yra taip pat Dievo malonės ženklas Kristaus kančios žaizdas) iki mūsų dienų K. Bendrijos buvo apie 350 stigmatikų, bet tik 60 jų sulaukė palaimintųjų ir šventųjų garbės. Teresė, kaip ir kiti ekstatininkai, stigmas gavo regėdama ir išgyvendama Kristaus kančią. Per vienerius metus Teresė turėdavo daugiau kaip 100 regėjimo ekstazių. Nuo 1926 iki 1962 m. ji turėjo apie 3500 regėjimų (p. 16).

Teresės Neumanaitės ekstazės turėjo tris ypatingas sielos būsenas: regėjimo, pagavos ir ypatingos ramybės. Ji regėdavo labai senai įvykius faktus, kaip angelo apreiškimą Svč. Mergelei Marijai, paskutinę Kristaus vakarienę, Jo mirtį ant

kryžiaus, prisikėlimą. Ji po regėjimo pakartodavo girdėtus žodžius ir sakinius tų kalbų, kurių ji visai nemokėjo. Ji ir miegodavo labai trumpai — vos apie dvi ar tris valandas į savaitę.

Žvilgsnis į knygos turinį parodo apie ką autorius rašo ir bent iš dalies nušviečia Teresės asmenį. Pirmame skyriuje rašoma apie jos vaikystę ir jaunystę, mistinius reiškinys, regėjimus ir stigmas, ekstazines būsenas. Antrame — Teresės kūno ir sielos būklė — jos nevalga. Toliau seka tokie skyriai, kaip vidinis Teresės gyvenimas, oblatų vienuolynas ir seminarija (jos nuopelnais tai įsigyta), Teresės bendraminčiai, mirtys Neumanų šeimoje, Teresė apie maldos galingumą, Adoracijos vienuolyno įsteigimas, Teresės mirtis ir palaidojimas, Teresia-numo adoracijos vienuolynas, Teresės herojiškų dorybių ir šventumo tyrimas. Čia randame tokius poskyrius, kaip bendras žmonių įsitikinimas, postulatoriaus paskyrimas, maldų išklaušymas. Ir paskutinis skyrius — Teresės dešimtmečio mirties minėjimas. Duodamas ir anglų kalba knygos turinys. 152 p. randa-me lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis literatūra, kurią jis panaudojo rašydamas šią knygą.

Tai dailiai išleista knyga (M. Morkūno spaustuvė Čikagoje), atspausdinta gerame popieriuje, ryškios, pakankamo dydžio raidėmis, papuošta prasmingu raišelio piešiniu (lėlijos žiedas, apsuptas erškėčio šakelės).

Medžiagos paskirstymas nuoseklus, tikslus. Skyriai suskirstyti poskyriais, o šie smulkesniais skyreliais. Tai pajavina knygos turinį ir palengvina skaitymą. Skaitydamas jauti, kad autorius gerai susipažinęs su Teresės gyvenimu ir joje pasireiškusiais mistiniais reiškiniais.

Kalba sklandi, nevarioja ilgų, supainiotų sakinių, tik mokslas, faktų tikrumas mokslo žmonių gali patikrinti nurodytuose šaltiniuose. Knyga nesunkiai suprantama vidutiniško išsilavinimo skaitytojui.

J. Burkus, KONNERSREUTHO TERESĖ, "Sūduvos" leidinys. Čikaga 1978 m., 159 psl. Kaina 5 dol.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DYASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS

RAŠYTOJOS

Marijos Aukštaitės

APYSAKA

"Išėivės keliu"

Ji vaizduoja jautrius mergaitės išgyvenimus, dailininką, kunigą ir aplamai išėiviską aplinką

Knyga turi 207 psl. Kaina \$5.50. Užsakymus siųsti per "Tėviškės žiburius"; per D. ir B. Kriaučiūnų krautuve, 313 Barton St. E., Hamilton, Ont.; per leidėją A. F. Navickių, 555 Sheppard Ave. W., No. 202, Downsview, Ont. M3H 2R7, Canada.

tokiam. Aš niekad nesu intriguavusi prieš kurį nors kolegą. Bet aš esu kovojusi už savo karjerą, esu pasakiusi, jeigu negausiu operos premjeros, neisiu dainuoti. Bet aš niekad nėjau prieš kitą kolegą. Aš nesu paminėjusi jokių vardų ir nesu prašiusi išmest kitą, nes noriu dainuoti. Aš tikta už save esu kovojusi. Bet nesu buvusi anksčiau tokia tolerantiška, kaip dabar. Esu truputį daugiau žmoniškumo įgijusi. Pats laikas.

— Ką iš savo mokytojų labiausiai vertinate, kas daugiausia davė?

— Mano balsui labai daug padėjo Irene Jessner. Bet mokytojas esi tikrumoj pats sau. Moka iš savo klaidų. Išėjęs į sceną pasijunti visai kitaip, negu studijoje. Pradėdama karjerą, studijoj dainuoji labai gerai, o scenoje labai prastai. Ir per nuolatinį dainavimą bei kantrybę pats išmoksti. Nėra nė vieno mokytojo, kuris už tave gerai padainuotų ar įrengtų mygtuką, kurį paspaudus, tu staiga gerai dainuotum. Viskas yra palikta tavo nuožiūrai.

— Kaip publika reaguoja Amerikoje ir Europoje — ar skirtingai?

— Visur tas pats. Juo garsesnis dainininkas, juo šiltesnė publika. Žmonės mano, jeigu labai garsus dainininkas atvažiuoja, yra geras, ir entuziastingai ploja. Ir tautiškumas reiškia.

Temperamentingi italai labai karštai reaguoja į savo muziką, pašalusiai ploja savo dainininkui, bet ne svetimam. Jie šovinistai. Svetimiesiems jie šalti. Vokiečiai taip pat. Dainuok vokiečiui Strausą, jis plos iki pamėlynavimo, o jei dainuosi kitokią operą, aišku, jis plos taip pat, vertins. Jis mėgsta, suprantu, bet tokio didelio entuziazmo neparodys. Tautiškumas visur veikia!

— Kada maždaug Jūs iškilote tarptautinėje plėtmėje?

— Manau, kad muzikinis mano atgimimas prasidėjo nuo atvykimo Europon.

— Ne nuo Metropolitan operos?

— Ne. Jokių būdu ne. Ten aš buvau tikta pradžiamokslė, ką tik konservatorijoje iškeptas žmogus. Aš aš niekad nebuvau tokia nai, žinojau, kad kaip pradžiamokslė, ypač be protekcijų, ten nieko negausi. Bet mano didžiausia meilė yra Europai. Europa mane pastatė, Europa man davė galimybes. Čia aš turėjau teisę subręst, klaidas daryti, augti. Didžiausią dėkingumą jaučiu Europai, ypač Vokietijai.

Dėkoju nuoširdžiai panelei Lilijai Sukytei — Sukis, kaip Kanados lietuvių ir pilietei, ten pradėjusiai dainos kelią, už šį atvirą, įdomų pokalbį "Tėviškės žiburiams".

A. Grinienė

Šią naktį regėjau...

Rambyno legenda Aldonos Variakojienės tapyboje

J. KUPRIONIS

Los Angeles mieste gyvenanti dailininkė Aldona Audronytė — Variakojienė, šalia savo kruopštaus triušo "apie namus", kur kiemas ir namai yra paversti į puošnų menišką kūrinių, vis atranda laiko ir tapybos darbui. Įvairiomis progomis ruošiamose dailės parodose matysi ir Aldonos kūrinius. Ypač gausi jos darbų paroda buvo užpernai, kai ji buvo išstačiusi net 50 paveikslų Los Angeles ir vėliau Čikagoje ("T2" 1976. X. 14).

Po anos parodos dailininkė pasirinko savo kūrybai gana savitą tematiką. Iš savo motinos ji buvo girdėjusi deklamuojant Rambyno legendą. Rambynas yra piliakalnis ant Nemuno dešiniojo kranto, Klaipėdos krašte. Jis itin išgarsėjo, kai Vydo no vadovaujamas Mažosios Lietuvos jaunimas ant to kalno ėmė rengti Joninių šventes, į kurias vėliau važiuodavo žmonės iš visos Lietuvos. Tasai piliakalnis turi daug senų padavimų. Pagal juos, berods, T. Naginskas, buv. Rokiškio gimnazijos mokytojas, sukūrė eiliuotą poemą — Rambyno legendą. Joje iškeliama įvairių senovės Lietuvos pergyvenimų momentai, vaizdai. Šiuos pasakojamus vaizdus dailininkė ir pasišovė atkurti drobėje. Sudėjus tuos paveikslus į eilę, susidarė įdomus Rambyno legendos ciklas. Panašiai ciklinius vaizdavimus drobėje yra plačiai naudoję M. K. Čiurlionis ir kailurie kiti.

Dvejus metus (po savo paskutinės parodos) kūrėsi Rambyno legendos temomis, dail. Aldona šiemet savo kūrinius atnešė į Lietuvių Bendruomenės surengtą Tautos Dieną rugsėjo 23-24 d. d. Los Angeles mieste. Ciklą sudaro 20 paveikslų. Jie buvo išstatyti Sv. Kazimiero parapijos salėje. Parodos atidarymą prasmingu įvadu atliko poetas Bern. Brazdžionis. Pati dailininkė Aldona gana originaliu būdu pristatė savo darbus gausiai susirinkusiems dalyviams. Ji, atmintinai išmokusi Rambyno legendos poemą, pagal išrikiuotus paveikslus eidama nuo vieno prie kito, padėklamavo iš tos legendos atitinkamą posmą.

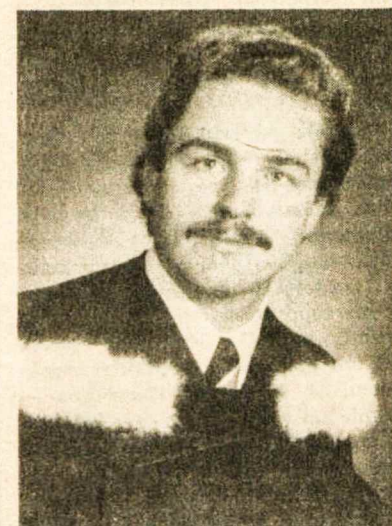
"Šią naktį regėjau senovės Rambyną" — kalnas, ant jo grupė stiliuotų medžių. Kitas paveikslas — akmuo, kuris, pagal padavimą, tarnavęs ugniaurui. Trečiame paveiksle — iš gelmių prasišveržia lyg ir ugnis pagal žodžius: "Ta šventąją ugnį, kuria vaidilutės tiek amžiu kūrėno." Vietovės sunykimą vaizduoja "Skeveldros belike", kur nudžiūvusių medžių stuobriai nebeteikia užuovėjos. "Nei paukščiams, nei žvėrims". Toliau — tragiškas vaizdas: "Ir Nemuno bangos skausmu vaitoja". Čia iš tamsių bangų lyg saulė, pavirtusi kraujo puta, išskyla. Sekančiam paveiksle iš kapo išniręs bal-

Dail. ALDONA AUDRONYTĖ-VARIKOJENĖ, kūrėsi tapybos paroda buvo surengta š.m. rugsėjo 23-24 d. d. Los Angeles mieste

tas senelis klausia: "Kame aš esu, kaip tas kraštas vadinasi?" Miško stuobriai, be viršūnių medžiai beliduoja, kad čia nebe tai, kas buvo praėity. Paveikslas "Perkūne, sviesk kulka ugniną! Lengviau atsikvėptų krūtinė skausminga" — erdvės galinai skriejasi vyriškas sviedžia vilčių. Paskutinis paveikslas "Bet ten tikrai žvaigždės spindėjo" — žvaigždėtas dangus melsvuose ratiluose.

Daugelio paveikslų foną pajavina įvairių tonų žviesumo ratilai. Tai būdinga dailininkės stiliui. Jie paveiklo kompozicijai sudaro lyg savitą pilnumą. Dailininkė mėgsta daugiau žviesias, linksmas spalvas, ir tuo visam parodos vaizdui teikia jaukumą. Paroda buvo gausiai lankoma. Nemažai paveikslų paviliojo nevienos akį, norėjusią pačiuoti savo kambarį.

ANDRIUS-PETRAS RASIULIS, Valerijos ir Vyto Rasiulių sūnus, š.m. geras pažymiais baigęs politinius mokslus (ketverių metų kursa) Toronto universitete bakalauro laipsniu. Yra lankęs šeštadienį Mairono mokyklą. Baigęs Sv. Mykolo gimnaziją. Buvęs Toronto Lietuvių Studentų Sąjungos valdybos vicepirmininku, Toronto universiteto studentų liberalų partijos pirmininku. Teisla studijas Carletono universitete Otavoje ir ruošiasi magistro laipsnui

Lietuvių vaikai be lietuvių kalbos — nuostolis šeimai ir tautai

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

BALTIEČIŲ MENO DRAUGIJA "Baltija" spalio 28 — lapkričio 5 d. d. Niujorko ukrainiečių institute, prie Metropolitan dailės muzėjaus, rengia baltiečių fotografų meninių nuotraukų parodą. Kiekvienas fotografas joje galės dalyvauti su šešiomis nuotraukomis, kurias atrinks specialii lietuvių, latvių ir estų komisija. Nuotraukos su \$5 registracijos mokesčiu siunčiamos šiuo adresu: Baltija, c/o Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA. Telefonines informacijas teikia Alina Staknienė (212) 523-8517.

KLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ spalio 7 Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro vadovė Onai Mikulskienei buvo įteikta kultūrinė bei visuomeninė \$1.000 premija, kurią Klevelando bei kitų Ohio vietovių lietuviams ar jų organizacijoms skiria Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas Klevelande. Pirmąją premiją yra gavęs žurnalistas Vacys Rociūnas. Klubo patikėtinių tarybai penkis kandidatus šiemetinei premijai pasiūlė visuomenės atstovų komisija — dr. D. Degėsys, kun. G. Kijauskas, SJ, J. Virbalis. Patikėtinių taryba pasirinko O. Mikulskienę, kuri jau 1933 m. įsteigė Klaipėdos šaulių kanklių orkestrą, 40 metų kankliavo Čiurlionio ansamblyje, vadovavo jo kanklių orkestrui, mokė kankliuoti jaunimą Vysk. M. Valančiaus ir Sv. Kazimiero liuanistinėse mokyklose Klevelande ir netgi įsteigė kanklių studiją.

DAIL. ALEKSANDRO MARCIU-LIONIO skulptūros darbų paroda spalio 20-29 d. d. įvyks M. K. Čiurlionio galerijoje, Čikagos Jaunimo Centre.

DETROITETI DAIL. DANGUOLĖ JURGIENĖ Fordo automobilų gamyklos parodoje laimėjo I premiją už alejumi nutapytą paveikslą "Renesansas". Parodoje dalyvavo apie 100 dailininkų su pora šimtų kūrinių.

VELIONIS KOMPOZ. BRO-NIAUS JONUSO vardo metinę \$1.000 stipendiją lituanistikai studijuoti įsteigė jo našlė Emilija, gyvenanti Omahoje, Nebraskaje. Siemeturinei premijai, skiriamai pirmą kartą, buvo gauti penki prašymai su kvalifikuotų asmenų rekomendacijomis. Sprendimą turėjo padaryti specialii komisija, kurią sudarė, be pačios mecenatės Emilijos Jonušienės, PLB valdybos narys jaunimo reikalams Romas Kasparas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovas Romas Sakadolskis, visuomenės atstovas Česlovas Grincevičius. Kadangi komisijos nariai gyvena ne toje pačioje vietovėje, balsavimą teko atlikti korespondenciniu būdu. Balsų dauguma 1978 m. stipendiją paskirta Robertui J. Saldžiui Sao Paulo mieste, Brazilijoje, studijuojančiam inžineriją. Nors gimęs Brazilijoje, jis gražiai kalba ir rašo lietuviškai, stengiasi praplėsti lituanistines žinias, priklauso skautams ir atitinkams.

VIENAVEIKSMĖ VYDŪNO DRA-MA "VĖTRA" rugsėjo 10 d. Tautos šventės proga buvo suvaidinta Australijoje, Sydnejaus lietuvių klube. Spektaklį režisavo Paulius Rūtenis. Pagrindinius vaidmenis atliko vokiečiai aktorai — P. Rūtenis, V. Slėgeris, V. Juška, D. Labutytė-Bieri, Aistis Bieri ir M. Karpavičienė. Prabočių dvasias vaidino L. Barkutė, V. Vilūnaitė, Virginija ir Kristina Coxaitės. Šviesų bei garsų efektus tvarkė A. ir I. Dudaičiai. Įvadinį žodį apie tautinį lietuvių samoningumą tarė Vincas Kazokas. Vydūno "Vėtra" žiūrovus nukėlė į senuosius laikus, kai lietuvių žudė ir stengėsi paverkti kryžiuočiai, prisidengė tikėjimo nešėjų vardu. Veikalas yra aktualus ir dabartinėms dienoms, nes Maskva Lietuvai bando užkrauti komunistinę savo religiją — ateizmą.

JANINA NARONĖ-PAKSTIENĖ ruošia spaudai knygą "Pirmūnės akademikės", telkdama biografinius duomenis apie lietuviškas bei lietuves studentes Petrapilyje, Maskvoje, Kijeve, Odesoje, Berlyne, Šveicarijos, Lenkijos, kitų Europos šalių ir Lietuvos universitetuose. Atskiras skyrius numatytas nusipilnioms moterims. Autorė prašo talkinti biografijai bei nuotraukų atsiminimui. Ji ypač laukia nuotraukų — dail. Elenos Janulaitienės, Onos Leonaitės-Kairienės, Vandos Nurkaitės-Mačiulienės, dr. Aldonos Šliūpaitės, Hipatijos Šliūpaitės-Yčienės, Liudmilos Malinauskaitės-Šliūpaitės ir rašytojos Gabrielės Petkevičaitės, kai ji dar buvo jauna ir sveika. Panaudotos nuotraukos bus grąžintos jų savininkams. Galintys padėti prašomi atsiliepti šiuo adresu: J. Narūnė-Pakstienė, 421 Collins Ave., Apt. 9, Miami Beach, Fla. 33139, USA.

TARPTAUTINIAME MOTERŲ GYDYTOJŲ KONGRESE V. Berlyne paskaita apie televizijos reklamų įtaką vaikų maitinimui skaitė dr. Danutė Bieliauskienė iš Cincinnati, Ohio. Ji pasisakė prieš tokias reklamas, kurios vaikams perša perdaug saldumynų bei saldžių gėrimų. Motinos raginamos nedaryti nuolaidų šleikių reklamų paveikties vaikams, kad nebūtų pakenkta jų augimui, gabumams, mokymuisi.

TEVAS IR DUKRA BENDRA KONCERTĄ surengė Vilniaus meno darbuotojų rūmuose. Jį pradėjo Vilniaus operos baritonas Jonas Stasiūnas lietuvių kompozitorių dainomis ir operų arijomis. Antroji dailis buvo skirta Vilniaus operos mezo-sopranui Aušrai Stasiūnaitei, dviejų tarptautinių konkursų laureatei — M. Glinskis ir G. B. Viočo Italijoje. Jaunoji dainininkė pirmą kartą atliko naują kompoz. V. Barkausko kūrinių "Atvirai langai" — penkis eskizus mezo-sopranui ir penkiems instrumentams. Palydą sudarė I. Kučinskis diriguojamas kamerinis ansamblis. Savo programą A. Stasiūnaitė papildė tarptautinių klasikų kūrinių. Koncertą užbaigė tėvo J. Stasiūno ir dukros A. Stasiūnaitės atliekami duetai.

PANEVEŽIO DRAMOS TEATRAS Vilniaus profsąjungų rūmuose suvaidino 32 spektaklius. Vilniečiams jis buvo atvežęs V. Sekspyro "Audra", N. Gogolio "Revizorių", V. Petkevičiaus "Penktą vežimo ratą", J. Josadės "Tardytoją", R. Samulevičiaus "Laukima". Vyr. rež. J. Miltinio pranešimu, sekančiais šio teatro premjerai yra pasirinkta lyrinė B. Surogos pjesė "Pavasario giesmė", sukurta Stutthofo koncentracijos stovykloje. Šią pjesę J. Miltiniui įteikė pats autorius prieš savo mirtį. Ji buvo pastatyta senosio teatro scenoje, bet ligi šiol nebuvo perkelta į naujosios rūmus. "Pavasario giesmės" spektaklis bus premjerinis, paruoštas su naujais aktorais. Teatro repertuarą šį sezoną papildys: J. Grušo "Requiem bajorams", T. S. Elioto "Zmogūdytė katedroje", A. Čechovo "Ivanovas", austro K. Bohwerderio "Ne-kaltasis".

II-SIS KAMERINIŲ ORKESTRU FESTIVALIS Vilniuje, skirtas italų klasiko A. Vivaldžio 300 metų gimimo sukaktėi, susilaukė kamerinių orkestrų iš Leningardo, Azerbaidžano, Latvijos, Weimaro R. Vokietijos, senovinių instrumentų orkestro iš Olandijos Delfto miesto muzikos mokyklos. Lietuvai atstovavo kamerinis jos orkestras, kuriam jau 18 metų vadovauja Saulius Sondeckis. Jo diriguojamas orkestras su Kauno choru pirmą kartą Lietuvoje atliko dvi A. Vivaldžio oratorijas — "Credo" ir "Kyrie", o kamerinis Weimaro orkestras su Lietuvos televizijos ir radijo choru — A. Vivaldžio kantatą "Gloria". Lietuviams kompozitoriams atstovavo V. Barkausko koncertas kameriniam orkestrui "Tokamento". Festivalį užbaigė bendras Weimaro, Azerbaidžano ir Lietuvos kamerinių orkestrų koncertas, kurio dirigentu buvo Juozas Domarkas.

LIETUVOS LIAUDIES BUTIES muzėjaus liaudies muzikos teatro grupė, vadovaujama P. Mataičio, lankėsi Lenkijoje. Įdomūs vokaliniai bei instrumentiniai sutartiniai, lietuviškų polkų, pasakojimų koncertai buvo surengti Gdanske, Olštūne, Seinuose ir Punske. Išvykos dalyviai turėjo progą aplankyti istorines vietas, pabendrauti su Lenkijos lietuviams.

SOL. NIJOLĖS AMBRAZAITY-TĖS koncertu ir D. Čimarozos komiška opera "Kapelmesteris" naują sezoną pradėjo mažoji Vilniaus operos ir baletu teatro salė. N. Ambrazaitytė su pianisto Augustino Maccenais palydą atliko senosius rusų klasikų romansus. Kapelmesterio vaidmenį sukūrė sol. P. Zaremba. Spektaklį režisavo R. Siparis, kamerinio orkestro dirigentu buvo V. Viržonis.

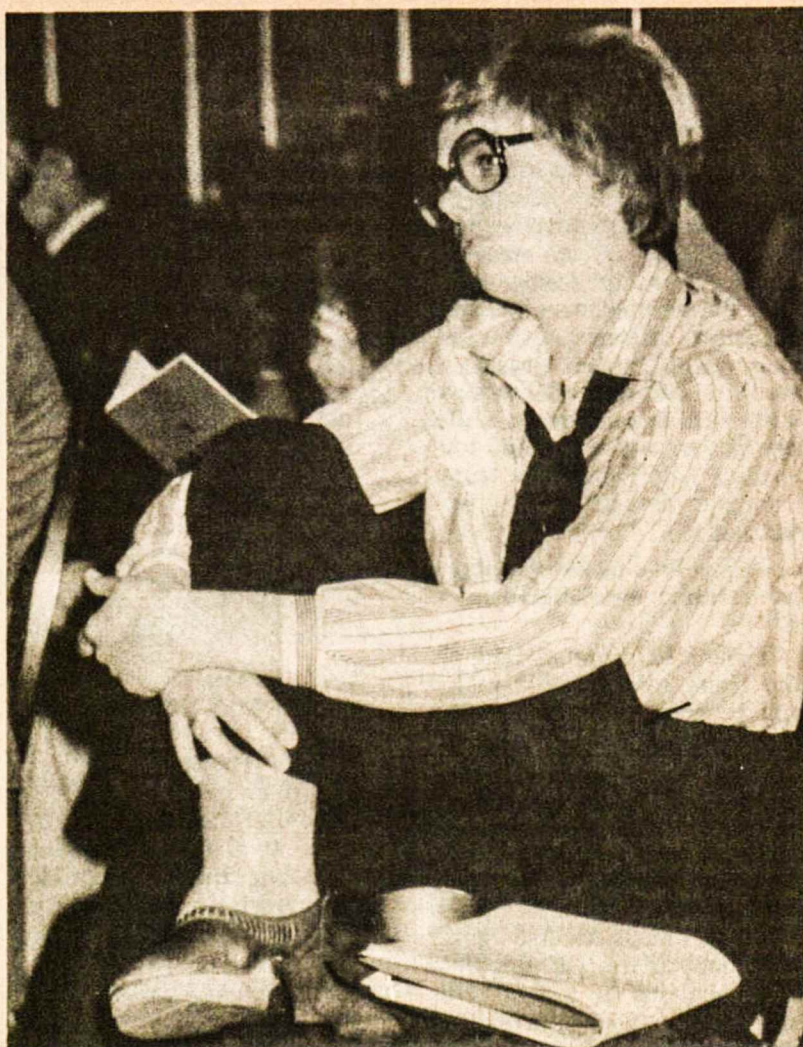
TARPTAUTINIAME KŪRYBINIAME TAPYTOJŲ seminare Vengrijoje, Haidubudsermenio mieste, dalyvavo du Lietuvos atstovai — K. Dereškevičius ir N. Valadekičienė. Vengrijos Dailininkų Sąjungos premija už keturis savo tapybos darbus parsivežė K. Dereškevičius.

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ RŪMUOSE penktąją individualią savo grafikos darbų parodą surengė dail. Algimantas Svažas. Joje buvo išstatytos iliustracijos kūriniams V. Mykolaičio-Putino, Justino Marcinkevičiaus, V. Mačernio bei kiti grafikos darbai.

ESTIJOS OPEROS IR BALETU TEATRO "Estonija" 65 šokėjų trupė gastroliavo Vilniuje su dviem balais — A. Petrovo "Pasaulio sutvėrimu" ir esto L. Sumeros "Anselmo istorija". Pirmąją baletą yra pastatė maskviečiai N. Kasatkina ir V. Vasiliovas, antrąją vietinę vyr. baletmeisteris M. Murdman. Pastaroji vilniečiai yra pažįstama iš Vilniaus operos ir baletu teatre pastatyto B. Bartoko baletu "Stebuklingasis mandarinas".

LIETUVOS KINO STUDIJA baigia kurti spalvotą filmą "Nesėdėti rugių žėdėjimas". Scenarijų pagal V. Bubnio to paties pavadinimo romaną parašė filmo rež. M. Gledrys. Pagrindinius vaidmenis atlieka aktoriai — R. Staliūnaitė, E. Pleškytė, V. Tomkus, D. Banionis, I. Kliškauskaitė, V. Petkevičius. Filmo motyjas — J. Tomasevičius, dailininkas — J. Platovas. Filmas sprendžia tėvo ir dviejų sūnų nevykusių besiklostančio gyvenimo problemas.

V. Kst

CHOLKAN**R. CHOLKAN & CO. LTD.**
REAL ESTATE**JANE-BABY POINT**, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo.**ROYAL YORK-EGLENTON**, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis, kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.**SWANSEA**, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio kilometrų senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.**RUNNYMEDE-BLOOR**, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.**HIGH PARK-BLOOR**, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.**ROYAL YORK-BLOOR**, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.**INDIAN RD.-BLOOR**, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolo.**JANE-ANNETTE** — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.16 ĮSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.**P. KERBERIS**,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 239-5923

Pavargusi PLB seimo atstovė posėdžių metu Toronte. Nuotr. S. Dabkaus

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Vilma Bardauskienė, grįžusi iš Prahos su nauju pasaulio rekordu — 7 m 9. Gruzijos sostinėje Tbilisje tapo Sovietų Sąjungos čempione, į tolį nušokus 6 m 82 cm. Menkoka rezultata ji teisingai kojos skausmu. Jieties metime sidabro medalį ir vicečempionės vardą išsikovojo kaunietė Zita Jankūnaitė. Jos rezultatas — 57 m 4 cm. Klaidėdite Jadvyga Putnienė, Lietuvos rekordininkė, atsidūrė ketvirtosios vietos, jietį numetusi 56 m 34 cm. Po šių varžybų V. Bardauskienė buvo išvykusi Japonijon į tarptautines. Tokio miesto susitikio 300 lengvaatlečių iš aštuonių pasaulio valstybių. V. Bardauskienė vėl parsivertė aukso medaliu, tačiau jos geriausias šuolis buvo 6 m 53 cm.

Rygoje surengtas Pabaltijo studentų lengvosios atletikos pirmenybės vėl laimėjo Lietuvos atstovai. Prie pergalės prisidėjo Sovietų Sąjungos čempionatė Tbilisje dalyvavusių lietuvių studentų atvykimas Rygon ir įsijungimas į pirmenybes. Latvijos ir Estijos studentai arba nesugrįžo laiku iš Tbilisio, arba atsisakė dalyvauti dėl net patirtu nuovargio. Lietuvos studentai surinko 292 taškus, Latvijos — 265, Estijos — 160. Lietuviai laimėjo 19 rungčių, latviai — 9, estai — 5. Pasiekti rezultatai nepasirizymėjo augstų lygių dėl šaltos rudeninio lietaus. Tokiose sąlygose dėmesio verta yra Kauno politechnikos instituto studento Valdo Pavilionio pergalė 100 m bėgime, pasiekta per 10,5 sek. Minėtinas ir Kauno kūno kultūros instituto studento Aloyzo Blūdžiaus laimėjimas 10 km ėjime — 45 min. 58 sek.

Kauno kūno kultūros instituto „Atletto“ klubo krepšininkai lankėsi Krokuvėje ir dalyvavo ten surengtose atvirose tarptautinėse Lenkijos akademinio sporto sąjungos pirmenybėse. Be penkių pačios Lenkijos komandų, į pirmenybes atvyko Čekoslovakijos, Rumunijos ir Bulgarijos studentų krepšininkai. Dalyviai buvo paskirstyti į du grupius. Vieno grupio laimėtoju tapo kauniečių „Atletas“, kito — Varšuvos studentų AWF komanda. Sie du vienetai susitiko baigminėse rungtynėse. Pirmenybių čempionu laurus išsikovojo kauniečiai, nugalėję varšuviečius 89:71. Antrąsias draugiškas rungtynes su ta pačia AWF komanda, pasibaigus pirmenybėms, vėl laimėjo „Atletas“ 90:71.

Augštojo pilotazo Sovietų Sąjungos varžybas Donecke laimėjo Rusijos lakūnų rinktinė, o Lietuvos lakūnai užėmė antrą vietą, trečioje palikdami ukrainiečiams. Bendroje privalomyje, nežinomų ir laisvų figūrų įskaitoje Sovietų Sąjungos čempionu tapo maskietis I. Jegorovas, turintis pasaulio čempiono vardą. Sidabro medalis buvo įteiktas maskietui M. Malčaniukui, bronzos — kauniečiui Stepui Artiškevičiui. Privalomųjų figūrų atlikime visas prizinės vietas užėmė lietuviai — S. Artiškevičius, L. Jony ir J. Kairys. Kaunietis S. Artiškevičius taipgi laimėjo II vietą laisvoje figūroje, III — nežinomo.

Lengvosios atletikos pirmenybėse naujus Lietuvos rekordus pasiekė kaunietis A. Sarpalius, numetęs kūjį 68 m 50 cm, ir vilnietė G. Murašova, nušalusi diską 61 m 60 cm.

Tarptautinis moterų rankinio turnyras įvyko Vilniuje ir Kaune. Jame susitiko Lietuvos, Sovietų Sąjungos, Jugoslavijos, R. Vokietijos, Čekoslovakijos ir Danijos rinktinės, kovojusios dėl „Svyturio“ žurnalo taurės. Lietuvos rinktinė dėl ligos negalėjo žaisti Sigita Malėkaitė, o Aldona Nėnėnienė ir Valė Suravniava buvo įtrauktos Sovietų Sąjun-

gos rinktinė. Lietuvos rinktinėi jos talkino tik atliekamui laiku, kai nereikėjo žaisti už Sovietų Sąjungą. „Svyturio“ taurę laimėjo R. Vokietijos atstovės, baigminėse susitikime įveikusios Sovietų Sąjungos rinktinę 16:14. Dėl trečios ir ketvirtos vietos kovojo jugoslavės ir čekoslovakės. Pranašesnės buvo jugoslavės, rungtynes laimėjusios 27:19. Penktoji vieta teko Lietuvai, šeštoji — Danijai, pralaimėjusiai visus susitikimus. Vienintelę pergalę 15:9 Lietuva pasiekė kovoje su Danijai (Nukelta į 9-tą psl.).

Pranešimas jaunimui

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia susidomėjusį lietuviškąjį Kanados jaunimą į atstovų grupę, kuri vyks į IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Europoje 1979 m. liepos 11—29 dienomis. Kandidatų sąrašas uždaromas 1978 m. lapkričio 3 d. Rinkimai įvyks apylinkėse 1978 m. lapkričio 26 d. Smulkesnį informacijų teirautis savo KLB apylinkės valdyboje arba pas KL Jaunimo Sąjungos narį. Apie atstovų kvalifikaciją žiūr. „T. Žiburių“ 41 nr. 9 psl.

R. Sungaila, KLJS vicepirm.

Skautų veikla

Per palyginti trumpą laiką Toronto skautininkai-kės suorganizavo kelis platesnio masto renginius, kurių kiekvienas buvo sėkmingas. LSS 60-mečio minėjimas pareikalavo daugiau pasiruošimo ir darbo. Ačiū visiems: kun. dr. P. Gaidai, kunigams — P. Ažubaliui, A. Simanavičiui, B. Pacevičiui, B. Mikalauskui, A. Prakupui ir S. Kulbiui, Tėvams pranciškonams, J. Arštikiai, Vl. Bačėnui, Aug. ir M. Kuolams, Ant. Smetonai, L. Milukienai, St. Santvarui, B. Litvinienai, „Volungės“ vienutei, sktn. Stepo Kairio muzikiniam vienutei, V. Verikailiui, A. Jucienei, p. Simonaitienei, L. Namų valdybai ir tarnautojams. Ačiū gausiems svečiams, ypač tiems, kurie iš toliau atvyko su mumis pabendrauti.

„Satrijos“ ir „Rambyno“ tuntu tėtų susirinkimas sukaamas spalio 22 d. po 10 v. pamaldų skautų būkle. Pirm. K. Šapočkinas labai kviečia visus dalyvauti, nes bus svarbūs pasitarimai bazaros reikalais. Sktn. Stepo Kairio muzikinis vienetas spalio 21 d. koncertuos Detroito rengiamame LSS 60-mečio minėjime. Išvykos reikalais skambinti s. L. Kalinauskui tel. 533-7506. Dėkingi Toronto skautai ir skautės nuosirdžiai sveikina Lietuvos Kankinių parapiją, ypač jos vadovą kleboną kun. Ažubalį, sėkmingai vadovavusį 30 metų sunkiam, bet sėkmingam darbui, plečiant ir stiprinant lietuviškuosius židinius.

Romuvėje rugsėjo 30, spalio 1 d. talkino hamiltoniečiai — J. Bajoraitis, K. Gudinskas, A. Tumaitis; iš Toronto — A. Senkus, S. Kazilevičiūtė, M. Rusinas. Ačiū visiems. „Satrijos“ ir „Rambyno“ tuntu tėtų komitetui už links-mavakario vaišes 60-mečio sveikoje. „Satrijos“ tuntu A. Ščepavičienė paaukojo \$10. Ačiū.

Jūrų skaučių „Baltijos“ laivo vade pakviesta jūr. ps. E. Namikienė, adjutante vair. R. Rauth. Visos kitos vienetų vadovės lieka ir toliau savose pareigose.

Pirmosios sveigos, registruojančios naujus narius ir perduodančios veiklos informacijas, bus spalio 23, pirmadienį, 7 v. v., Prisikėlimo patalpose: Mindaugo dr-vė renkasi į muzikos studiją, vilkiukai į Parodų salę. Č. Š.

(Atkelta iš 1-mo psl.)

mokama speciali pašalpa už kiekvieną pasamdytą darbo neturinčią jaunuolį iki \$1.50 už darbo valandą. Konstitucijos reformos įstatymas, parlamentui pateiktas praėjusia sesija, bus pakeistas nauju, atspindinčiu didesnę susitarimą su provincinėmis vyriausybėmis. Ši kart nebuvo užsiminta, kad Kanados senatas ir augščiausiasis teismas turi būti pertvarkyti iki 1979 m. liepos 1 d., kaip kad buvo numatyti senajame projekte. Abu opozicinių partijų vada — ir konservatorių J. Clarkas, ir NDP socialistų E. Broadbentas naujose parlamentų veiklos gairėse pasigedo atštrnių sprendimų Kanados problemoms. Tikimasi, kad juos išryškins naujasis finansų min. J. Chretienio biudžetas.

Kvebeko premjeras R. Levesque provinciniame parlamente padarė pareiškimą apie planuojamą referendumą šios provincijos nepriklausomybės klausimu. Pasak jo, Kvebeko gyventojai referendume turės atsakyti į klausimą, ar jie pritaria nepriklausomai Kvebeko sandraugai su Kanada. Tai yra aiškus premjero R. Levesque žingsnis atgal, atsisakantis tiesioginio klausimo apie Kvebeko atskyrimą nuo Kanados. Nepriklausoma sandrauga reikiama, kad R. Levesque nori palikti tą patį dolerį Kanadai ir Kvebekui, finansinius reikalus tvarkančią centrinių banką, atsisakyti miltų keitimuisi žaliavomis bei gaminiams, pasų gyventojų judėjimui. Kvebekas betgi leistų visus jo reikalus tvarkančius įstatymus, nemokėtų jokių mokesčių Kanados valdžios išdui. Kitais žodžiais tariant, tokia sandrauga reikštų Kvebeko nepriklausomybę ir ekonominį bendradarbiavimą su Kanada. Viešosios nuomonės tyrimo duomenys rodo, kad tai labai menkas nuosimtis kvebekiečių pasisakytų už visišką Kvebeko atskyrimą nuo Kanados, didesnis — už dalinį atskyrimą, kurį R. Levesque vadina nepriklausoma sandrauga. Pastarosios etiketę pridengtu referendumu R. Levesque siekia išvengti beveik garantuoto pralaimėjimo referendumu. Otavojė betgi vyrauja nuomonė, kad tokiam referendumui gautas pritarimas nesustiprins premjero R. Levesque pozicijos pasitarimuose su Kanados vyriausybe. Visiems yra aišku, jog Kvebekui labiau yra reikalingos dėvynios Kanados provincijos, negu jom Kvebekas.

Kanados statistikos pranešimu, bedarbių skaičius Kanadoje rugsėjo mėnesį sumažėjo 38.000 iki 854.000, tačiau vis dar tebėra didesnis, kai ji palygini su pernykščių metų rugsėju. Tada bedarbių buvo 798.000. Sezoninis nedarbo mastelis ir rugpjūčiui, ir rugsėjui liko tas pats — 8,5%. Vėlyvą rudens ir žiemą Kanados paprastai laukia neišvengiamas bedarbių pagausėjimas. Kanados statistika taipgi paskelbė rugsėjo mėnesį įvykusį infliacijos sumažėjimą nuo 9,4% iki 8,6%. Nuopelnas tenka šį rudens gero kaili kritusiomis vaisių ir ypač daržovių kainoms. Spėjama, kad tai tėra laikinis reiškinys, kad infliacija vėl įsiūbuos provincinių prekybos mokesčių pakilimas 3%, pasibaigus iš Otavos gautai kompensacijai. Tada unijos vėl pradės kalbėti apie pragyvenimo pabrangimą ir reikalauoti perauktų atlyginimų, o su jais pakils ir gaminių kainos.

Toronte lankėsi Bulgarijos Ortodoksų Bendrijos patriarchas Maksimas su savo pataria. Demonstracijomis jį pasveikino bulgarų kilmės kanadiečių komitetas, ginantis žmogaus teises. Jo atstovų teigimu, šiuo patriarchato Maksimo vizitu komunisticinė Bulgarijos vyriausybė nori išplėsti savo įtaką bulgarų bendruomenei Kanadoje. Iki 1944 m., kol Bulgarija nebuvo okupuota Sovietų Sąjungos, Ortodoksų Bendrijos vadovybė buvo renkama demokratiškai būdu. Dabargi kandidatas pirmiausia pasirenka ir juos patvirtina kompartija, tik po to leidama balsavimas. Komiteto nariai daro išvadą, kad patvirtinimo susilaukia tik ateistinė kompartijos linijai palankūs asmenys. Jų teigimu, patriarchas Maksimas nuo mokyklos laikų buvo kairiųjų pažiūrų ir palaike artimus ryšius su komunistais. Demonstracijoje buvo panaudoti kiaušiniai, nuo kurių

Kanados įvykiai

nukentėjo patriarcho sutikti atėję bulgarai. Policija suėmė 5 demonstrantus.

Toronto makedoniečiai pradėjo statybą savo visuomeninio ir kultūrinio centro, kurio samata siekia 6 mil. dolerių. Iniciatyvos ėmėsi Kanados Makedoniečių Vyresniųjų Piliečių Centro Draugija. Vienas iš jos veikėjų John Bitove yra kelių restoranų savininkas, kuris minėtai draugijai vadovauja. Į suplanuotą makedoniečių centrą įeina: apartamentinis pastatas vyresniesiems piliečiams (111 butų) ir vaikų darželiui, senelių prieglauda (200 lovų reikalingiems slaugymo) ir jaunimo namai. Planas vykdomas trimis etapais: pirmiausia statomas vyr. piliečių centras ir vaikų darželis, vėliau — prieglauda ir

jaunimo namai. Kertinis akmuo pašventintas rugsėjo 24 d. O'Connor Dr. - Curity Ave. East Yorke, dalyvaujant visai eilei feder. ir provincinės vyriausybės ministerių. Numatytos samatos 80% bus gauta iš valdžios, o likusią dalį, t.y. \$2.7 milijono turi sutelkti makedoniečiai. Jau pradėtas vajus. Vien moterų draugija sutelkė \$15.000. Toronte yra apie 60.000 makedoniečių, kurie yra gerokai susiskaldę politiškai, bet šiame projekte dalyvauja visa jų bendruomenė.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

AL GARBENS**REAL ESTATE LTD.**

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664**1611 BLOOR ST. WEST**

SWANSEA, atskiras 9 kambarių namas, gerame stovyje, vandeniu šildomas; sklypas 30' x 325'; platus įvažiavimas, garažas. Viena atvira skola.

RONCESVALLES-HOWARD PK. RAJONE, 7 kambariai per 2 augštus, 2 modernios prausyklos ir virtuvės, pilnai užbaigtas rūšys su nedabigta prausykla; visur nauji kilimai, privatus įėjimas į rūšį. Prašoma kaina tik \$69.900; įmokėti apie \$10.000; atvira skola.

JANE-ANNETTE, atskiras 6 kambarių namas, 3-jų metų senumo, užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, mūrinis garažas. Prašoma kaina \$79.500, įmokėti \$10.000.

GLENLAKE-HIGH PK., atskiras gražiai atremontuotų 6 kambarių namas. Prašoma kaina \$97.500.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
9 3/4% už 3 m. term. indėlius
9% už 1 m. term. indėlius
8 1/4% už pensijų ir namų planą
8% specialiai taup. sąsk.
7 1/2% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:
9 3/4% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmeninės paskolos duodame iki \$50.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9**Tel. 533-5454**

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE
Broker • Realtor
Notary Public

Rezidencijos • motelių • sklypai
Daugiaubūčiai (kondominiumai)
Nuomojimo patarnavimas

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706

Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

Lietuviška maisto krautuvė
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

STEPHAN'S FURS

Telefonas 762-7775

406 Roncesvalles Ave.

Telefonas 536-5936 ir

2239 Bloor Street West
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,

Toronto, Ontario M6K 2M4

Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College)

Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobiliių mechaniniai
★ taisyklai. ★ Sniegines ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS: MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10-3 term. indėlius 1 metų9%
Antradieniais 10-3 pensijų ir namų s-tas8 1/2%
Trečiadieniais uždaryta taupomąsias s-tas7 3/4%
Ketvirtadieniais 10-8 depozitų-čekių s-tas6%

Ketvirtadieniais 10-8 DUODA PASKOLAS:
Penktadieniais 10-8 asmenines9 1/2%
Šeštadieniais 9-1 nekiln. turto9 1/4%
Sekmadieniais 9.30-1 investacines10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —

9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gvybės drauda pagal sántaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.**NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS**

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus: **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisyimas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisyklai. Parduodu varčios automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1Y5 FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,

Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. • Savininkai: **A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas**

TORONTO MIESTAS

Patikrinimas sąrašo asmenų,
turinčių teisę paskirti mokesčius
mokykloms išlaikyti

Šiuo pranešame, kad Toronto miesto nuosavybės įkainojimo pareigūnas, remdamasis nuosavybės įkainojimo įstatymo 23 straipsniu, įteikė miesto raštvedžiui sąrašą, rodantį pasirinkimą kiekvieno gyventojų, turinčio teisę skirti savo mokesčius mokykloms išlaikyti.

Savivaldybių įstatymo 516 straipsnis sako:

„Raštvedis, tikrinamas pavardes ir paramą mokykloms, asmenų, apmokėtinų ir paruoštų mokesčių rinkimo sąrašui, kuris yra pridėdamas prie indeksinės knygos, paruoštos pagal švietimo įstatymo 23 straipsnį, — vadovausis sąrašu, jam parūpintu pagal įkainojimo įstatymo 23 straipsnį, patikrintu ir patvirtintu.“

Asmuo arba jo įgaliotinis gali kreiptis į miesto raštvedį, prašydamas įrašyti jo pavardę arba ištaisyti jame esamą klaidą. Kiekvienas asmuo, prašantis pakeitimo sudarytame sąraše, pasirašys nustatytos formos pareiškimą, kuriame bus pateikta pakankama informacija, surašyta paties pareiškėjo arba jo paprašyto raštvedžio.

Jūsų vaiko teisę lankyti pasirinktą pradinę mokyklą nemokamai priklauso nuo jūsų mokesčių mokykloms.

Visi asmenys, kurie turi teisę skirti savo mokesčius mokykloms, kviečiami patikrinti sąrašą ir ištaisyti klaidas bei praileidimus.

Miesto raštvedžio įstaiga, miesto rotušė, bus atidaryta sąrašui tikrinti šiomis dienomis:

Šiokiadieniais, pradedant spalio 20 ir baigiant spalio 27 dieną, nuo 8.30 v. r. iki 8.30 v. v.

Paskutinė diena įteikti skundams yra 1978 metų spalio 27. Telefonas informacijai: 367-7036

Roy V. Henderson,
miesto raštvedis

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas
531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

Lietuvybė ir ...

(Atkelta iš 6-to psl.)

džių ir leidžia sau tolimesnį liuksusą žaisti žaidimą, kurio laimėti niekas negali, nebent tik jėgos, suinteresuotos emigrantiniu visuomeniu moraliniu ir fizinio susinaikinimu.

Taigi, tokių reiškinų balansas nėra džiuginantis ir galutinai rezultatai, nors įžvelgiami, bet, bent kol kas, dar migloti. Pragiedruliai matomi mūsų jauniosios kartos galvosenoje ir elgesy. Joje nėra (tikėjime ir nebus) save naikinančių motyvų. Matyti pakankamai savigarbos, tolerancijos ir noro pozityviai bendrauti, sutarti ir bendrų interesų plotmėje.

Oakville, Ontario

AUKOS TAUTOS FONDUI 1978 M.

\$50: dr. S. Kazlauskas; \$40: Ig. Bumelis, Pr. Linkevičius, Al. Vaičieliūnas; J. Ziūraitis; \$25: Vyt. Pulkauskas; \$20: Alg. Malinauskas, Vyt. Miškinis, B. Moorby, A. Ramonas, J. Vegelis, Ar. Vaičieliūnas, E. Vaičieliūnaitė, V. Zemecas; \$15: Br. Liškauskas; \$10: V. Adomonis, F. Arnold, kun. P. Ažubalis, M. Janušaitis, Myk. Krivickas, A. Sargautis; \$5: A. Aulinskas, Vyt. Aušrotas, Br. Bagdonas, J. Buividas, V. Grabauskas, V. Juzėnas, Br. Luomanas, J. McKenna, P. Sargautis, Alg. Saunoris; \$3: Z. Ansevičius, S. Pyzevas; \$2: J. Gimbutis, J. Klipčius, O. Krygeris, R. Ramanauskas, Ant. Šlepetys; \$1: R. Jonaitis. Surinkta iš viso \$537.

Visiems aukotojams reiškiu nuoširdžią padėką —

Tautos Fondo įgaliotinis
Oakvillės apylinkė

NORITE SUSIPAŽINTI su "Tėviškės Žiburio" savitaisiais? Atsiųskite savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujiems skaitytojams "T2" pirmisiais metais kainuoja tik \$9.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

• NAMAI
• VASARNAMIAI
• ŪKIAI

Stayner, Springhurst,
Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO

ĮSTAIGOS 233-3323

NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

SOLISTĖ SLAVA ŽIEMELYTĖ

Lietuvių Namų
Moterų Būrelis
ir
LN Vyrų
maloniai kviečia
Jus atsilankyti
į metinį
**TORONTO
LIETUVIŲ
NAMŲ**

Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ

KONCERTA - ŠOKIUS

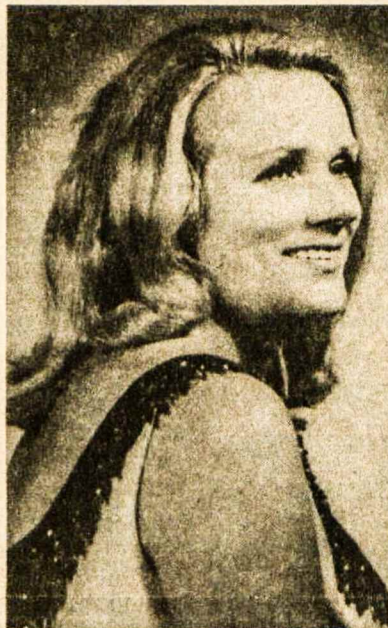
Š.m. lapkričio 4, šeštadienį, 6.30 valandą vakaro,
Karaliaus Mindaugo menėje, Lietuvių Namuose
Koncertas — 7 valandą vakaro punktualiai

PROGRAMOJE: sol. Gina Čapkauskienė ir
sol. Slava Žiemelytė

Išgirsite dar niekad negirdėtus duetus ir solo kūrinius

- Šokiams gros Detroito lietuvių orkestras.
- Veiks karštas-šiltas bufetas ir baras

Suaugusiems — \$5.00, studentams ir pensininkams — \$3.00. Bilietai gaunami: LN raštinėje ir sekmadienio popietėse, pas LN Moterų Būrelio ir LN Vyrų narius.

Š.m. lapkričio 12, sekmadienį, 3 v.p.p.,
Toronto Lietuvių Namų Vyrų rengia

DAINOS ir MUZIKOS POPIETĖ - KONCERTA

Programą atliks Čikagos operos solistė
Aldona Stempužienė - Švedienė

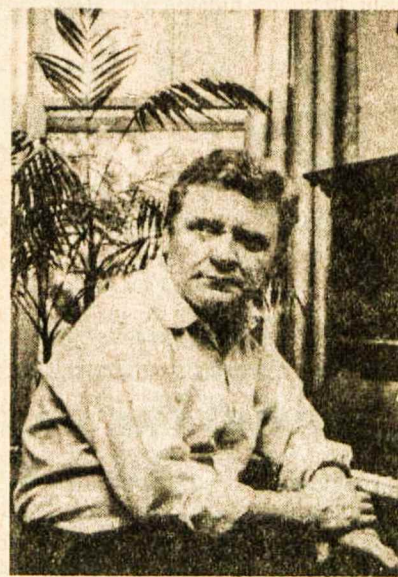
ir kompozitorius pianistas
Jonas Švedas

Girdėsite šiuos kūrinius (operų arijas ir dainas): G. Verdi, G. Rossini, G. Bizet, R. Schumano, B. Dvariono, J. Juzeliūno. Kompozitorius J. Švedas atliks naujausius savo kūrinius.

Bilietai — \$4, pensininkams — \$3, moksleiviams bei studentams — \$2. Gaunami Toronte — Lietuvių Namuose (sekmadieniais), pas L. Dūdą 766-3689; Hamiltone — pas J. Pleinį 549-5372, St. Catharines — pas J. Zubrickienę 684-2074.

Maloniai kviečiame visus dalyvauti šiame neeiliniame koncerte. Po programos pavaišinsime kava ir pyragais.

Toronto Lietuvių Namų Vyrų

Atsakymas

— Kaip ilgai Adomas su Jie-
va buvo rojuje?
— Iki obuoliai prinoko

Pas darbą

— Tamsta norėtumei gauti
pas mus darbo? O ką mokate
dirbti?

— Atvirai pasakius — nieko.
— Labai gaila, bet mes nega-
lime tamtos pasamdyti, nes
jau turime šešis tokius darbi-
ninkus.

DOWNTOWN FLOWERS (savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus
į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus.
Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-
tvarko gėles vestuvėms. Adresas:
St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg.
95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

DRESHER-BARAUSKAS

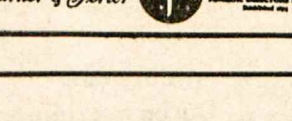
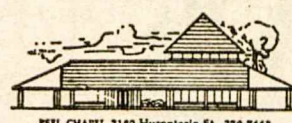
INSURANCE
AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Visais kelionių
reikalais betkur
pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

TORONTO

Profesionalų ir Verslininkų
Sąjunga rengia viešą paskaitą
apie testamentus ir palikimus.
Sioje srityje paskutiniu laiku
įvyko svarbių pakeitimų.

Paskaitą skaitys adv. G. Bal-
čiūnas spalio 22, sekmadienį,
3.30 v.p.p., Lietuvių Namuose.
Visi tautiečiai kviečiami daly-
vauti.

Auksinė Lietuvos Kankinių
(buvusios Sv. Jono Kr.) parapil-
so sukakties šventė savo pro-
grama nusitęsė per dvi dienas
— spalio 14 ir 15. Šeštadienį
įvyko iškilmingas pokylis, kuria-
me dalyvavo apie 500 asmenų.
Daug sveikinimų ir dovanų
įteikta klebonui kun. P. Azuba-
liui 30 metų klebonavimo pro-
ga. Sekmadienį įvyko suaktu-
vinės pamaldos, dalyvaujant 6
kunigam ir Toronto vyskupui
pagalbininkui A. M. Ambrosio,
kuris pasakė pamokslą anglų
kalba, o kun. J. Gutauskas —
lietuvių kalba. Įspūdingai gie-
dojo par. choras, vad. muz. St.
Gailevičiaus jo paties sukurtas
Mišias. Organizacijos dalyvavo
su vėliavomis. Platesnis aprašy-
mas — kitame "T2" nr.

Pasaulio L.K. Kunigų Vieny-
bės valdyba, reziduojanti Toron-
te, dar gyvam popiežiui Jonui-
Pauliui I pasiuntė sveikinimo
telegramą, ypač atkreipdama
dėmesį į okupuotos Lietuvos ti-
kinčiųjų būklę ir prašydama at-
tinkamos iniciatyvos. Iš Vatikano
sekretoriato gautas atsakym-
as per prancūzių Otavoję Jo-
nui-Pauliui I jau mirus. Jame
dėkojama už moralinę paramą
ir išreiškiami linkėjimai lietu-
viams kunigams. Atsakymą pa-
sirašė mons. L. Scaccia.

KLB tarybos suvažiavimas
įvyko Anapilyje spalio 14 d. Da-
lyvavo atstovai beveik iš visos
Kanados. Iš JAV buvo atvykę:
VLIKO narys J. Valaitis (vieto-
je Europon išvykusio pirm. dr.
K. J. Valiūno), PLB pirm. inž.
V. Kamantas, JAV Liet. Ben-
druomenės pirm. inž. A. S. Ge-
čys. Po įprastinių pranešimų
apie organizacinius reikalus bu-
vo išklaustas KL Jaunimo Są-
jungos veikėjų sudėtinis prane-
šimas apie būsimą jaunimo kon-
gresą 1979 m. Europoje, kurio
sąmata siekia \$225.000 (JAV).
Kanadai paskirta surinkti \$12-
000. Apie švietimo reformų rei-
kalingumą išsamų referatą skai-
tė V. Stanevičienė iš Hamiltono.
Kultūrinės veiklos tema — apie
kult. vienetų stiprinimą kalbė-
jo M. Chainauskas iš Londono,
Ont. Simpoziume apie Lietuvos
laisvės bylą kalbėjo — J. Valai-
tis, V. Kamantas, A. S. Gečys ir
J. R. Simanavičius. Klausytojai

pateikė eilę klausimų — apie
pagalbą polit. kaliniams, trem-
ties vyriausybę, lietuvių-žydų
santykius, santykius su okupu-
ta Lietuva ir t. t. PLB pirm. V. Ka-
mantas kreipėsi į kanadiečius,
prašydamas didesnės finansinės
paramos PLB darbams P. Ame-
rikoje ir kitur. Gana gvyai bu-
vo svarstomas aukų rinkimas
Vasario 16 proga. Nutarta rinkti
aukas, kaip ir iki šiol, Tautos
Fondui (Lietuvos laisvinimui) ir
Bendruomenės veiklai, palie-
kant pastarąjį reikalą apspres-
ti apylinkių valdyboms pagal
vietos sąlygas. Plačiau apie su-
važiavimą — kitame "T2" nr.

KLK Moterų Dr-jos Prisikė-
limo par. skyriaus narių susi-
rinkimas įvyko spalio 1 d. Dva-
sios vad. kun. A. Simanavi-
čius, OFM, sveikino skyriaus
nares, linkėdamas darbų ir
sėkmingų metų. Pirm. B. Bire-
tienė pranešė apie būsimus ren-
ginus. Spalio 28-29 d.d. bus
dail. Jurgio Račkaus darbų pa-
roda. Lapkričio 12 d. turėsime
vyno ir sūrio popietę, į kurią
kviečiame evangelikų moterų
būrelį. Jieva Adomavičienė kal-
bės tema "Evangelikai Lietuvo-
je". Lapkričio 17-19 d.d. bus
uždaros moterų kolektyvo,
kurias ves kun. Placidas Barius,
OFM. Gruodžio 10 d. — metinė
mūsų šventė ir agapė. I. Kairie-
nė kalbėjo tema "Mada, grožis
ir saikas". Moterys turėjo daug
klausimų, į kuriuos prelegentė
mielai atsakinėjo. Susirinkimas
baigtas loterija. Narės ir vieš-
nios buvo pavaišintos kavute ir
pyragais. Sekantis skyriaus su-
sirinkimas — lapkričio 19 d.

Atitaisymas. "T2" 41 nr. To-
ronto kronikoje išspausdintoje
žinutėje, gautoje iš korespon-
dento, apie inž. K. Astravą įsi-
brovė netikslumas. Jis susituokė
su Petronele (ne Anele) Savi-
čkaite ir ne bapstius šventovei.
Atsiprašome paliestuosis.

Dail. A. Tamošaitis iš Kings-
tono lankėsi Toronte, dalyvavo
KLB tarybos suvažiavime ir "T.
Žiburių" spaudos baltiaus loteri-
jai atvežė savo paveikslą. Tai
jo metinė dovana laikraščiui.
Dėkojame. "T2" spaudos baltius
įvyks po Velykų — šeštadienį
prieš Atvelykį Anapilio salėje.

Alfonsas Pocius iš Londono,
Ont., dalyvavo KLB tarybos su-
važiavime ir ta proga aplankė
"T2", kuriuos jisai prane-
muoja bei remia. Jis jau kelintą
metą Londono universitetu dės-
to finansinius - ekonominius
mokslus ir dalyvauja lietuvių
veikloje. Londone jis turi ir sa-
vo specialybės įstaigą.

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Ar gyvenate Toronto mieste,
kur pirmadienį, 1978 m. lapkričio 13,
įvyks savivaldybiniai rinkimai?
Ar Jūsų pavardė įrašyta
preliminariniame rinkikų sąraše?

(Balsuotojų sąrašė)

Lengva patikrinti!

Skaitykite toliau

Pranešu, kad aš, Roy V. Henderson, Toronto miesto raštvedis, vykdydamas pakeistąjį 1977 m. savivaldybės įstatymą, 24 sekciją, 1978 m. spalio 20 d. savo įstaigoje paskelbiau sąrašą asmenų, turinčių teisę balsuoti Toronto miesto savivaldybės rinkimuose. Šis sąrašas yra prieinamas norintiems patikrinti. Kviečiu visus rinkikus patikrinti šį sąrašą ir tuojau ištaisyti klaidas bei praleidimus arba išbraukti, pasi-
naudojant nustatytais blankais, gaunamais mano įstaigoje.

Kaip patikrinti?

Lengva

Jei esate 18 metų amžiaus arba būsite 18 metų prieš 1978 metų lapkričio 13 arba tą dieną; jei esate Kanados pilietis arba Britanijos pavaldinys ir gyvenote Toronto mieste betkurio metu tarp 1978 metų rugsėjo 5 ir spalio 27 dienos — patikrinkite sąrašą mano įstaigoje arba skambinkite telefonu 367-7800.

Miesto raštvedžio įstaiga bus atidaryta norintiems patikrinti sąrašą šiomis dienomis:

Šiokiadieniais nuo spalio 20 iki spalio 27 dienos nuo 8.30 v. r. iki 8.30 v. v.

Paskutinė diena įteikti pareiškimams yra spalio 27

Roy V. Henderson,
miesto raštvedis ir
balsavimo pareigūnas

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJA
ir kunigai

SVEIKINA

Lietuvos Kankinių parapiją 50 metų
bei ilgametį jos kleboną
kun. Petrą Ažubalį 30 metų
klebonavimo sukakčių proga ir reiškia pagarbą už
didelį pasižymėjimą Bažnyčiai ir lietuvių.

Visų vardu —
Kun. J. Kubilius, SJ, klebonas

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gražiai atšvęsta auksinė parapijos sukaktis iškilmingu pokyliu spalio 14 d. Sekmadienį įvyko koncertacinės pamaldos. Gausių sveikintųjų nuširdūs linkėjimai parapijai jos vadovus įpareigoja dar daugiau rūpintis parapijos dvasiniu atnaujinimu, ypač atkreipiant dėmesį į jaunimą ir jo aktyvesnį įjungimą į parapijos veiklą. Už parapijos šventės pasiekimą didelę padėką priklauso rengėjų komitetui ir labai gausiems parapijiečiams bei svečiams, dalyvavusiems iškilmėse.

— Šis sekmadienis yra skirtas mišijoms.
— Spalio 29 sekmadienį, 3 v. p. p., Sv. Jono kapinės įvyks tradicinės pamaldos ir naujų paminklų šventinimas.

— Pamaldos: šį sekmadienį, 10 v. r. už a. a. Juozą Kriaučiūną, 11 v. už a. a. Joną Šėpavičių ir a. a. Albertą Šiaudinį.

Lietuvių evangelikų liuteronų
išganymo parapijos žinios

— Šį sekmadienį iškilmingos Padėkos šventės pamaldos 9.30 v. r. su Sv. Komunija. Po jų LN įvyks tradicinė moterų draugijos padėkos puota, konfirmantų pagerbimas, moterų draugijos 25 metų sukakties minėjimas ir 1979 m. finansinio vairo pradžia.

— Spalio 13 d. Knox College koplyčioje susitvokė Frankis Bučys su Barbara Sheen. Apeigas atliko klebonas kun. A. Žilinskas ir Fr. Roberts, Neuman Centre direktorius.

— Praėjusį sekmadienį pamaldose buvo prisiminti vilniečiai.
— Sveikiname Lietuvos Kankinių — Sv. Jono Kr. parapijos parapijiečius 50 m. sukakties proga bei jos kleboną kun. P. Ažubalį jo 30 metų klebonavimo proga.

— Prisiminkime maldose mūsų ligonius — Sv. Juozapo ligoninėje sergančius Agutę Hermanienę ir Osvaldą Delkų.

Lietuvių Namų žinios

— A. Šileikai ir G. Beresnevičiui pasitraukus iš LN valdybos, jų vieton buvo pakeisti J. Ciešas ir E. Bedarfenis. Spalio m. 5 d. posėdyje LN valdybos pirm. J. Strazdas pareiškė, kad jis, sveikatai susilpnėjęs, pasitraukia iš LN valdybos pirmininko pareigų, ir savo vieton pasiūlė vicepirm. Algį Senkų. J. Strazdas pažymėjo, kad jis ir toliau lieka LN valdybos nariu. Po to LN valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Algis Senkus, vicepirm. Henrikas Lapas, išd. Jonas Silvinas, sekr. Valtėris Dauginis.

LN valdyba iš savo narių sudarė du nuolatinius komitetus: 1. statybos komitetą, kurio koordinatoriumi yra O. Delkus ir nariai — S. Kuzmas, B. Jackus, J. Ciešas; 2. visuomeninės veiklos, kurio koordinatoriumi yra T. Stanulis, narė E. Bedarfenis. Visi LN administraciniai reikalai pavesti LN vedėjui St. Jokūbačiui.

— LN Moterų Būrelis lapkričio 4-5 d. rengia dail. K. Tamašausko ir V. Trečiko dailės parodą.

— LN vyrų Būrelio metinis susirinkimas — spalio 22, sekmadienį.

— LN Moterų Būrelio visuotinis susirinkimas įvyko spalio 15 d. Gedimino Pilies menėje. Dalyvavo 40 narių bei viešnių. Programą pajavirino V. Siminkevičienės dailaus gėlių sudėjimo demonstravimas. Susirinkimas baigtas, vaišinantis kava bei pyragaičiais.

— Spalio 15 d. staigiai susirgo LN valdybos narys — statybos komiteto koordinatorius Osvaldas Delkus. Gydoši Sv. Juozapo ligoninėje.

— Spalio 15 svečių knygoje pasirašė: J. Gudanašienė iš Brazilijos, D. Naginskas iš Delhi, G. A. B. Gataučiai, J. Bataitis, J. Staškus, A. Kusinskis iš Sudburio.

ALDONA'S BEAUTY SALON
1618 Bloor St. West, Toronto
kleičia ponias gražiomis šukuosenom; specialistė pusmetniui (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA
gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Įvairioms progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvos Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra priyrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname prel. dr. J. Tadauską jo 40 m. kunigystės ir 30 m. darbo Hamiltono Aušros Vartų parapijoje sukakties proga.

— Šis sekmadienis, spalio 22, yra mišijų sekmadienis. Antroji rinkliava daroma per visas Mišias.

— Pirmajai Komunijai registracija ir pamoka šį sekmadienį, spalio 22, po 10 v. Mišijų, seselių namuose.

— Ruošiasi tuoktis Andrius Imbrasas su Lynn McNeil, Jane Simonaitytė su Fortunato Seriani.

— Aukų parapijos reikalams: dr. J. ir dr. M. Uleckai \$200, J. B. Cepukai \$150, P. V. Gulbinai \$100, A. D. Kuolai \$25.

— Parapijos choro naujai išrinkta valdyba pasiskirstė pareigomis. P. Murauskas — pirm., J. Nešukaitis — sekr. ir bosų seniūnas, V. Melnykas — išd. ir tenorų seniūnas, O. Ražauskienė — sopranų seniūnė ir parengimų vadovė, K. Strimaitytė — altų seniūnė ir parengimų vadovė. Choro vadovauja sol. V. Verikaitis. Choras planuoja paminėti 25-rių metų sukaktį š. m. gruodžio 2 d. kviečia visus buvusius choristus įsijungti į chorą.

— Užuožauta Br. Narbutui, mirus jo broliui Juozui Lietuvoje.

— Pensininkų būrelis savo metinę šventę rengia spalio 25, trečiadienį. Prasidės Mišiomis 5 v. p. p., po to vakarienė, meninė programa ir gausi loterija.

— N. Pr. Marijos seserys rengia 60 metų nuo jų įsisteigimo sukakties minėjimą lapkričio 5, sekmadienį, 4 v. p. p., Prisikėlimo salėje. Seseles kviečia visus dalyvauti. Bilietai gaunami pas seselę Loretą ir parapijos raštineje.

— Jaunimo choras gieda per 10 v. Mišias, o po Mišijų repetuoja muzikos studijoje.

— Uždaro rekolokacijos moterims — lapkričio 17-19 d. d., o vyrams — gruodžio 8-10 d. d. Registruotis klebonijoje.
— Mišios: 8 v. už Mariją Salienę, užpr. V. Senkevičius, 8.30 už Juozą Giedrą ir šeimos mirusius, užpr. E. Giedrienę, 9.20 už Aušrą Sapijonę ir Antaną Sapijonį, užpr. T. Balnienę, 9.40 už Oną Grušienę, užpr. P. Grušas; sekmadienį 8 v. už Mariją Valadkienę ir Joną Kilikevičių, užpr. A. Vaitkevičienę, 9 v. už Jieją ir Mamertą Indrišius, užpr. M. M. Indrišius, 10 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę, 11.30 už parapiją, 7 v. už Antaną Kežinaitį, užpr. B. A. Petkevičią.

Teatras "Aitvaras" ir šiemet dalyvaus daugiakultūrio teatro festivalyje — vaidins lietuvių kalba J. Grušo dramą "Tėvas ir sūnus" St. Lawrence Centre (27 Front St. E.) spalio 29, sekmadienį, 8 v. v. Režisuoja patyrusi aktorė bei režisėrė A. Dargytė-Byszkiewicz. Lietuviai kviečiami gausiai dalyvauti. "Aitvaro" spektaklį seks ir kitų tautų atstovai. Svarbu, kad lietuvių publika būtų gausi. Tai paskatins ir aitvariečius tęsti savo darbą lietuviškojo teatro srityje.

N. Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos 60 metų sukaktis Toronto bus minima š. m. lapkričio 5, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo par. salėje specialiu pokyliu — vakariene. Meninę programą atliks dailiojo žodžio menininkė Izabelė Žmuidzinienė iš Ročesterio, įvadinį iškilmės žodį tars kun. Pr. Gaidas.

"Arts Mississauga", biuletenis, skelbia, kad Onos Alisauskas kūrinių (mixed media) paroda įvyko Maltono bibliotekoje rugsėjo mėnesį.

JIESKAU ISNUOMOTI BUTO; gali būti ant krautuvės, su atskiru įėjimu, Jane - Bloor ir Runnymede - Bloor rajone. Skambinti tel. 536-9297.

ISNUOMOJAMAS su baldais III-me augšte kambarys. Yra šaldytvas, televizija, virimo plytelė. Kaina — \$23 į savaitę. Skambinti tel. 465-5108 arba 465-7660 vakarais.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stiliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priėmimą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Toronto ateitininkų tėvų komitetas

maloniai kviečia
Jus atsilankyti įHavaju
VAKARAspalio 21, šeštadienį, 7 val. vakaro,
Prisikėlimo parapijos salėje

Programoje: dainuojantis Toronto vienetas "Volungė",
su nauja programa, geras orkestras, turtinga loterija,
užkandžiai ir gėrimai. Programos pradžia — 7.30 v.v.

IEJIMAS:
\$5.00 suaugusiems,
\$3.00 studentams
ir pensininkams.

Dailininkės Leokadijos NAKROŠIENĖS

tapybos
darbų

PARODA

rengiama spalio 21-22 dienomis
Toronto Prisikėlimo parapijos
Parodų salėje.

ATIDARYMAS — spalio 21,
šeštadienį, 6 valandą vakaro.
Parodą atidarys skulptorius
J. Dagys. Globoja ateitininkai.

Savaitraščio "Nepriklausoma Lietuva"
spaudos VAKARAS

rengiamas Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street West,
spalio 28, šeštadienį, 7 valandą vakaro

Meninę programą atliks: solistai Vaclovas Verikaitis, Rimas Strimaitis ir akompaniatorius Jonas Govėdas, "Atžalyno" tautinių šokių grupė. Bus renkama vakaro karalaitė (vienas rėmėjas jai parūpino dovaną — gintaro karalius per \$300 vertės). Veiks baras, bufetas. Bus turtinga loterija. Šokiams gros ukrainiečių "Roman" kapela. Bilietai: \$5.00, pensininkams ir studentams \$3.00. Jie gaunami: pas Vyt. Petrą, 2684 Bloor St. W. Tel. 233-4074, Lietuvių Namuose sekmdieniais pietų metu ir pas visus būrelio narius.

Rėmėjų būrelis

Š.m. spalio 28 - 29 dienomis mažojoje ANAPILIO
salėje Anapilio Moterų Būrelis rengiaM
E
D
O

PARODA

Dail. Reginos Žiuraitienės paveikslai,
dail. Valės Balsienės keramikos kūriniai
ir sidabro dirbiniai

PARODOS ATIDARYMAS — spalio 28, šeštadienį, 4 v. p. p. Lankymo valandos:
šeštadienį 4 v.p.p. — 6 v.v., sekmdienį 10 v.r. — 6 v.v.

Visi maloniai kviečiami aplankyti parodą

SEPTINTAME DAUGIAKULTŪRIO TEATRO FESTIVALIJE
spalio 29, sekmdienį, 8 valandą vakaro,

Toronto "AITVARAS" stato

Juozo Grušo keturių veiksmų dramą

"Tėvas ir sūnus"

ST. LAWRENCE TEATRE TORONTE

ir maloniai kviečia visus tautiečius dalyvauti

Bilietų kaina \$4 ir \$3.50; studentams — pusė kainos

Toronto Lietuvių
Namų Nariams

Pranešame, kad Lietuvių Namų narių
susirinkimas įvyks 1978 m. lapkričio 5,
sekmdienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namuose,

KARALIAUS MINDAUGO MENĖJE, 1573 BLOOR STREET WEST

Susirinkimo darbotvarkė

- Atidarymas.
- Darbo prezidiumo sudarymas:
 - susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus,
 - mandatų ir balsų skaičiavimo komisijos išrinkimas.
- Pranešimai:
 - valdybos pirmininko,
 - išdinko.
- Diskusijos dėl pranešimų.
- LN įstatų pristatymas ir jų priėmimas.
- Einamieji reikalai ir sumanymai
- Susirinkimo uždarymas.

Praneša ir visus narius dalyvauti kviečia —

LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA

MONTREALQUE

1978 m. lapkričio 4, šeštadienį, 7 v.v.,
Aušros Vartų parapijos salėje įvyks
iškilmingas XII-sios Vinco Krėvės
literatūros premijos įteikimas —

BALIUS -
vakariene

Dalyvaus laureatas poetas
TOMAS VENCLOVA

* meninė programa * baras
* šilta ir šalta vakariene * geras orkestras

Bilietai gaunami pas MLA Sambūrio narius ir prie įėjimo.
Įėjimas — \$10.00 asmeniui, studentams — \$7.00.

MONTREALIO LIETUVIŲ AKADEMINIS SAMBŪRIS

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Lapkričio 25 d. parapijos jaunimo klubas svetainėje ruošia vakariene su šokiais.

— Parapijietis Petras Bunys gražiai nudažė priekines šventovės duris. Didelę svetainės virtuvę ir spintėles išdžė parapijos šeimininkės: Nancy Norris, Elena Korylo, M. Lauraitienė ir Cecilija St. Amour.

— Sunkiai serga dr. Andrukaičio motina Marija Andrukaičienė.

— Rugsėjo 29 d. mirė Pakarskienė-Gudaitytė, Elzbieta, 83 m. amžiaus. Palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės. Liko velionės dukros, sūnus ir anūkai. Skė.

Lietuvių Kredito Unija "Litas" per rugsėjo mėnesį paaugo \$121,000. Ši suma rodo pirmųjų 8 mėnesių augimo vidurkį. "Litas" jau šiemet padidėjo \$1.1 mil. ir pasiekė \$8.3 mil. balansą. Įstojo 74 nauji nariai.

Valdybos nutarimu, nuo lapkričio 3 d. darbo valandos penktadieniais Aušros Vartų skyriuje bus nuo 12 v. iki 6 v.v. Nuo spalio 22 d. "Litas" veikia sekmdieniais nuo 10.45 v.r. iki 12.45 v.

"Litas" įieško naujo-s tarnautojo-s, kuris gerai kalba lietuviškai, prancūziškai ir angliškai.

Skulptorius Pr. Baltuonis su savo originaliais medžio šaknų kūriniais dalyvavo metinėje Kanados parodoje Toronto rugpjūčio 16 — rugsėjo 4 d. Jo darbai buvo ten gerai įvertinti specialiais pažymėjimais.

J. Baltuonienė buvo nuvykusi į Detroitą dalyvauti savo brolio a.a. Vlodo Selenio laidojimo (mirė

rugsėjo 23 d.). Velionis buvo uolus spaudos žmogus, bendradarbiavęs įvairiuose laikraščiuose ir daug dirbęs lietuvių žurnalistų sąjungoje.

Turistų grupė iš Sov. Sąjungos rugsėjo 21 d. lankėsi Montrealyje ir kituose miestuose. Grupėje buvo ir du asmenys iš okupuotos Lietuvos — Alfonsas Zylas, Klaipėdos vykd. komiteto pirm., ir Juris Kulikovas, augš. tarybos "deputatas" iš Vilniaus. Jis buvo suruošęs priėmimą p.p. Skripų namuose. Visai sovietinei grupei priėmimą surengė gener. Sov. Sąjungos konsulas Vl. Gavruškinas. Kelionės reikalus tvarkė "Globe Tour" agentūra.

Atitaisymas. Korespondencijoje apie kun. Kezio filmus "T2" 39 nr. įvyko klaida — vietoje filmo apie dr. D. Jasaitį turėjo būti prof. J. Brazaitis. — "T2" 41 nr. klaidingai išspausdinta pavardė — turėjo būti a. a. Petras Rzevuckas.

KLB tarybos suvažiavime Toronte spalio 14-15 d. d. dalyvavo jos nariai montrealiečiai — J. Gražys, p. Kličius, J. Šiaučius, dr. P. Lukoševičius, Br. Staškevičius. Lietuvos Kankinių par. auksinės sukakties iškilmėse A. Vartų parapijai atstovavo kun. St. Kulbis, SJ.

RENKU

Montrealio apylinkėse senas lietuviškas knygas, laikraščius, plokšteles, išleistas sukakties ir emigracijos.

Petras Adamonis
Tel. 722-3545

Mūsų kredito unijos noriui

ata Petru Rzevuckui

mirus, jo žmonai ALDONAI, ir broliui STASIUI su šeima bei visiems artimiesiems nuširdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Litas" valdyba

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:

Einamiesios s-tos	6.0 %
Taupomiesios s-tos	8.25 %
Pensijų planas	8.5 %
Term. ind. 1 m.	9 %
Term. ind. 2 m.	9.25 %
Term. ind. 3 m.	9.5 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės	10.5 %
Nekiln. turto	10.0 %
Čekių kredito	12.0 %
Investicines nuo	10.5 %

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

PADEKA

Malonu ir džiugu man buvo dalyvauti V PLB seime ir dainų šventėje Toronte. Praleistas gražios, malonios valandos drauge su jumis, malonūs kanadiečiai, niekada neįsidė iš mano atminties. Esu dėkingas PLB pirm. inž. Br. Nainiui ir visai buvusiai PLB valdybai, naujam PLB pirm. inž. V. Kamantui ir jo vadovaujamai valdybai, dr. J. Sungailai — seimui rengti komisijos pirmininkui, J. R. Simanavičiui — PLD rengėjų komiteto pirmininkui, dr. A. Razmai, dr. A. Pacevičiui, B. P. V. Mikuckams, J. V. Skrebutėms, Vyt. Balčiūnui "T2", T. Krivickams, Pr. Sopagai, P. J. Kalainiams, ses. Brizgytei, V. Iksaloms,

E. Simon, S. Jokūbačiui, J. Dubinskui, J. Kaminskui, P. Palujanskams, kun. Iz. Grigaitiui, pr. Ragauskams, L. Bučinskui, V. Mozarui, L. Kubiliui, C. Tiškevičiui, Kamišaitiui, K. Baronui, J. Pleiniui, A. Juozapavičiams. Dėkoju ir visiems tiems, kurių pavardžių nesusizinojau. Ypatingą padėką reiškiu p-lei Brigatui, Petro-nelei, Viktorui Mikuckams, pas kuriuos teko išgyventi Hamiltono daugiau kaip mėnesį laiko. Dėkoju už jūsų visų nuosirdumą bei vaišingumą, už įvairias, gražias, brangias dovanas. Tariau visiems Kanados lietuviams nuosirdų ačiū, ačiū.

J. Papeckys,
Rosario — Argentina